50. OBLJETNICA PRIJENOSA TIJELA ČASNOGA SLUGE BOŽJEGA
50. OBLJETNICA IZLAŽENJA LISTA

ISSN 1334-4498

ČASNI SLUGA BOŽJI DOBRI OTAC

Antić

GLASILO VICEPOSTULATURE SLUGE BOŽJEGA FRA ANTE ANTIĆA

God. L. (2020.) <> Broj 3-4 (179-180) <> Cijena 15 kuna

ČASNI SLUGA BOŽJI DOBRI OTAC
Antić
GLASILO VICEPOSTULATURE SLUGE BOŽJEGA FRA ANTE ANTIĆA

God L. (2020.) • Broj 3-4 (179-180)

Za sve što se u ovom glasilu navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, to u duhu crkvenih propisa treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu ovom izreći će konačni sud sveta Crkva.

Izdavač lista:
Provincijalat Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja
Trg Gaje Bulata 3, HR - 21000 Split

Osnivač lista:
Franjevački samostan MBL
Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb

Glavni i odgovorni urednik:
Dr. fra Josip Šimić

Uredničko vijeće:
Gđica Antica-Nada Čepulić, prof., fra Jure Jurić-Šimunović, fra Ivan Maletić, fra Josip Šimić, fra Ivan Udovičić

Adresa uredništva:
Vicepostulatura Sl. B. fra A. Antića,
Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb
telefon: (01) 46 60 031
E-pošta: sluga.bozjidoa@gmail.com

Novčane priloge za list i milodare slati na račun:
HPB - Hrvatska poštanska banka
2390001-1100028072
IBAN HR22 23900011100028072
SWIFT HPBZHR2X

Cijena: 10 kuna, dvobroj 15 kuna, inozemstvo 3 € ili 3 $
Godišnja pretplata 50 kn, Europa 12 €, Prekooceanske zemlje 20 $

Lektor:
Prof. Domagoj Grečl

Prijelom i grafička priprema:
Ljiljana Zlatić, DENONA,
HR – 10000 Zagreb

Tisak:
DENONA, HR – 10000 Zagreb

ISSN 1334-4498

Naslovna stranica:
Vjernici u molitvi na grobu Časnoga sluge Božjega

SADRŽAJ

3 **Riječ urednika**

4 **U susret proslavi 50. obljetnice prijenosa tijela o. Antića**

8 **Trodnevnica i proslava Gospe od Anđela u Karinu u znaku oca Antića**

14 **Zagreb: 73. obljetnica mučeničke smrti braće franjevaca samostana M. B. Lurdske**

18 **Vitraji s likovima franjevaca mučenika na crkvi u Kruševu**

23 **Iz odgojiteljskoga djelovanja č. sl. Božjega oca fra Ante Antića (14) - Odgojna metoda (2):** ***Zamisao o cjelovitom odgojnom pravilniku (1)***

26 **Karizme oca Antića (14). Neumorni i gorljivi ispovjednik: bl. Alojzije u zatvor, a o. fra Ante nakon kratkog zatvora u ispovjedaonicu**

30 **Učitelj duhovnoga života (14):** ***Duhovni vez (2)***

33 **Antićevi nagovori redovnicama (8)**

37 **Mlada misa fra Željka Štrpca**

40 **Iz osobne biblioteke oca Antića**

45 **Hodočašća: Antićevi štovatelji u njegovoj sobi**

46 **Zahvale, preporuke, uslišanja i svjedočanstva**

51 **Antićeva pisma redovnicama (1)**

59 **Antićev četvrtak, 1. listopada 2020.**

60 **Humanitarna udruga »Fra Ante Antić«**

61 **Zamolba iz Argentine za sličice oca Antića**

62 **Naši pokojnici**

68 **Likovi hrvatskih svetaca, blaženika i slugu Božjih na zagrebačkim fontanama**

68 **Milodari u fond Vicepostulature, pretplate na list i honorari**

Antićeva pisma 44, 50, 58, 61

Preporuke o. Antiću u Spomen knjizi na grobu: 9, 18, 21, 22, 29, 32, 36, 45

Fotografije: Arhiv Vicepostulature, fra Stipe Buljan, Foto Nana –gđa Jožica Frkanec-Štefko, gosp. Adolf Polegubić, vlč. Darko Poljak, fra Josip Šimić, gosp. Marinko Validžić, gosp. Boran Vigurić.

Zadnja stranica:
Freska Ferde Lovrića-Caparina u kupoli crkve u Skradinu

Poštovane štovateljice i štovatelji oca Antića, dragi čitatelji!

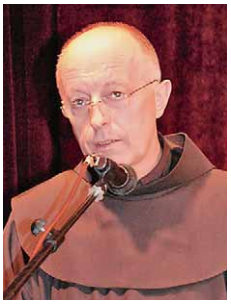

U ruci držite ovogodišnji jesenski dvobroj Lista časnoga sluge Božjega oca fra Ante Antića. u kojem možete pročitati brojne zanimljive tekstove o Antićevskim događanjima.

Pred nama je proslava 50. obljetnice prijenosa tijela Časnoga sluge Božjega s groblja Mirogoj u kriptu samostanske crkve Majke Božje Lurdske (15. 12. 1970. <> 15. 12. 2020.). Isto tako ove godine slavimo 100. obljetnicu povratka Časnoga sluge Božjega iz Zaostroga, gdje je godinu dana bio meštar novaka, u Makarsku.

Također slavimo 25. obljetnicu uspješnog završetka Kauze o životu, krepostima i glasu svetosti na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu (8. svibnja 1995.) - o svetosti Antićeva života, o njegovim krepostima i glasu svetosti, kao i o otvaranju Kauze u Rimu (31. svibnja 1995.).

Ove godine se navršava 5. obljetnica proglašenja vatikanskog *Dekreta o krepostima* Časnoga sluge Božjega (5. svibnja 2015.). Ove godine slavimo i 50. obljetnicu izlaženja Lista Časnoga sluge Božjega.

Najprije donosimo program proslave 50. obljetnice prijenosa tijela Časnoga sluge Božjega kao i izvještaj o prijenosu njegova tijela s groblja Mirogoj u crkvu Majke Božje Lurdske iz *Vjesnika Provincije* (1970., br. 5-6 str. 249-251). Donosimo i izvještaj o trodnevnici za Gospu od Anđela u Karinu i samu proslavu Gospe od Anđela, koja je bila u znaku oca Antića. Potom donosimo izvještaj o proslavi spomena na braću mučenike iz Samostana Majke Božje Lurdske. Članak o vitrajima braće mučenika u župnoj crkvi u Kruševu. Slijede redoviti nastavci o odgojiteljskom djelovanju Časnoga sluge Božjega, o njegovim karizmama, o njemu kao učitelju duhovnog života i nastavak njegovih nagovora redovnicama. Donosimo izvještaj o slavlju mlade mise fra Željka Štrpca. Tu je i popis knjiga o asketici i mistici iz osobne biblioteke oca Antića. Donosimo i svjetlopise štovatelja oca Antića u njegovoj sobi.

Donosimo i zahvale, preporuke, uslišanja i svjedočanstva. Analizu Antićevih pisama redovnicama. Vijest o osnutku Humanitarne udruge Fra Ante Antić. Donosimo i zamolbu iz Argentine za sličice oca Antića, kao i tri smrtopisa o preminuloj Antićevoj subraći.

Želim Vam Božić ispunjen betlehemskom svjetlošću i 2021. ispunjenu Božjim blagoslovom riječima Časnoga sluge Božjega koje je uputio dvjema sestrama: ***»Za Božić i Novu godinu želim da Vas Gospodin obdari darom savršene ljubavi da ne živite više Vi nego on u Vama!«*** (III/35, 675).

Vaš fra Josip Šimić

Ove godine 15. prosinca svečano ćemo proslaviti 50. obljetnicu prijenosa tijela časnoga sluge Božjega o. fra Ante Antića s groblja Mirogoj u kriptu crkve Majke Božje Lurdske. Večernje euharistijsko slavlje na samu obljetnicu u 19 sati predslavit će mnp. o. provincijal dr. sc. fra Marko Mrše.

Ovdje donosimo izvještaj o prijenosu tijela o. Antića objavljenom u *Vjesniku Provincije*, [Br. 5-6(1970.)] 249-251.

Prijenos tijela o. Ante Antića s Mirogoja u Kriptu Gospe Lurdske, 15. 12. 1970.

Čim je blagopokojni fra Ante Antić pokopan na Mirogoju (8. III. 1965.), odmah se odlučilo prenijeti njegovo tijelo u kriptu naše Gospe Lurdske gdje je dobri fra Ante dugo godina duhovno vodio bezbrojne duše kao revan ispovjednik.

Trebalo je dobiti odobrenje od crkvenih i građanskih vlasti za ekshumaciju i prijenos u crkvu. Gradski sanitarni inspektorat dozvolio je prijenos u crkvu službenim aktom od 1. IV. 1979., a Duhovni Stol Zagrebačke nadbiskupije, nakon dobivene dozvole iz Rima, izdao je odobrenje 27. XI. 1979.

Kao dan prijenosa izabran je utorak - 15. prosinca: osmina Imakulate.

Nešto poslije 10 sati našli su se na Mirogoju izaslanik Duhovnog Stola presvj. Ivan Tylšer, naš provincijal mnp. fra Petar Čapkun, zatim petorica od onih koji su prisustvovali kod smrti i sahrane: o. fra Ivan Vuka, o. fra Silvestar Aračić, dr. Neda Hrčko, Julije Sulić i Stjepan Brnčić. Načelnik Sanitarnog inspektorata dr. Nikola Carić službeno je prisustvovao i nadzirao otvaranje lijesa.

Nakon uvida i identifikacije tijelo je preneseno u novi lijes, hermetički zatvoreno (limeni lijes je zalotan) i lijes prenesen u furgon. Za vrijeme ekshumacije, otvaranja i zatvaranja lijesa obredne molitve molili su mnp. Provincijal i o. fra Ivan Vuka, a odgovarali svi prisutni.

Furgonom je tijelo prevezeno do kripte gdje su ga dočekala braća i veći broj vjernika. Nasred crkve liturgijski obred je obavio pomoćni biskup o. Mijo Škvorc. Poslije obreda lijes je prenesen i sahranjen u sarkofag.

Zatim je slijedila svečana koncelebracija: s biskupom o. Mijom, bili su kod oltara mnp. Provincijal, o. fra Karlo Balić, o. A. Katalinić, o. Vuka i drugi.

Poslije Evanđelja biskup je održao svečani govor o životu sv. Franje, najvjernijeg učenika Kristova - u siromaštvu, poniznosti, neizrecivoj dobroti prema svim stvorenjima.

Nakon toga je biskup povukao paralelu između sarkofaga oca Franje i njegova duhovnoga sina - našega dobrog fra Ante. Kao i njegov Serafski Otac fra Ante je bio sama dobrota, blagost i milosrđe, pa je slijedeći »poniznoga Franju« postao njegov dostojni sin.

Riječ o. biskupa bila je srdačna i topla, puna plemenite simpatije prema sv. Franji i franjevačkoj duhovnosti, pa je bio čisti užitak slušati ovu homiliju.

Svetu misu slušalo je oko 2.000 vjernika, štovatelja i učenika dobroga fra Ante. Među prisutnima bio je veći broj časnih sestara. Fra Ante je za njih puno radio, a časne su ga kao nitko cijenile i štovale. U Marijinu svetištu osjećao se osobit i tih duhovni ugođaj.

Poslije svete mise u samostanu su se našli kod bratskog stola: preuzv. biskup, naš mnp. Provincijal, o. Karlo Balić i njegov tajnik o. P. Melada; franjevački provincijali oo. konventualaca, kapucina i trećoredaca: liječnici koji su fra Antu često i s ljubavlju posjećivali dr. N. Jelavić i dr. N. Hrčko; rodbina pokojnika: brat Lovre, sinovci i sinovke i još veći broj prijatelja pokojnika i samostana. Provincijal je pozdravio sve prisutne i svima zahvalio na ljubavi i poštovanju prema dobrom fra Anti i prema samostanu. Uime fra Antina brata Lovre uzeo je riječ fra Ćiro

Markoč, a uime rodbine iz Zatona progovorio je dr. Ante Živković.

Braća klerici s Kaptola sudjelovali su i kao pjevači i ako foto služba i pomagali kao asistenti obreda. Njihovo skladno pjevanje i pobožno asistiranje uvelike je uzveličalo cijeli obred, a foto služba nam je sačuvala lijepe uspomene ovoga jedinstvenog događaja za našu Provinciju.

Navečer je bila koncelebrirana sveta misa koju je predvodio školski kolega pokojnoga fra Ante fra Krsto Kržanić. Kao koncelebranti su bili: o. Srećko, vicepostulator kauze sl. B. o. Vendelina, vicepostulator kauze fra Ante Antića fra Roko Tomić, fra Pavao Melada, fra Ante Bešlić i fra Bernardo Tičić.

Poslije Evanđelja o. Kržanić je održao govor istaknuvši povijesno značenje prijenosa tijela o. fra Ante s Mirogoja u našu kriptu kao dragocjeno moralno blago koje će pred licem Svemogućega biti trajna ekspijacija za sva velika zla koja pustoše moralnu ljepotu Zagreba - hrvatske metropole. Sva su prirodna dobra, naglasio je fra Krsto, velika i časna, ali su neizmjerno veća natprirodna dobra: religiozne vrednote i moralne veličine. Povijest je svjedok da su narodi velike civilizacije biološki propali i nacionalno degenerirali u progresiji otpada od vjere u blato seksusa i materijalizma. I manji narodi, dok su moralno zdravi i vjerski odani i vjerni Evanđelju, bili su uvijek jaki i otporni. Oni koji temelje svoj život na vjeri i koji beru velike moralne pobjede - oni su i isti mah i vjerski i nacionalni heroji za svoj narod. Hrvatski je narod prolio more krvi za Krst časni i slobodu zlatnu. U galeriji katoličke svetosti hrvatski narod je zlatnim slovima urezao svoje moralne heroje, koji su ostvarili svoje savršenstvo kao divno djelo milosti i jake volje. Prvak je svih naših svetaca - sveti Nikola Tavelić. Slijede ga kroz povijest mnogi i mnogi: bezbrojni mučenici, priznavaoci i djevice kao: Marko Križevčanin, Kažotić, Gracija, Hozana ... pa sve do najnovijih vremena: biskup Lang, sl. B. o. Vendelin, Merz ... a pred nešto više od 5 godina legao je u grob naš o. fra Ante Antić, bogat krepostima u herojskom stupnju. Njegovo

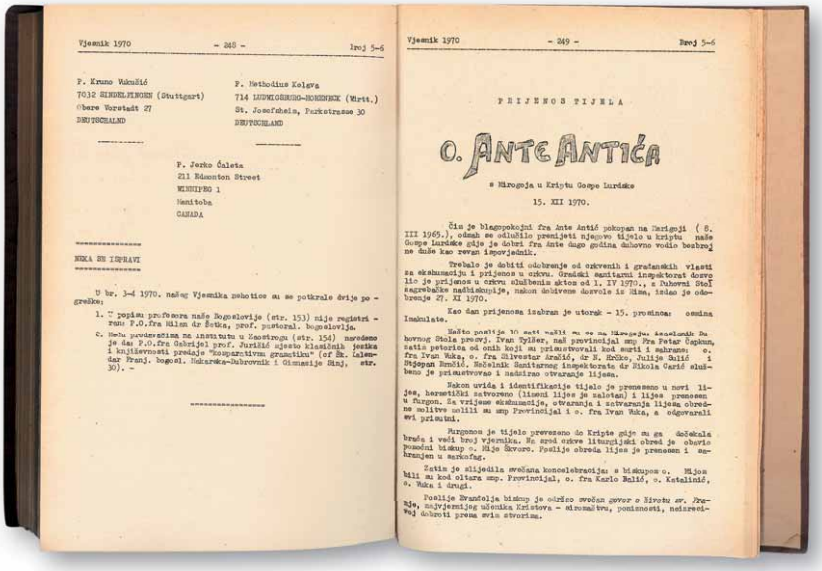

Vjesnik 1970 – 248 – Broj 5–6

P. Kruno Vukušić
7032 SINDELFINGEN (Stuttgart)
Oberer Vorstadt 27
BRUTSCHLAND

P. Methodius Kolgva
714 LUDWIGSBURG-HOHENECK (Wrtt.)
St. Josefsheim, Parkstrasse 30
BRUTSCHLAND

P. Jozko Čaleta
211 Edmonton Street
WINNIPEG 1
Manitoba
CANADA

NEKA SU ISPRAVI

U br. 3–4 1970. našeg Vjesnika potkrale dvije pogreške:

1. U popisu profesora naše Bogoslovije (str. 153) nije registriran P.O.fra Milan dr Šetka, prof. pastoral. bogoslovlja.
2. Neka preuzetstima na Institutu u Zagrebu (str. 154) navedeno je da P.O.fra Gabrijel prof. Jurišić ujesto klasičnih jezika i književnosti predaje "kozparativnu gramatiku" (cf Sk. Iglesdar Franj. bogosl. Makarska-Dubrovnik i Gimnazije Dinj, str. 30).

Vjesnik 1970 – 249 – Broj 5–6

PRIJENOS TIJELA

O. ANTE ANTIĆA

s Mirogoja u Kristu Gospe Lurdske

15. XII 1970.

Čin je blagopokojni fra Ante Antić pokopan na Mirogoju (8. III 1965.), odlučilo je odlučilo prenijeti njegovo tijelo u kriptu naše Gospe Lurdske gdje je dobri fra Ante mnogo godina duhovno vodio bezbroj ne duše kao revan ispovjednik.

Trebalo je dobiti odobrenje od crkvenih i građanskih vlasti za ekshumaciju i prijenos u crkvu. Gradski sanitarni inspektorat dovrlo lio je prijenos u crkvu službenim aktom od 1. IV 1970., a Duhovni Stol zagrebačke nadbiskupije, nakon dobivene dozvole iz Rima, izdao je odobrenje 27. XI 1970.

Kao dan prijenosa izabran je utorak – 15. prosinca: osmina Imakulate.

Kašto poslije 10 sati večer su se na Mirogoju, Arsenalnik Duhovnog Stola prevoj. Ivan Tyšler, naš provincijal smp Fra Petar Čapkun, sama petorica od onih koji su prisustvovali kod smrti i sahrane: o. fra Ivan Vuka, o. fra Silvestar Arnčić, dr F. Ščuka, Julije Šalić i Stjepan Brnčić. Helsinki Sanitarnog inspektorata dr Nikola Čarić služben je prisustvovao i nadziran otvaranje lijesa.

Nakon uvida i identifikacije tijelo je prenesenu u novi lijes, hermetički zatvoreno (limeni lijes je zalotan) i lijes prenesen u Targon. Sa vrijeme ekshumacije, otvaranja i zatvaranja lijesa obredne molitve čelili su smp Provincijal i o. fra Ivan Vuka, a odgovarali svi prisutni.

Pargonen je tijelo prevezano do Kriste gdje su ga dočekala braća i veći broj vjernika. Na čelu crkve liturgijski obred je obavio pomoćni biskup o. Mije Škvore. Poslije obreda lijes je prenesen i ugrađen u sarkofag.

Zatim je slijedila svečana koncelebracija: s biskupom o. Mijom bili su kod oltara smp. Provincijal, o. fra Karlo Balić, o. Katalinić, o. Vuka i drugi.

Poslije Evanđelja biskup je održao svečan govor o Hrvatu sv. Franje, najvjernijem učeniku Kristova – mirotvorcu, pomirenosti, nesrećnoj dobroti prema svim stvorima.

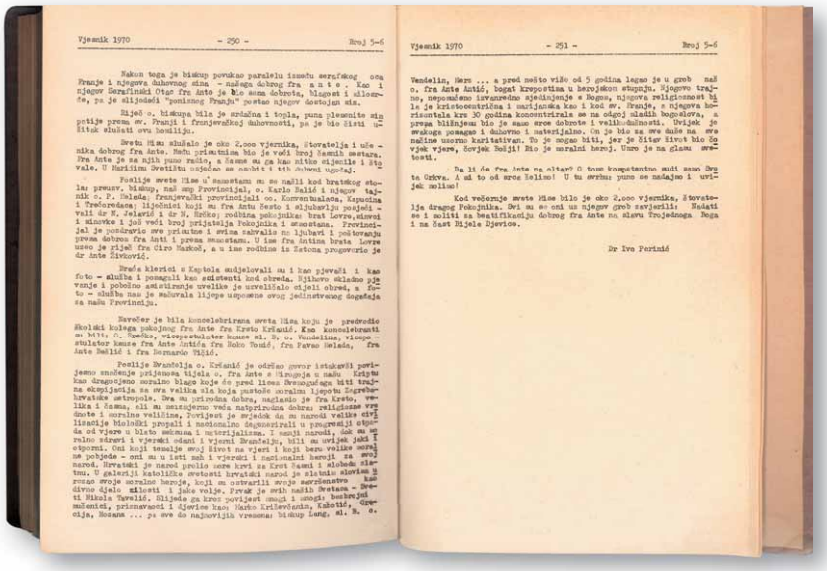

Vjesnik 1970 – 250 – Broj 5–6

Nakon toga je biskup povukao paralelu između serafskog oca Franje i njegova duhovnog sina – našega dobrog fra A n t e . Kao i njegov Seraf inski Otac fra Ante je bio sama dobrota, blagost i ljubaznost, pa je slijedeći "poniženog Franju" postao njegov dostojan sin.

Bijeli o. biskupa bila je srdačna i topla, puna plemenite sućutije prema sv. Franji i franjevačkoj duhovnosti, pa je bio čisti umjetnik služeći ovu homilija.

Misu misu služalo je oko 2.000 vjernika, štovatelja i učenika dobrog fra Ante. Među prisutnima bio je veći broj časnih sestara. Pra Ante je za njih puno radio, a časne su ga kao nitko ujecile i štovale. U Narkimu Svetištu održano su nekoliko duhovnih obnova.

Poslije sveta Misa u samostanu su se našli kod bratskog stola: provinc. biskup, naš smp Provincijal, o. Karlo Balić i njegov tajnik o. P. Belada, franjevački provincijali o. Konventualaca, kapucina i Trećeredaca; ljubljenici koji su fra Antu Kesto i služabavlja posjedi – vali dr K. Zelavić i dr N. Ščuka; rodbina pokojnika: brat Lovre, snovi i mnoštvo i još veći broj prijatelja Pokojnika i samostana. Provincijal je pozdravio sve prisutne i svima zahvalio na ljubavi i poštovanju prema dobrom fra Anti i prema samostanu. U ime fra Antina brata Lovre usvo je pijeli fra Ciro Marković, a u ime rodbine iz Zetova progovorio je dr Ante Živković.

Braća klerici s Kaptola sudjelovali su i kao pjevači i kao ploto – služba i posnagili kao asistenti kod obreda. Njihovo skladno pjevanje i pobožno sudjelovanje uvelike je uvećalo ljepotu obreda, a foto – služba nas je zahvalila ljepo uspomene ovog jedinstvenog događaja za našu Provinciju.

Navečer je bila koncelebrirana sveta Misa koju je predvodio Školski kolega pokojnog fra Ante fra Krsto Krišanić. Kao koncelebranti su bili: o. Ščuka, vicepostulator kauze sl. B. o. Vendelin, vicepostulator kauze fra Ante Antića fra Roko Tomić, fra Pavao Belada, fra Ante Balić i fra Bernardo Bilić.

Poslije Evanđelja o. Krišanić je održao govor istakavši povijesno značenje prijenosa tijela o. fra Ante s Mirogoja u našu Kriptu kao dragocjeno svetište koje će pred licem Svemogućega biti trajna ekspijacija za ovu veliku ulu koja pustoši svetište Ljepote čovjeka hrvatske metropole. Bez su prirodna dobra, naglasio je fra Krsto, velika i šarma, ali su svrijednu vrlo natprirodna dobra: religiozne vrednote i moralne veličine. Povijest je svjedok da su narodi velike civilizacije blaženi pregali i nacionalno čeznovirali u progresiji ukoliko su od vjere u bilo sekularna i materijalizma. I sami narodi, ako su moralno zdravi i vjerski odani i vjerni Evanđelju, bili su uvijek jaki i otporni. Oni koji tenuje svoj život na vjeri i koji imaju velike svetitelje, nikada ne pobjede – oni su u ljeti sah i vjerski i nacionalni herojl za svoj narod. Hrvatski je narod prolio svoje krvi za Krst Časni i slobodu svetinu. U galeriji katoličke svetosti hrvatski narod je klanuo slovima mnogo svoje moralne herojle, koji su ostvarili svoje savršenstvo divno djelo mučeni i jako volje. Prvak je svih naših Svetaca – Đevo Nikola Tavelić. Slijede za kroz povijest onoji i mnogi bezbrojni mučenici, priznavci i djevice kao: Marko Križevčanin, Katalić, Grgorija, Hosana ... pa sve do najnovijih vremena: biskup Lang, sl. B. o.

Vjesnik 1970 – 251 – Broj 5–6

Vendelin, Mere ... a pred nešto više od 5 godina legao je u grob naš o. fra Ante Antić, bogat krepostima u herojskom stupnju. Njegovo trajno, nepomućeno izvanredno sjedinjenje s Bogom, njegova religioznost bila je kristocentrična i marijanska kao i kod sv. Franje, a njegova horizonatala kroz 30 godina koncentrirala se na odgoj mladih bogoslova, a prema bližnjima bio je samo srce dobrote i velikodušnosti. Uvijek je svakoga pomagao i duhovno i materijalno. On je bio za sve duše na sve načine uzorno karitativan. To je mogao biti, jer je čitav život bio čovjek vjere, čovjek Božji! Bio je moralni heroj. Umro je na glasu svetosti.

Da li će fra Ante na oltar? O tom kompetentno sudi samo Sveta Crkva. A mi to od srca želimo! U tu svrhu puno se nadajmo i uvijek molimo!

Kod večernje svete mise bilo je oko 2.000 vjernika, štovatelja dragog pokojnika. Svi su se oni uz njegov grob zavjetovali: Nadati se i moliti za beatifikaciju dobrog fra Ante na slavu Trojednoga Boga i na čast Bijele Djevice.

Dr. Ivo Perinić

Trodnevnica za Gospu od anđela u samostanu Karin (30. 7. - 1. 8. 2020.)

Proslavi svetkovine Gospe od anđela u Karinskom samostanu prethodila je trodnevnnica, koju je predvodio i propovijedao dr. fra Josip Šimić, vicepostulator kauze za proglašenje blaženim časnog sluge Božjega o. fra Ante Antića, koji je predvodio i oba euharistijska slalvlja na samu svetkovinu. Trodnevnica je bila tematski postavljena prema zazivima iz Lauretanskih litanija: 30. srpnja: Marije zdravlje bolesnih (*Salus infirmorum*); 31. srpnja: Marija utočište grešnika (*Refugium peccatorum*) i 1. kolovoza: Marija utjeha žalosnih (*Consolatrix afflictorum*). Euharistijska slavlja u trodnevnici slavljena su svaki dan u 19 sati u samostanskom dvorištu.

1. dan: Marija zdravlje bolesnih

Propovjednk je odmah na početku naglasio kako uz Marijine naslove koje susrećemo u Lauretnaskim litanijama imamo i mnoštvo drugih marijanskih naslova (titula i arhetipskih likova). Isusovac Predrag Belić pronašao je u hrvatskoj marijanskoj pobožnosti ravno 980 marijanskih naslova [usp. *Bogoslovska smotra* 53(1983.) 267].

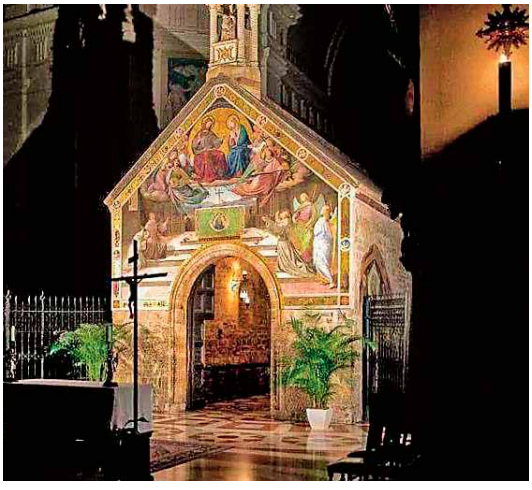

Propovjednik je odmah na početku Mariju nazvao nebeskom liječnicom koja liječi sve vrste bolesti: duhovne i moralne, duševne i fiziološke bolesti. Ona tako liječi našu duhovnu nevjeru i manjak pouzdanja i predanja svojemu Sinu.

U teškim trenucima kroz povijest našeg naroda i cijele Crkve - u vrijeme raznih epidemija: kuge, kolere i sličnih bolesti, kršćanski puk se molio Mariji i zazivao je u pomoć. Mnogi kršćanski velikani u trenucima duhovnih, moralnih, duševnih i fizioloških kriza i bolesti, kao i u vrijeme krvavih ratova, obraćali su se Mariji za pomoć ozdravljenja, tj. izlječenja duše, uma, tijela i sveukupne životne situacije.

U brojnim marijanskim svetištima, kako onim najpoznatijim i najslavnijim, isto tako i onim manje poznatim, lokalnog značaja, događa se često da Marija tješi, krijepi i liječi

svoju djecu. Zato nije čudo da se uz mnoga Marijina svetišta veže osjećaj vjere i nade u fizičko ili duhovno ozdravljenje

Na kraju propovijedi propovjednik je naglasio neke marijanske misli časnog sl. Božjega oca fra Ante Antića koji tumači kako Marija pomaže u vjeri - liječi našu nevjeru. Fra Ante je isticao kako u Marijinu srcu ima mjesta za sve nas, zato je trebamo sinovski ljubiti. On je stalno poticao one koje je vodio, ispovijedao ili se s njima dopisivao da ljube Mariju i da joj se obraćaju za pomoć. Svaki dan na kraju slavlja fra Josip je predmolio molitvu za proglašenje blaženim Časnoga sluge Božjega i za milosti po njegovu zagovoru.

2. dan: Marija utočište grešnika

Propovjednik je naglasio kako mi kao slabi ljudi upadamo u grijehe i kako smo zarobljeni grešnim navikama, pa nam zato treba netko tko će nas iz tih nevolja izvlačiti i od tih slabosti liječiti, a to je upravo Blažena Djevica Marija, Majka Kristova i Majka naša.

Propovijednik je pobrojio brojne grijehe od onih najstrašnih, do onih tzv. manjih i malih u koje mi ljudi upadamo. Najstrašniji je grijeh našeg naroda bogohulna psovka, koju je nazvao ubijanjem Boga u duši. Prisjetio se kako je uvečer 2. kolovoza 1995. plovio iz Rijeke u Split na trajektu »Ivan Zajc«. 3. kolovoza ujutro, dok se brod primicao splitskoj luci, ušao je u brodski salon popiti kavu, i tu je susreo skupinu mornara koji su se naprosto natjecali u bogohulnoj psovki. Kad ih je upitao što im se dogodilo da tako strašno psuju, odgovorili su da je to zato što cijelu noć nisu spavali.

Propovjednik je pobrojio brojne teške grijehe u koje kršćani upadaju: pijanstvo i droga, mržnja, zavist, ljubomora, brakolomstvo, podivljala seksualnost, otimačina tuđega i neisplaćivanje zasluženе radničke plaće, oholost i umišljenost da smo bolji od drugih, itd.

Dok nas poziva i potiče da se poravimo, Marija moli svoga Sina da bude strpljiv s nama i našim grijesima. Na brojnim ukazanjima, posebno onima od Lurda do danas neumorno nas poziva na pokoru. Ona plače zbog naših grijeha (Siracusa).

Da bismo se oslobodili naših grijeha, Marija nas potiče da budemo ponizni, da spremno i ponizno priznajemo svoje grijehe. Zato trebamo moliti Mariju da nas zagovara, da kod svojega Sina moli za oproštenje naših grijeha, da i nas potiče da činimo pokoru. Molimo se Mariji da nam izmoli milost da se naš narod oslobodi bogohulne psovke, jer malo koji narod psuje kao naš hrvatski narod.

Završio je pričom jednog istraživača saharske pustinje, koji je promatrajući starog beduina koji je prislonio uho na pijesak i osluškivao, dok je povjetarac pomicao pijesak. Upitan što čuje, beduin je odgovorio kako sluša pustinju koja plače prisjećajući se kako je nekada bila cvjetni vrt. Propovjednik je zaključio kako i mi po našim grijesima postajemo pustinja i pozvao da proplačemo i da se prisjetimo da smo pozvani biti duhovni vrt, te oko toga počnemo raditi.

Oče Antiću, hvala za sve. Dugo me nije bilo. Oprosti evo nas u pošasti korone. Blagoslovi našu obitelj i sve obitelji oboljele od korone. Amen! Hvala!

Zapisano, 8. 11. 2020.

3. dan: Marija tješteljica žalosnih

Propovjednik je odmah na početku spomenuo svetište Gospe utjehe žalosnih koje se nalazi u Kevelaeru na sjeverozapadu Njemačke (sjeverozapadno od Düsseldorfa.). U svetištu, a to je obična kapelica uz koju je sagrađena velebna bazilika, štuje se mala tiskana sličica Gospe Luksemburške koja je 1626. zaštitila narod u vrijeme velike epidemije kuge. Tu je 1641. trgovac Hendrick Busman, dok se molio pred križem na polju, čuo glas koji mu je rekao: *»Na ovom mjestu mi sagradi kapelicu!«* Mjesni župnik je 1. lipnja 1642. u novosagrađenu kapelicu, koju je sagradio Hendrick Busman, postavio sličicu. 13. veljače 1647. na sinodi u gradu Venlo Busman je izjavio da je njegova žena imala viđenje u kojem je vidjela veliko svjetlo i sličicu Gospe Luksemburške u rukama dvojice vojnika. U svetište Kevelaer uz vjernike iz Belgije, Luksemburga i Nizozemske i Njemačke, hodočaste i Hrvati iz toga kraja Njemačke.

Marija, koja je i sama podnijela strašnu patnju, danas trpi i dijeli naše patnje s nama. Njena je žalost i patnja zbog strašne Isusove patnje i muke bila neizmjerna, ali se nije predala očaju i bolu. Ona poziva i nas da svoje patnje stavimo podno Isusova križa. Kao brižna Majka Marija briše suze svoje djece.

I naš je narod, kroz povijest, a evo i naše vrijeme u Domovinskom ratu, iskusio strašne patnje. Znamo da su naši branitelji i braniteljice s krunicom okom vrata bili puni pouzdanja u Boga i zagovor Marije i da su na koncu u sjajnoj pobjedi oslobodili našu domovinu.

Mi se i danas susrećemo s brojnim žalostima i patnjama i upravo zato ne smijemo zaboraviti našu Nebesku Majku - tješiteljicu žalosnih, zaključio je propovjednik.

Nazočnik

Proslava svetkovine Gospe od Anđela o prvoj obljetnici krunjenja Isusova i Gospina lika (2. 8. 2020.)

U Franjevačkom samostanu u Karinu u nedjelju 2. kolovoza svečano je proslavljena svetkovina Gospe od Anđela, kada je ujedno bila i prva obljetnica krunjenja zlatnim krunama likova Isusa i Čudotvorne Gospe od Anđela na slici Čudotvorne Gospe od Anđela, koja je bila izložena ispred oltara.

Euharistijska slavlja u posve ispunjenom samostanskom dvorištu i na cesti na ulazu u dvorište u 11 sati predvodio je dr. fra Josip Šimić. I na večernjem euharistijskom slavlju u 19 sati, koje je također predvodio dr. fra Josip Šimić, okupio se velik broj vjernika hodočasnika. Hodočasnici su pristigli iz zapadnog dijela Ravnih kotara i iz Bukovice. Preko slavlja su ispovijedali okolni župnici i fra Jozo Matić.

Misno slavlje u punom dvorištu samostana predvodio je vicepostulator kauze za proglašenje blaženim sluge Božjega o. Ante Antića dr. fra Josip Šimić, u zajedništvu s gvardijanom i župnikom karinskim fra Petrom Klarićem, župnikom župe Vladislavci i dekanom čepinskim vlč. Petrom Ćorlukom i vojnim kapelanom HRZ PU – Zadar o. Ivom Topalovićem SVD.

U prigodnoj je propovijedi vicepostulator dr. fra Josip Šimić podsjetio na Lauretanske

litanije, kada se u njihovu zadnjem dijelu redovito Gospu zaziva i časti nazivajući je Kraljicom.

Gospa od Anđela ili Blažena Djevica Marija Kraljica Anđela

»Danas je slavimo kao Gospu od Anđela ili Blaženu Djevicu Mariju Kraljicu Anđela. Potom smo mi Hrvati u Lauteranske litanije unijeli zaziv Kraljica Hrvata. Jedan od razloga je i taj što smo u okviru drugih država bez vlastitog vladara, iako smo čuvali smisao i osjećaj za državnost hrvatskoga naroda, živjeli bez vladara svoje krvi. I na taj smo način uzeli Mariju da ona bude simbol Kraljice Hrvata. I ne samo u etno-antropološkom ili političkom smislu, nego ponajprije polazeći od toga da je ona ponajprije Kraljica naših srca, Kraljica koja nas kod Boga zagovara. Slična iskustva su imali i Poljaci i Irci. U novije su vrijeme neka teološka promišljanja domislila i neke druge nazive.

Marija nas prije svega dovodi do svoga Sina, pa i nas danas koji smo došli izbliza i izdaleka u ovo Gospino svetište na današnji blagdan Gospe od Anđela. Mi franjevci Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja imamo, počevši odavde, još dva svetišta Gospe od Anđela – na Visovcu i u Imotskom. To je povezano s franjevačkom duhovnošću, a počinje sa sv. Franjom Asiškim 1216. godine. Uz to je, dakako, povezano i crkveno dobivanje porcijunkulskog oprosta, koji su pape proširile ne samo na crkvu u asiškom polju, Gospu od Anđela - sv. Mariju Porcijunkulsku nego na franjevačke crkve, a i druge crkve posvećene Gospi.

Kao vjernici i hodočasnici, slaveći Mariju, ne odvajamo ono duhovno, što je najvažnije u našoj vjeri, od onog zemaljskog gdje živimo, vjerujemo kao narod koji štujemo Mariju kao Kraljicu. Ali Marija kao Kraljica ne smije biti svedena na pojam zemaljskih kraljica. Ona je Kraljica prije svega na duhovnoj razini. Ona s neba na zemlji kraljuje u našim dušama i našim srcima, u našim promišljanjima, potiče nas da dođemo u njezina svetišta i druga svetišta i da u tim svetištima dovedeno u red, u ravnotežu naš ljudski kršćanski život ili bolje rečeno naš

zemaljski ljudski život s kršćanskim životom«.

Biti dobar kršćanin podrazumijeva biti i dobar čovjek

»To mora biti povezano. To se ne smije razdvajati, jer biti dobar kršćanin podrazumijeva biti i dobar čovjek. Tada to što Mariju zazivamo Kraljicom dobiva na posebnoj težini i biva posebno važno i za sve nas. Marija je ta koja nas trajno vodi svome Sinu. Vodeći nas svome Sinu, ona nas vodi Božanskom Trojstvu i želi da to naše dolaženje Bogu počne ovdje na zemlji. Stoga, kad god idemo u neko svetište, a svetišta su kao oaze u duhovnoj pustinji, dolazimo preko Marije Bogu.

Jačamo naš duhovni život, krijepimo naše duše, dovodimo naš zemaljski život u red, harmoniju, u istinsku povezanost s Bogom – jer smo ljudi grešnici i grešnice i može se dogoditi da imamo i težih grijeha. Ali nema tih grijeha koje Bog ne oprašta, nema tih grijeha za koje nas Marija potaknuta Duhom Svetim neće savjetovati da se za njih pokajemo, ispovjedimo, pristupimo sakramentu svete pričesti i da na taj način u nama zaživi osjećaj zahvalnosti prema Mariji, Presvetom Trojstvu, posebno prema Kristu Gospodinu, koji je upravo po Mariji došao k nama kako bi nas ljude od grijeha i od posljedica onog prvotnog istočnog grijeha oslobodio.

Zato dolazeći u svako svetište, pa i ovo karinsko, imajmo pred očima, u srcu i duši svijest da smo ovdje došli i dolazimo možda svake godine obnoviti našu sinovsku povezanost s našom Nebeskom Majkom Kraljicom i da smo došli ovdje uz njezin zagovor i pomoć obnoviti, utvrditi i popraviti naš ljudski život i potaknuti i druge da tako čine«, istaknuo je u propovijedi vicepostulator dr. fra Josip Šimić.

Dolazak franjevaca u Karin i nastanak slike Čudotvorne Gospe od Anđela

Na kraju misnog slavlja, koje je svojim pjevanjem uveličao karinski župni zbor pod vodstvom Ksenije Mutić, prigodnu je riječ uputio gvardijan i župnik karinski fra Petar Klarić.

Podsjetio je kako je prošle godine kao izaslanik zadarskog nadbiskupa mons. Želi-

mira Puljića gospićko-senjski biskup u miru mons. Mile Bogović okrunio zlatnim krunama likove Isusa i Čudotvorne Gospe od Anđela u povodu 590. obljetnice dolaska franjevaca u Karin i 260. obljetnice nastanka slike Čudotvorne Gospe od Anđela, što je, kako je istaknuo, bilo providonosno, jer to ne bi bilo moguće učiniti ove godine zbog pandemije koronavirusa, zbog čega nije bilo moguće ove godine održati ni tradicionalnu procesiju na početku ovogodišnjeg slavlja.

Posebno je zahvalio umjetnicima Lindi Milić Kršnjavi i Tomislavu Kršnjavom i Zlatarnici *Rodić* na radovima oko krunjenja likova Isusa i Gospe na čudotvornoj slici, kao i brojnim donatorima, među kojima su bili i predstavnici društvenog, političkog i kulturnog života toga kraja, a svima su njima uručene prigodne zahvalnice. Gvardijan i župnik fra Petar Klarić ujedno je pozvao sve na slavlje Gospe od Anđela sljedeće godine, kada je ujedno i 50. obljetnica »Karinskog slučaja 1971.«.

Prije blagoslova viceposlutator dr. fra Josip Šimić podsjetio je ukratko na život i djelovanje sluge Božjega o. Ante Antića te je potom predvodio molitvu za njegovo proglašenje blaženim.

Izvor: IKA.hr (dr. Adolf Polegubić).
Fotografije: Adolf Polegubić

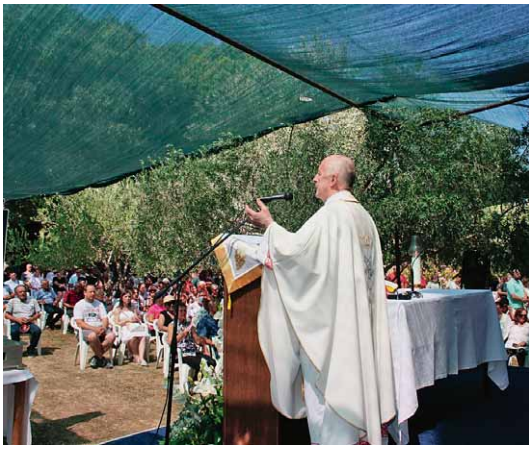

Zagreb:
73. obljetnica mučeničke smrti braće franjevaca samostana Majke Božje Lurdske u Zagrebu

U petak 4. rujna 2020. u 19 sati u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu slavljena je sveta misa povodom 73. obljetnice mučeničke smrti dvojice redovnika svećenika, članova Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, koji su živjeli i djelovali u Samostanu Majke Božje Lurdske u Zagrebu: župnika fra Mateja Vodanovića i kapelana fra Serafina Rajića. U montiranom političkom sudskom procesu lažno su optuženi i nepravedno osuđeni na smrt strijeljanjem te pogubljeni na Mirogoju 4. rujna 1947.

Zajedno s njima spomenuli smo se i ostalih franjevaca Provincije Presvetog Otkupitelja koji su ubijeni u razdoblju između 1942. i 1948. godine.

Svetu misu predslavio je fra Ante Crnčević, a u koncelebraciji su bili župnik i gvardijan fra Ivan Maletić i fra Jure Jurić Šimunović. Pjevanje su predvodili članovi mješovitoga župnog zbora.

Homilija

Liturgijska čitanja:

1Kor 4, 1-5; Ps 37, 3-6.27-28.39-40; Lk 5, 33-39

Braćo i sestre!

Riječ evanđelja koju Crkva naviješta na današnji dan kao da se otima interpretaciji koja bi imala što reći nama koji se večeras u molitvi spominjemo četrdeset četvorice braće franjevaca iz naše Franjevačke provincije ubijenih u doba Drugoga svjetskog rata i neposrednog poraća, a među njima na osobit način fra Mateja Vodanovića i fra Serafina Rajića, župnika i kapelana naše Župe Majke Božje Lurdske, pogubljenih na današnji dan 1947. godine. Naviještena riječ kao da je daleko od spomena na te mučne i bolne događaje, zapretane u lažnu optužbu, u zločinačku presudu i u povijesno prešućivanje istine o tim događajima. No unatoč tomu, za večerašnje slavlje nismo podlegli iskušenju odabrati neki drugi evanđeoski odlomak u kojemu bismo tražili potporu za ono što bismo htjeli reći, nego se, u poučljivosti

vjere, zaustavljamo pred riječju današnjeg dana, izručujući se njoj i osluškujući što nam baš ona ima reći. Evanđeoski odlomak, nakon pouke o postu, donosi dvije kratke prispodobe koje govore o odnosu novog i starog, prispodobe građene na slici ruha i vina. Pouka o postu i dvije prispodobe duboko su vezane slikom svadbene gozbe na kojoj je Krist zaručnik. Dok je zaručnik, Krist, s učenicima, oni ne mogu postiti. Prepoznali su trenutak Njegove blizine, žele iskusiti radost zajedništva s Njime, kako bi, kad im bude *»oduzet«*, mogli živjeti od spomena na tu radost, u sigurnosti da Njegovom smrću nije umrla Njegova blizina i nije nestala Njegova učiteljska mudrost i otkupiteljska snaga. U prizor zaručništva i svadbene gozbe ucjepljuju su i slike iz prispodobâ, slike vina i odijela, slike koje nas unose u igru starog i novog. Svečanoj gozbi pristaju novo ruho i staro vino. Tako nas Isus, trima slikama – gozbe, ruha i vina – poučava o mudrosti koja vjerno razaznaje i prihvaća ono što je, unatoč starosti, vrijedno čuvanja, kao i ono novo što je vrijedno prihvaćanja.

Kristova riječ, koja je nositeljica neprolazne Božje istine, uči nas da svako vrijeme nosi sa sobom nove znakove Božje blizine i da je pogubno, u ime vjernosti starom, opirati se novosti kojom nas Bog vodi kroz vrijeme. I danas osjećamo to hrvanje novoga i staroga, u svim područjima života, od društvenih vrednota, preko etičkih i moralnih pitanja, pa sve do osobnog življenja vjere. No život ne može biti promatran samo u ideološkom opredjeljenju koje bi isključivalo bilo jednu bilo drugu vrijednost. Kao što se mladica ne pojavljuje sama od sebe, nego izbija iz panja koji, nestajući, daje život novomu, tako i život Crkve, naslanjajući se vjerno na predano, pronalazi uvijek nove mladice rasta, unoseći životnost vjere u novo vrijeme i u nove prilike.

Mudrost čuvanja starog i prihvaćanja novog temelj je životnosti. Tradicija, predaja, počiva na onome što nam je Gospodin predao (tradidit), ali vrlo često ono ljudsko, što se kroz povijest nataložilo na to što nam

je Gospodin predao, postane vrednijim, uočljivijim, onim za što se grčevito držimo, zaboravljajući da 'tradicionalno' može biti daleko od onoga što nam je Gospodin predao. Evanđelje je poput oštrice koja zadire u naš život, propitujući nas o našoj vjernosti onomu što nam je Gospodin predao i o snazi vjere da prihvati i preobrazi novo – bilo ono pred nama kao izazov i privlačnost ili pak kao kušnja i prijetnja. Sva povijest Crkve jest susret onoga što nam je Gospodin predao s onim što je privlačnost ili pak prijetnja novog vremena. Danas se spominjemo događaja koji su se, nakon početnog rasta i razvoja ove župe tridesetih godina prošlog stoljeća, nadvili nad našu župu i samostan kao oblak tame, prijeteći smrću svima koji nisu bili spremni odreći se starog.

Vlast koja je uspostavljena nakon Drugoga svjetskog rata propovijedala je novost punu obećanja, hoteći zatrti sve što je smatrala starim, neprihvatljivim za obećavanu novost i procvat života. Vjera i Crkva smatrane su smetnjom toj 'novosti'. A nakon osude nadbiskupa Stepinca 1946. godine, trebalo je unijeti strah među svećenike i vjernike, poglavito ondje gdje se gradilo zajedništvo svećenika i vjernika. Takvo mjesto zajedništva bila je i ova, tada vrlo mlada župna zajednica. Ovdje je, zalaganjem braće franjevaca, a uz svesrdnu potporu

nadbiskupa Stepinca, nicalo novo gradsko svetište, žarište duhovnog života. Trebalo je ubiti pastire da bi se raspršilo stado (usp. Mt 26, 31). Smišljen je plan kako razbiti povjerenje naroda u Crkvu i u svećenike.

U obližnjoj tvornici podmetnut je eksploziv u kojemu su život izgubila trojica radnika, a za to zlodjelo lažno su optuženi franjevci iz ovog samostana. Isti um koji je smislio i organizirao taj zločin unaprijed je smislio i optužnicu za franjevce. Iz mržnje prema Crkvi razvio se lanac zla. Osim trojice radnika koji su izgubili život, na smrt su osuđena i pogubljena dvojica naše braće svećenika, a s njima i još dvojica radnika, optuženi da su bili pomagači franjevcima. Uz to, četvorica svećenika osuđeni su na četrdeset i osam godina zatvora, a jedna gospođa, koja je dolazila u ovu crkvu, na jedanaest godina zatvora. Ukupno sedam pogubljenja i optužnice na 59 godina zatvora, uz oduzimanje osobne imovine te gubitak svih političkih i građanskih prava. Koje li cijene da se postigne samo jedno: zaustaviti život Crkve, a vjernike zaplašiti opasnošću od blizine s Crkvom!

Župnik i kapelan ove župe, fra Matej i fra Serafin, osuđeni na smrt, odvedeni su živi na mjesto mrtvih, na groblje Mirogoj. Pogubljeni su među grobovima, a za njihov grob se ne zna. Kao da se netko htio narugati i s njihovim životom i s njihovom smrću. Mislilo se da će brisanjem traga nestati spomen. Mi se večeras spominjemo njihove žrtve. Znamo da je njihova žrtva milosno ugrađena u život ove župe i naše franjevačke zajednice. Zato s jednakim poštovanjem izričemo imena i braće koja su osuđena na dugogodišnje kazne zatvora: fra Petar Grabić, provincijal, fra Leonard Bajić, gvardijan, fra Albert Bukić i fra Josip Visković.

Dvadeset i sedam stranica presude tada su bile donesene kao znak moći i pobjede, a danas ih iščitavamo kao zaslijepljenost vlašću i moći onih koji su mislili da mogu sve, da mogu dignuti ruku na čovjeka i na Boga i biti apsolutni gospodari života. I premda su pogubljenim franjevcima htjeli izbrisati svaki trag, ne otkrivajući mjesta gdje su pokopani, i premda su naredbodavcima i izvršiteljima podignuti spomenici, a njihova imena, zbog zasluga, stavljena za imena ulica u našem gradu, onaj zatrti spomen na vjernost ubijenih živi i danas. To je spomen koji se ne oslanja na kamene spomenike i na ploče s imenima ulica. To je spomen koji živi u srcu i molitvi Crkve, žive Crkve koja se uvijek nadahnjuje primjerima hrabrosti i vjernosti svojih pastira i vjernika. Taj spomen živi jer su imena pravednika zapisana u Knjizi života. Bog nas uči da se spomen ne gradi spomenicima. U Novom zavjetu riječ spomenik u izvorniku mnemeîon, a na latinskome monumentum, znači mjesto ukopa koje čuva spomen. Tako u evanđeoskome opisu Isusova ukopa čitamo da Josip iz Arimateje *»uze Isusovo tijelo, povi ga u čisto platno i položi u svoj novi grob«*. Iza riječi grob stoji riječ mnemeîon, monumentom, rekli bismo danas spomenik. Sam grob bio je mjesto spomena na život. No na našim grobovima spomenik je ploča s upisanim imenom pokojnika; nad Isusovim grobom spomenik je odvaljeni kamen s groba, prazan grob, sigurnost da Njegovo tijelo nije ondje, vjera da je uskrsnuo i tako, pobijedivši smrt, preobrazio naš spomen i naš pogled na smrt. Zato i naša dvojica braće, fra Matej i fra Serafin, premda im se pogubljenjem i ukopom na skrivenu mjestu htjelo izbrisati svaki spomen, ostaju živjeti u našemu sjećanju, jer žive u Bogu, u Onome koji je preobrazio smrt i ljudski pogled na život. Smrt, ma kako bila okrutna, ne može zatrti život, jer život nije svediv na gibanje stanicā tijela. Život je vlastitost duše, besmrtne duše. Stoga svi koji misle da ubijanjem tijela mogu pobijediti život, u dubokoj su zabludi.

U optužnici i presudi našoj braći franjevcima stoji da su se udružili protiv države i podmetnuli eksploziv u tvornici koja je bila u blizini samostana. No, tužitelji su znali da je to izmišljotina i laž. Zato su imali potrebu optužnicu nadopuniti i uresiti stvarnim djelima naše braće, djelima koja izgledaju sasvim beznačajno, a bila su njihov stvarni ‘krimen’. Optužuje ih se da su za vrijeme rata bili

suradnici blaženog Alojzija Stepinca. Kojeg li 'nedjela' kad svećenici surađuju sa svojim nadbiskupom! Optužuje ih se da su i nakon rata organizirano okupljali mladež, poučavali ju, priređivali vjerske manifestacije, procesije, proštenja, hodočašća kako bi uza se vezali što veći broj vjernika. Za fra Josipa Viskovića, koji je osuđen na najdužu kaznu, petnaest godina, u presudi stoji da je primao francuski katolički list *La croix*, koji je nazvan *»ustaškim glasilom«*. Na kraju se tvrdi da su oslobođenje zemlje 1945. godine dočekali indiferentno. Njihov je 'zločin' bio što su ostali vjerni Bogu i što su se usudili ljude odgajati u vjeri u Boga. Zato je sluga Božji Fulton Shen, govoreći još 1948. godine o nadbiskupu Stepincu i o zbivanjima u našim krajevima, ustvrdio: *»U svijetu postoji jedan novi zločin: zločin vjerovati u Boga.«* To je zločin za koji se sudilo Crkvi i svećenicima u ono vrijeme, u ime propovjednika 'novosti'.

Današnje je vrijeme puno novosti. Propovjednici novosti koja donosi oslobođenje i 'novi svijet', novo uređenje svijeta, ne prijete smrću i ne nazivaju vjeru zločinom, ali ne manje podmuklo govore o opasnosti vjere, o zaostalosti vjernika, o zaostalosti Crkve. Žele nas prosvijetliti, otvoriti nam oči, govoreći nam da trebamo zaboraviti prošlost i okrenuti se budućnosti. Nije li to isti recept po kojem su se događala tolika zla u poraću kada su ubijena i naša braća?!

Danas je osobito opasno sjećati se, čuvati spomen. Svaki pokušaj da se pročisti sjećanje, da se s povijesnih događaja skine veo tame i laži, naziva se revizionizmom. Kao da bi revizionizam bio nešto zlo ili nešto pogrešno. Svakoj je znanosti potrebna revizija, jer svakodnevno stječemo nova saznanja, nadopunjujući, proširujući, ali i ispravljajući dosadašnje spoznaje. Što bi fizika, astronomija i medicina ili pak ekonomija bile bez stalne revizije? Znanost kojoj je potrebna stalna revizija jest povijesna znanost. No, revizija se prihvaća svagdje samo ne u povijesti pisanoj rukom komunističkih pobjednika. Strah od otkrivanja istine o povijesnim događajima sili ih da nas nazovu revizionistima, a oni bi, napredni, tako htjeli okrenuti se budućnosti.

Braćo i sestre, žrtva nevinih obvezuje nas na zahvalnost za njihovo trpljenje, za njihov primjer ustrajnosti i vjere, kako ne bismo posustali pred propovjednicima novosti koja traje onoliko koliko traje jedan ljudski život. Novost koju su silom nametali oni propovjednici novosti opstala je manje od jednoga životnog vijeka. Novost koju donosi život vjere novost je nakon koje nema ničega. Nakon nje nema novoga. Vječnost je jedina novost. Trajna novost. Sve drugo pred njom je tek tren. I baš zato, po daru vjere prodahnuti tom neprolaznom novošću, koja sve rasvjetljuje Istinom, želimo čuvati spomen i rasvijetliti istinu o braći i sestrama koji su trpjeli iz vjernosti prema Kristu, ali i uz odgovornosti da i novim naraštajima, nama, budu primjer vjere i ustrajnosti.

Apostol Pavao, kako čusmo u prvom čitanju, nije se bojao nijednoga ljudskog suda te bez straha tvrdi: *»Gospodin je moj sudac. Zato ne sudite ništa prije vremena dok ne dođe Gospodin koji će i iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i razotkriti nakane srdaca.«* U istoj vjeri je fra Josip Visković u svojim sjećanjima na dane mučne 'istrage' i suđenja zapisao kako žali što nije glasno rekao ono što je u srcu osjećao: *»Ne mogu priznati objektivnost suda koji nema raspelo kao simbol pravde«* (J. Visković, *Sjećanja s robije*, Teovizija, Zagreb 1994., str. 25-26). To što nije izrekao riječima, izrekao je svojim držanjem i vjernošću, ne bojeći se ljudskog suda i trpljenja koje mu je bilo dosuđeno.

Božjemu milosrđu prepuštamo sve koji su činili zlodjela i molimo ga da žrtva pravednika urodi plodom naše vjernosti Njemu i nepokolebljivosti pred svakom prijetnjom svijeta i pred svakim izazovom koji nam se nudi kao zamamna novost. Krist je Novost koja rasvjetljuje sve: i život i smrt, i djela zla i dobra koja činimo. On neka nas vodi svojom novošću i čuva u nama svoj mir. Amen.

fra Ante Crnčević

VITRAJI S LIKOVIMA FRANJEVACA MUČENIKA PROVINCIJE PRESV. OTKUPITELJA KOJI SU DJELOVALI U RAVNIM KOTARIMA NA ŽUPNPOJ CRKVI SV. JURE U KRUŠEVU

U župnoj crkvi sv. Jurja mučenika u Kruševu na svetkovinu Velike Gospe, 15. kolovoza, blagoslovljeni su novi vitraji. Novi prozori postavljeni su 29. srpnja, a oslikani su likovima fratara mučenika koji su djelovali na području između rijeka Krke i Zrmanje, a koje su partizani ubili za vrijeme Drugoga svjetskog rata i poraća.

Vitraje je izrado akademski slikar Ivan Grgat, a izrađeni su u radionici akademskog umjetnika Jure Žaje, objavljeno je na mrežnoj stranici Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja.

Vitraje je blagoslovio kruševski župnik fra Ivan Nimac, naglasivši kako je fratre-mučenike ubijao »zmaj« koji je tada vladao pod sotonskim znakom i ideologijom, misleći da će tako uništiti Crkvu.

»Ubijajući fratre likovali su, uvjereni da ovdje više Crkve neće biti. Ubili su svećenika, zauzeli svećeničku kuću i nema tu više ništa, mislili su, ali Marija je bila i ostala zaštitnica svoje djece. Ovi likovi koje smo postavili u našoj crkvi neka nam budu ponos, opomena i zaštita u našem životu, jer taj boj između dobra i zla nije još prošao«, rekao je fra Ivan, nakon čega je uslijedio blagoslov vitraja na kojima je oslikano osam fratara mučenika: fra Ante Pavlov, fra Pavao Silov, fra Jozo Poljak, fra Ante Benutić, fra Vlade Pavlov, fra Anselmo Kamber, fra Andrija Zjačić i fra Kruno Tadin

Tekst IKA. Fotografije:
Portal Franjevačke provincija
Presvetog Otkupitelja

Dragi fra Ante, hvala ti za moje ozdravljenje od raka dojke i za tvoj zagovor kod Majke Marije. Hvala ti i za čudo koje će tek uslijediti. Daj mi milost vruće i ustrajne vjere da će to biti, tako da ti možeš biti blažen, a ja zdrava i sretna. Hvala fra Ante, hvala majko, hvala Isuse.

Zapisano, 5. 11. 2020.

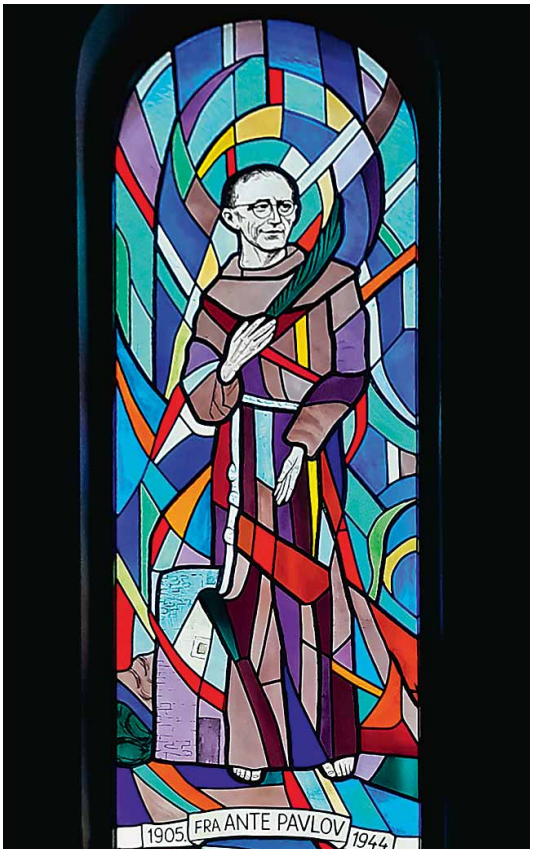

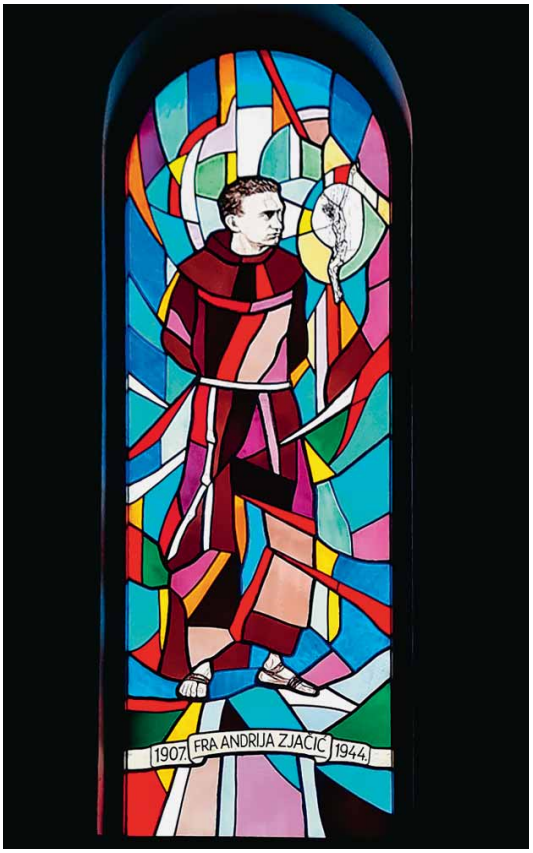

FRA ANTE PAVLOV

Rodom iz Kaštel Gomilice, od 1933. do 1944. župnik u Kruševu. Vrlo vrijedan svećenik. Organizirao je i doveo 1936. godine vodu s brda Osojnice u selo. Pred Božić 1943. partizani su provalili u župnu kuću, uhitili fra Antu i s trojicom župljana – Stipanom Anićem, Ivom Šošom i Rokom Erslanom – odveli ga i zatočili u Žegaru. Kroz mjesec dana podvrgavali su ih strašnim mukama i konačno umorili 22. siječnja 1944. U izvješću koje je karinski gvardijan fra Kruno Tadin poslao Provincijalatu piše: *»Fra Ante je bio silno mučen i, poslije nego su mu izvadili oči, ubijen je iz puške.«*

FRA ANDRIJA ZJAČIĆ

Rođen je 1907. u Šibeniku. Za svećenika je zaređen 1931. Bio je veoma nadaren svećenik. Istakao se u vođenju katoličkih društava. U vrijeme Drugoga svjetskog rata bio je župnik u Lišanima. S njime su u župnoj kući živjele njegova majka i nećakinja Katica Krnčević koja je kasnije opisala njegovo odvođenje. *»Dana 11. siječnja 1944. moj ujak je govorio svetu misu. Preko podizanja sam osjetila da nešto nije u redu. Nakon mise nisam mu dala mira dok mi nije kazao što je bilo.« »Kad sam podigao svetu hostiju, vidio sam Isusa s trnovom krunom na glavi, krvava lica«* – rekao je. Poslijepodne došla su dvojica partizana i odvela fra Andriju. Tri dana kasnije (14. 1. 1944.) ubijen je u Nuniću u 37. godini života. Grob mu nikada nije pronađen.

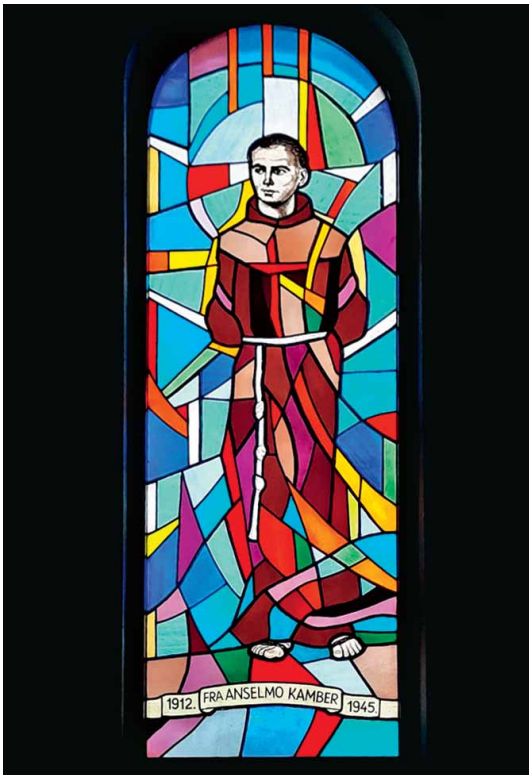

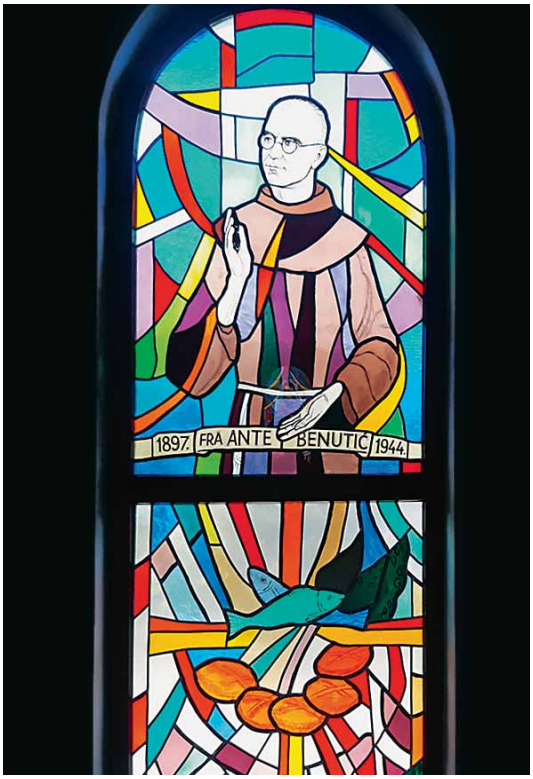

FRA ANSELMO KAMBER

Rođen je 1912. u Podlugu, župa Perušić. Za svećenika je zaređen 1937. g. Mladu misu slavio je u Benkovcu 27. srpnja iste godine. Nije bio župnik u rodnom kraju, ali je duhovno itekako djelovao jer je, nakon puno godina, bio prvi svećenik iz ovih krajeva. Njega su slijedili mnogi mladići, pa i njegov mlađi brat fra Bernardin. U vrijeme Drugoga svjetskog rata bio je župnik u više župa Makarskog primorja. Partizani su ga na Staru godinu 1944. odveli iz župne kuće u Gracu i držali neko vrijeme u zatvoru u Makarskoj. Budući da mu nisu mogli naći neku krivnju, 7. veljače 1945. izveli su ga iz zatvora i pod izgovorom da je pokušao bježati ubili su ga u blizini makarskog groblja. Dok su ga vodili, makarske su žene, zaklonjena iza prozora, slušale kako fra Anselmo pita ubojice: *»Samo mi recite, zašto me ubijate?«*

FRA ANTE BENUTIĆ

Rodom iz Kaštel Starog, bio je pet godina župnik u Lišanima (1935. – 1940.). Istaknuo se gradnjom crkava. Sagradio je velebnu crkvu u Kijevu, a u Lišanima je za vrijeme Banovine Hrvatske gradio crkvu hrvatskom blaženiku Nikoli Taveliću, koja nažalost nije dovršena jer je fra Ante bio premješten u Igrane kod Makarske. U ožujku 1944. godine partizani su s Biokova fra Anti poslali dobro mu poznatog mladića Antu Lozinu kome su naredili da ga ubije. Kad ga je uvečer fra Ante nahranio, ovaj mu je rekao: *»Znaš li zašto sam došao? Da te ubijem.«* Ispalio je dva hica u fra Antinu glavu. Tako je taj dobri svećenik završio život mučeničkom smrću u 47. godini života.

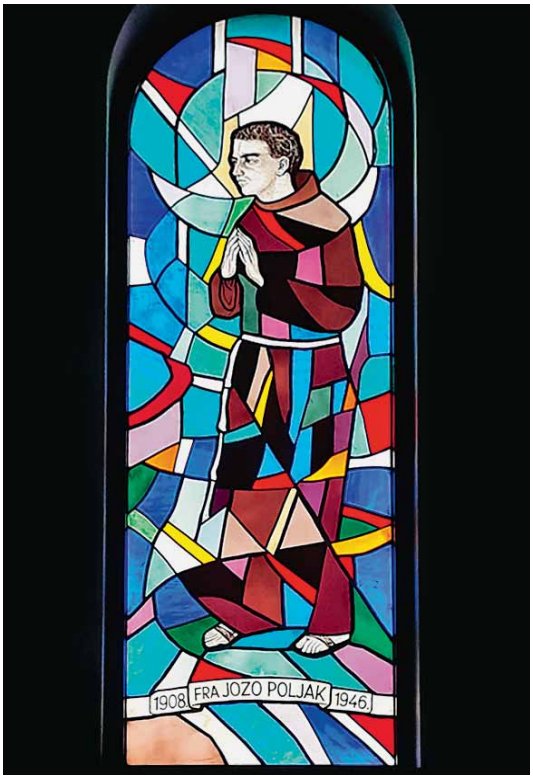

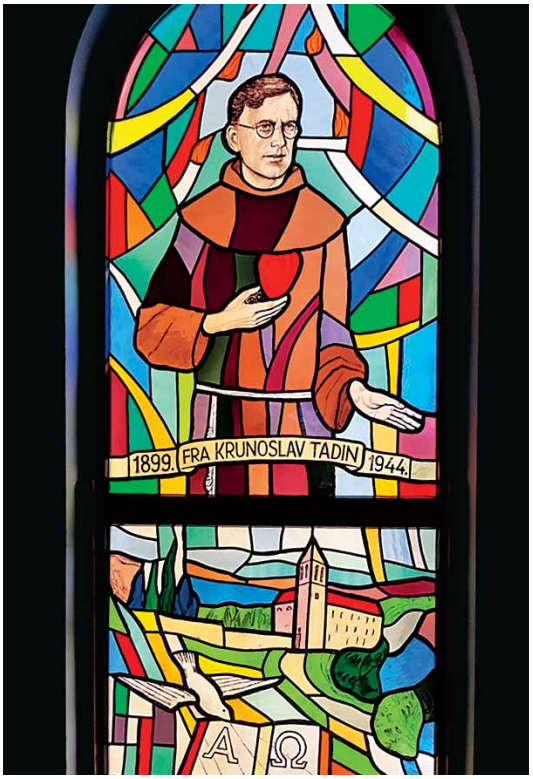

FRA JOZO POLJAK

Rodom iz Sinja, za vrijeme Drugoga svjetskog rata bio je župnik u Perušiću. Cijelo razdoblje rata život su mu ugrožavali Talijani, četnici i partizani. Stoga se prije dolaska partizana povukao sa župe, najprije u Drniš pa u Zagreb. Padom Nezavisne Države Hrvatske, našao se u izbjegličkoj koloni prema Austriji. Zarobljen je u Bleiburgu i na *Križnom putu* vraćen do Vukovara. Uspio je pobjeći, ali je nakon nekog vremena uhvaćen i strijeljan. Prije strijeljanja u trogirskom zatvoru posjetili su ga brat i sestra. Bio je smiren i raspoložen: *»Pravedan sam i zato se ne bojim smrti«*, rekao je. Ubili su ga u 38. godini života.

FRA KRUNO TADIN

Rodom iz Kaštel Kambelovca, od 1941. pa do svoje smrti 14. studenoga 1944. bio je gvardijan u Karinu. U tim nemirnim vremenima samostan je bio meta svake vojske koja je ovim krajem dolazila i prolazila. Talijani, Nijemci, četnici, partizani, svi su dolazili i odnosili što su htjeli. Neke vrijedne stvari gvardijan je skrivao kod vjernih obitelji, a najviše kod župnika u Pridragi. Jedne večeri dok se vraćao iz Pridrage fra Kruno je kočijom nagazio na minu koju su partizani postavili na cesti. Smrtno su stradali on i njegov suputnik.

Oče Antiću, daj da se G. nauči živjeti sa stresom u životu. Zagovaraj ju kod dragoga Boga i izmoli joj mir. Amen!

Zapisano, 8. 11. 2020.

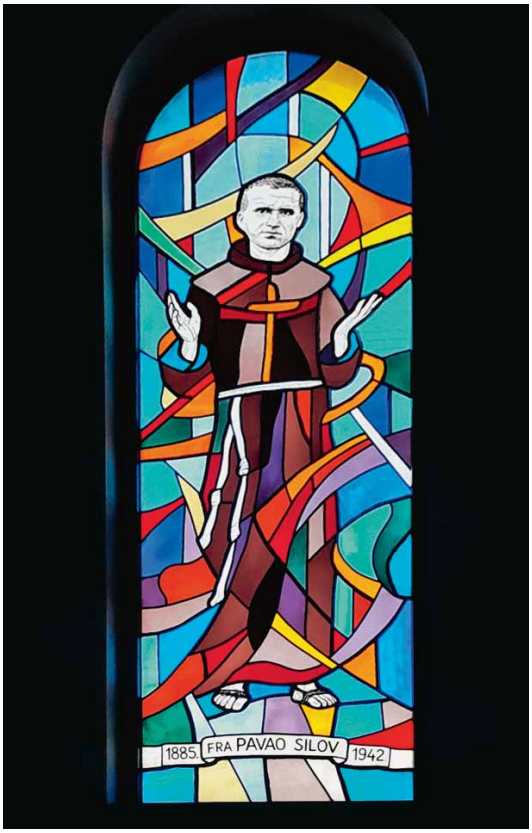

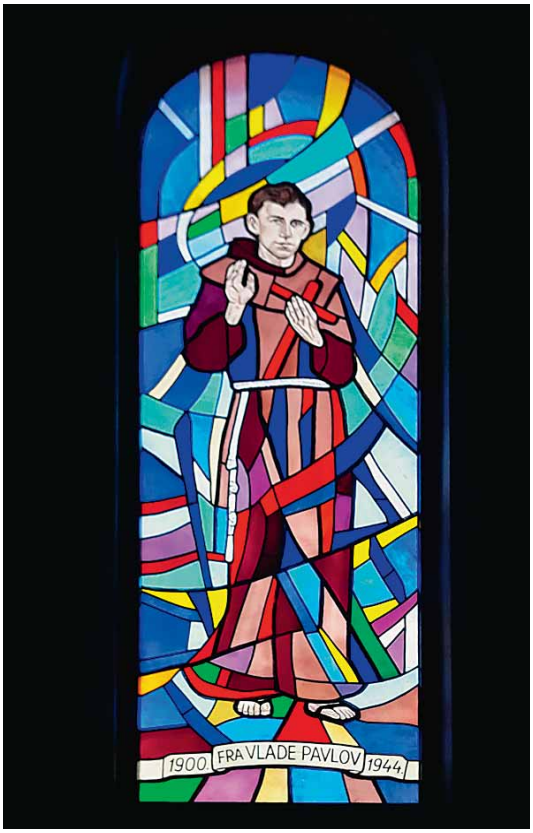

FRA PAVAO SILOV

Rodom iz Rupa kod Visovca, bio je župnik u Lišanima i gvardijan u Karinu. Bio je veoma aktivan svećenik. Mnoge mladiće iz ovog kraja poslao je u sjemenište. Kao gvardijan temeljito je obnovio karinski samostan. Drugi svjetski rat zatekao ga je u župi Promina. U noći uoči blagdana svetih Petra i Pavla (na njegov imendan) 1942. partizani su provalili u župnu kuću i usmrtili fra Pavla, a župnu kuću temeljito opljačkali. Ubijen je u 58. godini života te pokopan na Visovcu.

FRA VLADE PAVLOV

Rodom iz Kaštel Gomilice, bio je četiri godine župnik u Kruševu (1929. – 1933.) Obnovio je župnu kuću i župnu crkvu sv. Jure. Isto tako obnovio je staru crkvu svetih Kuzme i Damjana u Ribnici. Protivio se velikosrpskoj diktaturi kralja Aleksandra Karađorđevića pa je bio osuđen na osam mjeseci zatvora. Za vrijeme Drugoga svjetskog rata bio je župnik u Zlopolju kod Muća. Pred kraj rata povukao se u samostan u Sinju. Kad su partizani zauzeli Sinj, fra Vladu su odveli i pogubili na nepoznatom mjestu.

Dragi fra Ante, molim te, da po tvom zagovoru primim od dragog Boga milost rasta u svetosti po Duhu Svetom, po poslušnosti Duhu Svetom u svemu, u malim i najmanjim sitnicama moga života. Amen.

Zapisano 18. 10. 2020.

Piše: dr. fra Vicko Kapitanović

ODGOJNA METODA (2)

Zamisao o cjelovitom odgojnom pravilniku

Za zdrav i valjan odgoj redovnika Antiću se nametala potreba prikladnih priručnika i pomagala na kojima bi mogao zasnivati odgojne postavke. Kad nije mogao pronaći prikladne priručnike, da bi doskočio tom nedostatku, obratio se 1935. fra Karlu Baliću, koji je tada bio profesor na Papinskom ateneju (sveučilištu) Antonianum u Rimu, da bi predložio generalnom ministru Franjevačkog reda da bi se izradili stručni priručnici: 1) povijesno-pravno-moralni i asketični tumač konstitucija; 2. priručnik za odgoj prema sv. Bonaventuri i drugim franjevačkim autorima, u skladu s dostignućima suvremene pedagogije i 3) metodika za franjevačke škole. Ta ga ideja nije napuštala ni kasnije.

Problemi koji su se 1938. i 1939. osjetili u novicijatu naveli su čini se i o. fra Antu da se još jače počne zanimati odgojem na široj razini, jer su novaci nakon godine kušnje postajali njegovi odgajanici. Možda je odatle poteklo i njegovo dopisivanje o odgojnim problemima s gvardijanom i magistrom visovačkog samostana u kojem se nalazio novicijat. Gvardijan fra Ćiril Vrcan upozorio ga je da u odgoju nema obnove ako ona ne počne od starijih i da stariji zbog toga trebaju udružiti snage, promatrati prilike i dogovarati se kako postupati u odgoju, ali bez upadnosti. Iz Vrcanova se pisma može razabrati da je Antić u odgoju uživao dvostruki autoritet, kao čovjek iskustva, ali i kao onaj koji je *»na položaju pa kada od položaja dolazi, ozbiljnijim ga se shvaća i jače prihvaća.«* (Iz Pisma Vrcana Antiću, 14. ožujka 1938.) Kako je i magistar novaka fra Bernardin Bebić, zagovaratelj strože ruke, vjerojatno već tada doživljavao prigovore na svoj odgoj, i on je poticao Antića da poradi kod provincijala da se održavaju sastanci kako bi se ujednačio odgoj, ali i »tribljenja«. Zamisao o ujednačenju odgoja dovela je logično do zamisli o jedinstvenom pravilniku za odgoj u svim odgojnim ustanovama u Provinciji. Čini se da je u tom Antić pronašao valjanu potporu u svom pomoćniku fra Petru Čapkunu. Iz zajedničkih razgovora i razmišljanja krenut će u djelo obnova studentskog dijela zgrade u Makarskoj i stvaranje zajedničkog odgojnog pravilnika za odgajališta Provincije. Plan o jednom i drugom pothvatu uputio

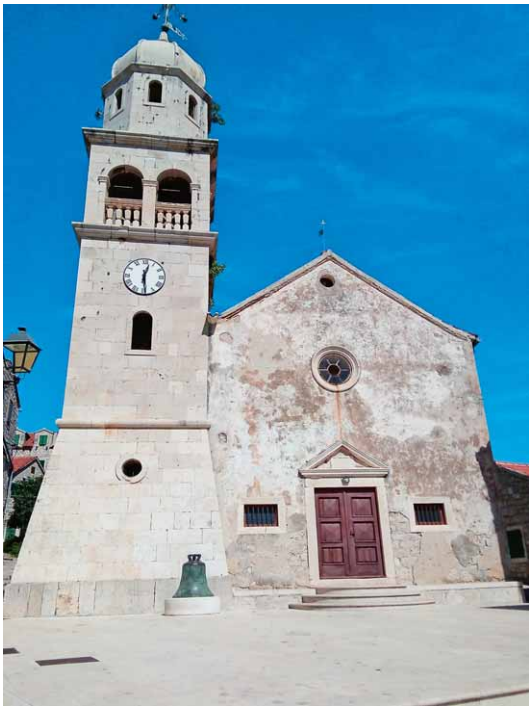

je Antić provincijalu Grabiću. Dopis ipak daje naslutiti da Čapkun nije bio njegov jednostavni prepisivač na pisaćem stroju, već da su u dopis ugrađene i Čapkunove ideje. Prema Antićevu dopisu, *Pravilnik* bi sadržavao temeljne upute o franjevačkom odgoju i poslužio kao prva pomoć i smjernice odgojiteljima.

U okviru toga zacrtanog programa možemo pretpostaviti da je Antić htio unijeti govor Pija XI. o kleričkom dostojanstvu, tekst enciklike Pija XI. o svećeništvu (vjerojatno *Ad catholici sacerdotii*,1936.) i *Upute redovničkim starješinama*. Možemo samo nagađati da li je pravilnik predviđao studentski karton u koji bi se bilježile važnije karakteristike u vladanju i učenju koji bi se nakon ređenja spalio, o kojem je Antić snovao kasnije, jer nije poznato da li je prijedlog ikada službeno podastro upravi Provincije. A nikada nije objavljen ni *Pravilnik*.

Studente je Antić uvodio postupno u otajstva vjere i u duhovni život Odgojna metoda mU je bila uravnotežena, s nekim osobnim naglascima. Čitanjem, iskustvom i razmišljanjem došao je do zaključka da se u odgoju treba služiti naravnim i nadnaravnim sredstvima. Metoda mu se sastojala u biranju puta koji vodi ravno k Isusu. U uklanjanju prepreka koje su sprečavale taj izravni put i u priklanjanju poticajima milosti u skromnosti i molitvi.

Kao što je i naravno u ustanovama gdje živi mladost, tako je i u klerikatu bilo redovito živahno. Živahnost se naročito očitovala u podizanju glasa po hodnicima u vrijeme odmora. Prema izvještajima, sa zdravstvenim stanjem klerika uvijek je bilo ponekih problema. Što se tiče duhovnog života, klerici su redovito pristupali na dnevnu sveti pričest i više su puta dnevno pohađali presveti oltarski sakrament.

Odgoj je započinjao od vanjskog ponašanja. Zbog toga je studentima preporučivao jednostavnost i izbjegavanje kićenosti u govoru i pismenom izražavanju. Htio je da njegovi studenti već izvana odaju dojam veselih Božjih stvorenja koji svojim izrazom na licu odražavaju sreću života s Bogom. No razumijevao je i mladenačke studentske nestašluke. No, već od samih početaka pazio je i na osobnost i temperament odgajanika.

Držeći se drevne uzrečice *per terrestria ad coelestia*, Antić je u svom odgojnom radu brižljivo pazio i na tjelesne potrebe studenata. Uvjeren da je za duhovni život i za održavanje reda i čistoće u klerikatu potrebna i materijalna osnovica, u klerikatskom su dijelu zgrade često izvođeni najnužniji popravci i popunjavan inventar. Držao je naime da će se bogoslovi, uglavnom seljačka djeca, tako lakše naviknuti otmjenijem vladanju, i što je *»još glavnije, lakše će biti baviti se njihovim duhovnim uzgojem kad su dovoljno proviđeni s materijalne strane«*. Tek nakon toga *»moglo bi se poraditi«* - pisao je provincijalu - *»i oko izradbe zajedničkoga uzgojnoga pravilnika za naše zavode [...]«* (*Spisi provincijala*, fasc. br 1731/1938. Antić Grabiću, 25. X. 1938.).

Da bi školske prostorije poticale studente na studij i odgoj, Antić je pomišljao da bi pribavio slike sv. Bonaventure i bl. Ivana Duns Skota, te nakon informiranja u Rimu pomišljao da bi za školu dao izraditi kod rimskog slikara Alfreda Bea kopiju Duns Skotove slike sa sveučilišta Sacro cuore u Milanu. Čini se da do ostvarenja te zamisli nije došlo, ali je bio bolje sreće kad je odlučio staviti klerikat pod zaštitu sv. Bernardina Sijenskoga.

Antić je brižno pazio i na male studentske radosti, opuštanje i odmor. Iz toga je bezuspješno nastojao isključiti pušenje. I premda je u tome, kako je već spomenuto, našao podršku u provincijalu Cikojeviću, čini se da studenti, pa ni ostali redovnic, pušenje u klerikatu nisu smatrali posebnom povredom studentske stege. Možda su im u vrijeme Antićeve odsutnosti gvardijani, zbog težih radova u samostanu, gledali kroz prste a mladomisnici domagistri samo koju godinu stariji od studenata nisu imali autoriteta da bi im zabranili, pa su se studenti i poslije pro-

vincijalovih kazna ne samo usuđivali javno pušiti već je taj ugođaj maštovito opisan i u dnevniku studentskog zbora Milovan nad kojim je Antić kao upravitelj zbora imao nadzor.

»Kad se pošteno izmorimo i upotimo, pokročimo na studeno kamenje, sjednemo jedan prema drugome i zapalimo! Vrijeme suho pa duhan gori i dimi, a kako vjetra ni ćuha nema, to nam se gusti kolobari kao oblaci vijaju oko glave te se onda lagano odvijaju i šire u vis!... Pušimo kao Turci. osobito fra Ante odbija jake dime! Kad se tako malo odmorimo, opet se dademo na mučne posao...« (Dnevnik Milovana, IV. god. 1933./1934. I. polugod. br. 278-293 [18. I. - 21. I. 1936.]).

Zbog odmora i druženja studenata Antić je više puta priređivao kraće izlete studenata, na kojima se našlo i hrane ili voća za osvježenje. Jednom zgodom ljetopisac bilježi da je grožđe čak pribavio iz Imotskoga. Tako su studenti na trenutke zamjenjivali asketsko vježbanje s udivljenjem prirodi i Božjoj darežljivosti, što je ljetopisac u Dnevnik Zbora opušteno pribilježio rečenicom: *»Lijepo ti je, Bože moj, u tvojoj prirodi uz slatki kus i dobru kapljicu«* (Dnevnik Zbora Milovan, 12. II. 1934.)

Naročito je težio da se za Božić stvori bratsko raspoloženje, pa je nastojao pripremiti igranje tombole za koju je od provincijala uvijek prije Božića tražio da nešto kupi, naročito knjige, prije svega *Sveto pismo,* koje bi bogoslovima uvijek moglo poslužiti, i druge sitnice. Htio je naročito da se taj dan bogoslovi provesele *»jer to će na Božić uvečer raditi; ne bi ostalo već u sobe«* (Spisi provincijala svežanj 138, br. 123/23 XII. 1931., Antić Cikojeviću bez datuma). I u takvom moljakanju od provincijala on je redovito smatrao potrebnim zahvaliti provincijalu na ranijoj susretljivosti i očinskoj brizi. No kad provincijal ne bi reagirao, on je tražio novi izlaz, izjavljujući se spremnim zbog krize ostaviti studente i bez tombole.

Studentima je nastojao ispuniti želje kad su one bile u skladu s njihovim pozivom. Tražio im je dopuštenja od provincijala poći kući u slučaju bolesti ponekog od njihovih roditelja. Dopuštao je u pojedinim slučajevima odlazak na slavlje mladih misa, a trojici studenata da pripremaju glagoljašku misu, jer su bili iz glagoljaških župa, i druge sitne radosti.

Kad su provincijali zabranjivali odlaziti kući slaviti mise, Antić se i tu koji put zalagao za studente, kad mu se činilo da bi ta proslava mogla pridonijeti obiteljskoj slozi, premda se drugima možda to moglo činiti kao posebna ljubav prema nekom studentu.

U skladu sa brižljivošću koju je gajio od najranije mladosti za uređenje službe Božje, i kao magistar je posvećivao pozornost liturgijskom odgoju i tumačio studentima liturgijske obrede, kako bi se što bolje pripremili za obavljanje bogoslužja. Skrbio se da bi se nabavili hrvatski obrednici za bogoslove kako bi se mogli uvježbati u obredima prije završetka bogoslovnih studija. Vjerojatno mu je na njegovo traženje provincijal Petrov 27. svibnja 1936. poslao 4 franjevačka ceremonijala kako bi se u klerikatu služba Božja odvijala dostojanstveno. Zbog urednog slavljenja svetih obreda zanimao se i za nove propise i povlastice Franjevačkog reda, a dugo je uređivao i liturgijske kalendare.

U pobožnim vježbama studente je vodio također korak po korak. Uz pobožnost prema euharistiji naročito je studentima preporučivao pobožnost prema muci Kristovoj i prema Blaženoj Djevici Mariji, pa su neki studenti izvršili potpuno predanje BDM. A preporučivao je da se osobe i popuno posvete Kristu kao žrtva.

Izbjegavajući puki formalizam, Antić je zapazio neke nelogičnosti u molitvenom rasporedu, pa ih je pokušao ispraviti na svoj način. Tako je uz molitvu Povečerja iz časoslova, koja se inače molila prerano, uveo večernje molitve studentima *»i ispit savjesti nad onim zajedničkim ispitom«*. (Dnevnik Milovana, sv. V. [11. IX. 1936.]).

Piše: Matej Kuhar

NEUMORNI I GORLJIVI ISPOVJEDNIK

Blaženi Alojzije u zatvor, a o. fra Ante nakon kratkog zatvora u ispovjedaonicu

Budući da su se brojni gorljivo zanimali za *»slučaj Stepinac«*, za *»nadbiskupa kriminalca«* - kako je glasila grozna optužba - malo ih je bilo koji su u Zagrebu u rujnu 1946. zapazili novoga pridošlicu fra Antu Antića, koji će baš u vrijeme uhićenja i suđenja nadbiskupa Stepinca izabrati za sebe tihi i skroviti apostolat duša, i to u ispovjedaonici samostanske crkve Majke Božje Lurdske u Zagrebu. Bilo je to 22. rujna 1946., na dan uhićenja nadbiskupa. Otac Antić će moći mnogo moliti i mnoge pokore činiti sa svojim brojnim penitentima za nadbiskupa u vrijeme nepravednog suđenja, a uz molitvu će prikazivati i svoje žrtve pokore za Crkvu i narod Hrvata u tim teškim vremenima.

Jedan, doista svetac, iz Zagreba odlazi u logor, a drugi je »svetac« došao u Zagreb da svoj život žrtvuje u ispovjedaonici. Dakle, prestrašeno stado zagrebačke Crkve, tj. progonjenu Crkvu u Hrvata, Providnost Božja nije napustila. Nadbiskup Stepinac je odveden čamiti u lepoglavski zatvor, a fra Ante je izabrao da sebe zatvori i žrtvuje u ispovjedaonici.

Obojica njih postaju uistinu velike žrtve, kao najpoznatiji branitelji Božjih prava i Božje časti kod Božjeg naroda. Sigurno bijaše u Hrvatskoj i još drugih, možda ništa manjih, duhovnih velikana, koji su se vjerom, nadom i ljubavlju mogli usporediti s ovom dvojicom. No, ipak njihova prisutnost i herojska žrtva postat će najjači tumači duhovne snage Kristove Crkve koja je herojskom vjerom i ljubavlju prebrodila dugo i krvavo svoje progonstvo od komunističkog režima.

Fra Ante Antić je u Zagrebu najprije proveo samo mjesec dana *»duhovnih vježbi«* u zatvoru u Petrinjskoj ulici, a za to kraće vrijeme zatvora i saslušanja, koja se nigdje ne spominju, njegova je ispovjedaonica potpuno zašutjela. Ipak, ona je bila spremna da po izvršenim *»duhovnim vježbama«* u zatvoru njezin ispovjednik, o. fra Ante, bude sasvim i nadnaravno pripreman kako bi mogao nastaviti ispovijedati duše koje su čekale da se o. fra Ante, nevin i očišćen, ponovno vrati u svoju ispovjedaonicu.

Doista, ispovjedaonica za o. fra Antu je bila očito najdraže nadahnuće povezano s ljubavlju za duše, a ljubav s nadahnućem Božjim za obraćenje, spas i sreću bližnjih.

Kad Gospodin govori i poziva?

Posvuda se i često čuje da Bog zna i po krivim crtama pravo pisati, da On jedini može i zna dobro izvući iz svakog zla. Čak želi i hoće da svakom čovjeku pomogne, da ga spasi i oslobodi od njegovih ljudskih slabosti, od njegovih kušnja i zastranjenja, pa onih raznih osobnih i ljudskih mana, grijeha i ograničenja.

Bog je sigurno pozvao o. fra Antu u Zagreb, te su i poglavari pogodili Božju svetu volju kada ga je sam Bog pozvao iz Makarske da brojnim Zagrepčanima bude izvanredni ispovjednik i duhovni vođa, što sigurno ni sami poglavari još nisu shvatili, jer za njih je o. fra Antu bio i ostao samo onaj dobri i skromni magistar klerika. Tu je službu najsavjesnije ispunjavao već trideset godina, pa su zbog toga mnogi mislili da je on rođen za tu odgojiteljsku zadaću.

Ipak, poglavarima je Gospodin jasno govorio preko brojnih penitenata, koji su o. fra Antu tražili, željeli i htjeli čitava imati za sebe, da tako prijeđe na drugu stranicu velikog poziva, i to po ispovijedanju i vođenja duša, premda je poglavarima bilo na pameti da on bude magistar klerika. Zato je o. far Ante pred svima bio jadni čovjek, rastezan tamo i ovamo, a on nije ni htio ni želio nikoga ražalostiti: ni Boga, ni poglavare, ni klerike, a niti ono brojno mnoštvo svojih penitenata. Prema svima je osjećao najiskreniju ljubav, a da ipak nije sam imao moći bilokacije, iako su mu i tu karizmu neki pripisivali.

Pa ipak, evo po čemu je dobri Bog našao načina da se poniznog o. fra Antu čuje, osjeti i razumije: nepokornost i neposlušnost njegovih klerika.

Treba posebno imati u vidu da fra Ante ništa posebno nije činio pa, čak ni mali grijeh nije želio učiniti, iako je i on kao čovjek za svoje čine bio potpuno slobodan. Ali, njegovi klerici koji su se nakon rata vratili iz vojske u Zagreb, i to s dobrom voljom i težnjom da postanu redovnici - fratri - da bi i oni po molitvi, u pokori i nakon studija posvetili sebe za kraljevstvo Božje. Možda su vojarne čak i pomagale da u vojsci mnogi ostanu vjerni svom zvanju. No, ipak je zasigurno vojska ostavila u dušama klerika neke svoje znakove.

Kako mladi klerici, i nakon ratnih nevolja i odsluženja vojnog roka, fra Antini učenici bijahu spremni i umrijeti za svetu vjeru, i kao takvi odlučni da postanu apostoli Gospodnji, premda im bijaše zbog dulje odsutnosti iz klerikata ponestalo onog profinjenog redovničkog i franjevačkog duha, reda i smisla. Vojarne su više ili manje utjecale na one gotovo nebitne i dobre običaje franjevačkog duha.

Radilo se naime, u vojsci više o privrženosti vanjskim znakovima redovništva, nego u nutarnjoj i bitnoj stvarnosti duhovnog staleža, više o parabolama nego o trajnim istinama ili o biti redovničkog pravila, u kojem su temelji redovničkog poziva, života i vladanja.

Tako naprimjer, na povratku iz vojske raspravljalo se o tonzuri. To je bio uobičajeni znak šišanja kose kako bi se po tome znaku smatralo da su mladići odlučni postati fratri. Čak bijaše izrađen i pravilnik i propis za šišanje kose, ali rat i vojno služenje po vojarnama učinili su svoje, tj. da su takvi propisi bili klericima diskutabilni i nevažni. Nije im tonzura bila sloboda izbora, a referendum se o tom predmetu nije mogao provesti.

Ovdje se može dodati i drugi primjer jer se lijepi primjeri ljudima sviđaju. Poznato je da su klerici na šetnju u grad iz samostana izlazili u dvoje ili troje, a sam nije nitko smio izići. To je bila službena obaveza. Povijest, dakako, hvalevrijedna tradicije Reda. Potjecalo je to još od sv. Franje, što je veliki pjesnik Dante prenio svima za nezaboravno sjećanje: *»Šutke smo, sami i bez družbe njine išli, on sprijeda, za njim ja ozadi, ko što u hodu mala braća čine«* (Dante, *Pakao*, 23, 1-3).

Takvo izlaženje na šetnju ili u grad za redovnike sv. Franje bilo je život po Evanđelju: *»Gospodin izabra drugu sedamdesetoricu te ih posla po dvojicu pred sobom u svaki grad i mjesto kamo je kanio doći«* (Lk 10, 1). Kako su dvojica po dvojica išli zajedno, onda su zajedno i mislili i razgovarali kako su već na anđeoskom putu.

O. fra Ante se držao toga propisa izlaska u grad, dok su klerici, živeći dugo bez samostanske discipline, mislili da su im takvi izlasci dvojica po dvojica beskorisni. Istini za volju, o. fra Ante je imao pravo, a klerici nisu smatrali da imaju krivo.

I treći primjer, koji također sjenom potamnjuje redovnički poziv, može poslužiti za skromno razjašnjenje, a radi se o nošenju redovničkog habita izvan samostana. Izići u grad u habitu sigurno je davalo barem onu tihu podršku vjernicima koji su dobivali osjećaj da i oni mogu slobodnije ispovijedati vjeru, jer je habit bio jedan vidljivi znak prisutnosti, pa i otpora Crkve. Redovnički habit, ipak je izazivao i provocirao komuniste. Je li habit bilo bolje koristiti za samostan ili u grad izlaziti u civilu i to u godinama kada je cijela protukršćanska situacija bila uzavrela? Jesu li u tim prilikama mlade kle-

rike obvezivale Generalne konstitucije da pod grijeh trebaju vani nositi habit, ili u grad izlaziti u civilnom odjelu? Može se tek samo zamisliti kako su se radovali vjernici habitu, a protivnici zbog habita samo su mogli ljutito škripati zubima.

Tako se kod o. far Ante mijenjahu događaji dok su mu klerici, ne toliko zbog ljudskog obzira nego zbog čitave situacije, tražili da izlaze u civilu. I premda se dozvola za civilno odijelo dosta lako dobivala, o. fra Ante je želio samo jedno: da to klericima ne prijeđe u naviku. Svi su zajedno imali pravo na svoje mišljenje. No, ipak je više bio upravo onaj koji je želio na klericima vidjeti habit, nego onaj koji ga nije htio nositi.

O tome o. fra Ante nije nikada izrekao ni jedne optužbe, ni jedno izravno predbacivanje, osim za slijedeći događaj. Jesenjeg jutra poslije svete mise reče on svome kleriku: *»Fra Jozo, budi danas oprezan. Očekuje te teško i veliko iskušenje. Budi jak!«*

Zar je zaista tako mislio i govorio o. fra Ante? Evo kako o tome svjedoči njegov klerik: *»Kad smo izišli iz kapele, upozoren sam da su mi otac i stariji brat došli u posjet. Obavještavam iskreno o. Magistra i odlazim k ocu i bratu na razgovor. Molili su obojica da izađem s njima u grad obići neke naše rođake. Pitao sam o. magistra da me pusti. On mi je dopustio izlazak, ali pod jednim uvjetom: da idem u redovničkom habitu. Zahvalio sam se i otišao do oca i brata. No, ubrzo sam se vratio u klerikat i zamolio ponovno o. magistra da me pusti u civilu. Na tu mi je molbu o. Ante odlučno odgovorio: 'Rekao sam: samo s habitom, brate moj, i budi danas oprezan!' Pokušao sam potom više puta s istom molbom, misleći da bi mi se smilovao, ali on je ostao pri svome i bio sve energičniji o odgovoru: 'Samo u habitu, brate moj!'«*

Rezultat je doista bio koristan, fra Jozo je odbio izlazak s ocem i bratom u posjet rodbini jer je radije želio ostati u samostanu, nego s ocem i bratom šetati u habitu po gradu. No, u tome, zapravo, bijaše njegov veliki spas! Kod njihove rodbine čekao je klerika fra Jozu pripremljen automobil da ga iz samostana izvuče i odvede u svijet, a

potom da mu se spriječi ponovni povratak u klerikat. Da je izišao u civilu, prisilno bi bio lišen svoga redovničkog i svećeničkog poziva, čemu je poslužio njegov rođeni brat, u ono vrijeme visoki časnik JNA.

Jednom riječju, poteškoće za mlade klerike su rasle, a oni sami između sebe nisu ih shvaćali, ali je fra Ante bio razuman, sve je shvaćao. On je vidio opasnosti koje klerici nisu vidjeli, pa zato im nije mogao dopuštati sve ono što su od njega zahtijevali. Zna se, također, da ni oni sami uvijek nisu mogli sve od o. fra Ante tražiti, jer je on često bio zauzet u crkvi, u ispovjedaonici, tj. nenazočan kod njih.

Fratri, barem oni starijeg kova, imali su silne poteškoće da one »moderne« i »nedisciplinirane« klerike prihvate, a osobito su im bili nejasni oni koji nisu imali ni sluha, ni srca za posvećeni život u redovništvu.

Zar se trebalo odlučiti ili - ili? O. fra Jerko Lovrić, s jedne strane, kao provincijal i učenik o. fra Ante s druge strane, a svi ostali franjevci ispod 60 godina (koji bijahu fra Antini klerici), trebali su se referendumom odlučiti za ili protiv struktura i pravila koje je vrijeme pregazilo. Bio je, naime velik broj onih koji nisu ništa pokušavali osim što su samo smatrali da se kao klerici o. fra Ante moraju pobožno vladati. Govorili su mnogi javno i među svima da je po o. fra Anti nazočan i Božji glas u provinciji, koji se morao slušati i poštivati, makar i uz negodovanje nekolicine starijih, jer je taj glas ozbiljno upozoravao i preporučivao, čak i po njegovim brojnim penitentima koji su ga tražili za osobnog ispovjednika, a to je utjecalo i na klerike da se nitko ne bi smio zbog svetosti o. magistra previše okretati prema sebi, već po glasu Božjem da svatko nasljeduje svoga duhovnog učitelja i vođu.

Tako je referendum uspio da svatko poput o. fra Ante provodi svoje čišćenje i obraćenje iznutra i izvana, kako bi svatko mogao postati savršeniji učenik o. magistra.

Ozbiljniji i teži grešnici više su trebali jednoga svetog i duhovnog ispovjednika negoli sami klerici u duhovnom ambijentu. Zato se s pravom trebalo u Zagrebu pitati: Je li lakše bilo za klerike naći jednoga svetog magistra ili za brojne vjernike iz svih staleža Crkve svetoga ispovjednika, tj. duhovnoga vođu za grad Zagreb?

Zato će o. fra Ante Antić 29. rujna 1956. za klerike prestati biti magistar iako će mu do smrti ostati nadimak »magistar«, a postat će i dalje do kraja života ispovjednikom i duhovnim vođom brojnih osoba u Crkvi i svijetu. Laici Crkve će ga zvati do kraja života i poslije smrti *»dobri otac Antić«*, a fratri *»naš otac magistar«*. Svima će on biti i ostati uvijek i samo učitelj svih evanđeoskih kreposti, naravno, koje je sam u najvećem herojskom stupnju živio i prenosio na svoju brojnu duhovnu djecu.

Svatko je po o. fra Anti u vjeri i po njegovim evanđeoskim krepostima primao čisto »podanašnjenje« Crkve, bilo u redovničkom ili laičkom pozivu.

Dobri oče fra Ante Antiću, put me doveo do tvoga groba,
kojega dugo želim posjetiti. Molim te, utječi se za moju djecu kod dragoga Boga,
našega milosrdnog Oca. Molim te upravi svim našim srećama,
svim našim problemima na slavu Gospodina Boga.
Imaj nas u svojim molitvama.

Zapisano, 17. 10. 2020.

Piše dr. fra Vicko Kapitanović

DUHOVNI VEZ (2)

Studentica Nada je od djetinjstva bila osamljena. Majka joj je, iako bolježljiva, morala raditi danju i noću da bi prehranila djecu. Nije pokazivala nježnosti i činila joj se veoma stroga pa joj se zbog toga nije povjeravala. Ne sjeća se da ju je majka ikada poljubila ili pogladila po kosi. Zbog toga je prema mami osjećala samo strah. Sanjarila je kako bi bilo lijepo kad bi se mogla po drugi put krstiti i biti čista za Gospodina. Kad se prvi put ispovjedila kod Antića, nije osjetila ništa posebno. Antić joj je na kraju rekao: *»Možeš doći ovamo kad god to želiš.«* Došla je odmah sljedeće subote i osjetila da je Antić drugačiji nego ostali svećenici. S toliko topline i blagosti još joj nitko nikada nije tako govorio. Iako su riječi bile blage, one su se zasijecale snažno u dušu da ih se više nije mogla otresti. Potpuno su je zarobile. Otada ju je svake subote nešto vuklo. Kad je jedne subote došla i nije našla Antića, kleknula je pred kip Majke Božje i plakala. Vratila se i kući plačući. Antićeve riječi odzvanjale su joj stalno u ušima. Osjećala je njegovu blizinu. Čula ga je kako joj govori. Premda je bila svojeglava, kako sama priznaje, i nikoga nije mogla slušati, Antića je jednostavno »morala« slušati. U njegovoj prisutnosti, dok je sjedio u kapeli, osjetila je da joj govori Isus. Dok je nekom zgodom prisustvovala misi, osjećala je Antića kraj sebe, točnije, reći će ona, *»bili smo jedno«*. A Antiću je napisala kako je osjetila da se on razbolio, nekoliko dana prije nego joj je to itko rekao, dapače da je s njim i psihički trpjela. No Nadino psihičko stanje bilo je vrlo promjenjivo pa je tako znala postati ravnodušna prema svemu, a nestajalo je u tim trenucima i osjećaja povezanosti s duhovnim ocem. No ta je ravnodušnost brzo prolazila i ona se s ispričavanjem ponovno obraćala za savjete i upute.

Sestra Martinka poslije razgovora u kojem joj je Antić, u ispovijedi, sve razotkrio, kliktala je od radosti držeći ispovjednika vidljivom kopčom koja ju veže s Gospodinom. Na Antićev prijedlog ona je odmah prihvatila postati žrtva u njegovim *»svećeničkim rukama na velike i svete nakane«*. U tome je vidjela najljepši i najuzvišeniji smisao svoga redovništva. Kao dijete se *»u žaru ljubavi«* predala *»Gospodinu, kao žrtva za svetost dragog i poštovanog Oca«*, uvjerena da Presveto Trojstvo obasiplje njihovu sestarsku zajednicu darovima i milostima zbog naklonosti prema njihovu duhovnom Ocu.

I sestra Slavomira je bila osjećajno stvorenje. Radost joj je bila imati braću i sestre u Kristu. A Krista je pjesnički promatrala u liku bijelog jaganjca koji ju je vodio među ruže i on joj ih je brao. Međutim uskoro ju je on, bijeli jaganjac, poveo »u crnini« prema Kalvariji. I kad se njezin odnos s poglavarima otežao, utjehu je potražila kod Antića kao duhovnog oca. Bez susreta s njim, činilo joj se, *»ne bi imala nikakve snage«*.

S. Barbara Antiću nije uzvraćala na pisma, jer jednostavno nije imala sklonosti prema pisanju. Ali osjećala je s njim *»neko jedinstvo i zajednicu i tako reći blizinu jer ono [što] je Duh Sveti povezao ne dolazi na manje«*.

Posebno je nastala duhovno bliska veza između Antića i sestre Čedomile. Susreli su se 1949. u maksimirskoj kapeli gdje je Antić dolazio sestrama držati duhovne nagovore. O Antiću su neke sestre tada već govorile

kao o svetom čovjeku, na što je Čedomila reagirala: *»Kad je svetac, onda nejdem (!) k njemu.«* Na nagovaranje drugih ipak je pošla a od 1950. su se susretali svakog mjeseca. Čedomila koja se otimala počela je prihvaćati duhovno vodstvo, a na Duhove 1954. prikazala se kao žrtva ljubavi za duhovnog oca. Poput priprostog djeteta povjerila se Antićevu duhovnom vodstvu nazivajući se u pismima koja mu je pisala njegovom nevrijednim i najmanjim djetetom, te duhovnom kćeri. Kako je Antić, vjerojatno više puta, od nje zatražio da svaki dan pribilježi milosti koje joj Gospodin udijeli, premda svi spisi nisu sačuvani, Antićevo je duhovno vodstvo ponekad do u tančine ostalo dokumentirano.

U svom duhovnom životu Čedomila je doživljavala neposrednu Božju blizinu, ali je ponekad osjećala i Božju odsutnost. Činilo joj se da je i Bog otvrdnuo i gazi je kao crva. U susretu s Antićem osjetila je »božanski dodir«. Činilo joj se da kroz Antića govori sam Isus, a ona u miru i zahvalnosti prima sve kao dragocjeno blago.

Kad se 1958. pročulo da bi Antić, zbog bolesti, mogao poći iz Zagreba u Dalmaciju, Čedomila je ne samo proplakala, što je ženama svojstveno, već je i trpjela s njim u njegovoj bolesti, spremna dati život, kako bi to bilo moguće, da se sačuva Antićev. Čitavu 1959. osjećala je trenutke Božje bliskosti, ali još češće duhovne tjeskobe. No ono što je čudnije, kao da je i Antić svojim duhom zahvaćao u njezino proživljavanje, što se, čini se, može zaključiti iz pisma koje joj je pisao15. studenoga 1959.:

»Duhovna kćeri!

Ljubav Božja neka Vas u svemu vodi i oduševljava.

Jutros nije sve bilo kako ste željeli i očekivali. Gospodin je htio i od vas i od svoga nevrijednog sluge jednu žrtvu. Hvala Mu. - Duša se nalazi u duhovnoj tami. Ništa ne može reći ni protumačiti. Trpi i boli je sve. Na sebi vidi samo bijedu i nemoć potpuno osjeća i proživljava. Na ništa niti se može niti smije da se osloni ili zaustavi. Sve joj izmiče ispod nogu i ne osjeća niti nalazi u ničemu oslona, uporišta. Samo je jednoga svjesna: u duši osjeća da je netko drugi njezin Gospodar, da je ona u njegovoj vlasti i službi i da je On ne ostavlja. Njega osjeća iznad sebe, iznad svega što se u njoj zbiva, događa i duša je sva prožeta ovom sviješću, da je u njegovim rukama, da mu mora biti pokorna i poslušna pa ništa ne vidila, ništa ne razumjela, ništa ne osjećala. To je dvostruki život. Kćeri moja, to je posebna milost i dar Duha Svetoga. Propeti ste u svojim osjetilima, duševnim moćima, tjelesnim raspoloženjima, u svojoj osjećajnosti i duševnom lijepom, ugodnom proživljavanju. Duša je sva okrenuta k unutarnjoj svojoj strani, gdje je sve u duhovnom mraku kao da očekuje, gleda, nada se, želi da je obasja drugo sunce, drugo, neočekivano svjetlo za kojim sve više i više čezne. Na momente se osjeća zapaljenom, užeženom i uzdignutom nad samu sebe, nad sve zemaljsko, osjetno i duhovno kao da u samoj vjeri živi i hoda. To malo traje, ali ona to zapaža i proživljuje.

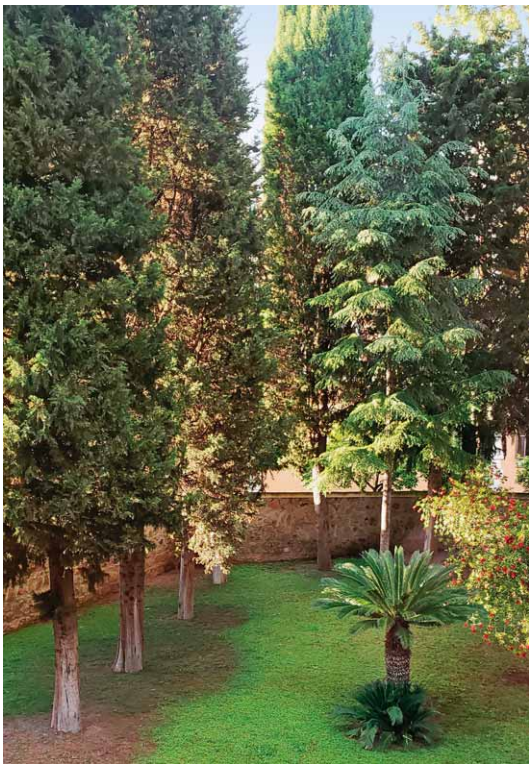

Drugi put sve joj se čini maleno, neznatno prema sili ljubavi koja je je od svega rastavlja. Ona sliči malom djetetu, koga veliki junak i snažan div uzme i diže u vis, u zrak i ono - dijete - ne zna kamo ga taj silni div nosi. Nato se opet povraća u svoju bol i tamu gdje trpi svoju slabost, nemoć i veliko duševno siromaštvo. Htjela bi nekome povjeriti svoje stanje, ali niti može niti nalazi tko bi htio s njome nositi silni teret njezinih slabosti, neviđenih pogrešaka, neviđenih, neopaženih sklonosti. To trpljenje nije od naše naravi nego je duhovno trpljenje i samo ga Gospodin može povući i liječiti. Zato, Kćeri moja, budite vrlo razboriti, oprezni i ne dao dragi Bog da biste pogriješili i tražili utjehu, razonodu, olakšicu kod ljudi, stvorenja, u prolaznim stvarima ili popuštanju rastresenosti, osjetnim raspoloženjima. To ne smijete niti je to lijek na Vašu ranu, na Vašu bol. Pouzdanje, predanje u ruke Božje, pouzdanje u dobrotu i milosrđe Božanskog Srca. Vjernost svetoj volji Božjoj. Ostati u ovoj duhovnoj suhoći, tami ali pogledom okrenutim na Gospodina, koga duša iza nutarnjih zavjesa svoje tame osjeća u sebi, nosi u sebi, posjeduje u sebi Gospodin se nad dušom tako diže, ali i očekuje, da je duša kao zapaljena vatrom Njegove božanske ljubavi, prisutnosti i blagonaklonosti, kojom je vodi, čuva i zakriljuje i daje joj se osjetiti sjedinjujući je sa sobom.

Kćeri moja, to je dokaz posebne zaštite, posebne ljubavi i vodstva u Vama. Iz svega Mu srca zahvaljujte, predajte Mu se novim srdačnim i potpuno velikodušnim predanjem. U vjeri, poniznosti, siromaštvu, pouzdano čekajte na nove, obilnije izljeve Njegove ljubavi i savršenog jedinstva.

U ovoj duhovnoj tami, duhovnom nutarnjem mraku od svega osjetnoga i zemaljskoga i ljudskoga, duša će se uzdignuti nad samu sebe i nad sve stvoreno i gledat će Gospodina u vjeri obasjanom svjetlom i mudrošću Duha Svetoga i bit će ponesena u Božanski život, u onu blaženu i neizrecivu i Božansku zajednicu Oca, Sina i Duha Svetoga koliko je moguće u sadašnjem stanju nas putnika u vječnu domovinu.

Kad Vam, Kćeri, to udijeli Gospodin, to da ćete postati novo stvorenje u Isusu Kristu. Onda Vi nećete više živjeti nego Isus u Vama. Onda više nećete živjeti svojim životom nego Njegovim. Onda ćete sve gledati u Njegovom svijetlu i u njemu ćete hodati. Više ćete biti nebeski nego zemaljski. Tako će biti Bog u Vama sve. To Vam želim, to Vam molim. To neka bude plod duhovnog vodstva, svih opomena, savjeta, pravila, uputa, koja ste primili od Gospodina preko nevrijednoga i nedostojnoga duhovnoga oca, koji Vas blagoslivlja u Presvetom Trojstvu i sa Presvetim Trojstvom«. (AP II/6).

Kako svaki tekst govori o autoru koji ga je pisao, i iz ovog teksta bi se dalo zaključiti da je i sam Antić iskusio trenutke o kojima piše u pismu. A kako su Čedomilini doživljaji postajali sve snažniji i dovodili je »blizu očaja«, rasla je i povezanost s duhovnim ocem, dok nije prerasla u neko teško objašnjivo duhovno sjedinjenje, kako se može razabrati iz pisma koje je, 15. prosinca 1959. u Zagrebu (Ksaver), Čedomila pisala Antiću: *»Oče! Dragi Bog hoće, da moju siromašnu dušu sjedini s Vašom. Vi ste mi to već govorili, a sada i ja to jasnije upoznajem. I ja to u momentima Božjeg pohoda i molim, ali mogu reći, da to nije po mojoj volji i želji, nego to dolazi sasvim spontano, ponukana sam da tako molim, da moje srce u Srcu Isusovu bude jedno s vašim, da nas Njegova ljubav sjedini u Njemu«* (Arhiv VP, Čedomila [Čajko] Antiću).

Dobri oče Ante, zagovaraj nas kod Gospodina, posebno naše mlade.
Molim te za D. i L. da nikada ne izgube Isusa. Da ispune svoje životno poslanje i da ih zlo ne dotiče. Hvala Dobri oče!

Zapisano, 2. 11. 2020.

DUHOVNA SKRB ZA SESTRE POHODA MARIJINA

Donosimo duhovni nagovor, koji je Časni sluga Božji održao u samostanu Sestara Pohoda Marijin, Mošćenička 3, HR - 10000 Zagreb. 14. prosinca 1955. u prigodi završetka Marijanske godine. Tekst su zabilježile i na strojopis prepisale same sestre, a za tisak ga je uredio o. vicepostulator dr. fra Josip Šimić.

Nagovor br. 10. održan 14. prosinca 1955.

Drage moje sestre!

Mi se sada nalazimo na završetku sv. Marijanske godine, a ujedno na početku devetnice za Božić. Sv. Marijanska godina završena je u užem smislu 8. prosinca ove godine, ali u širem smislu ona završava tek 15 prosinca, tj. sa osminom istog blagdana. A zašto zapravo ima taj blagdan osminu? Marija je bez istočnoga grijeha začeta. To je istina naše sv. vjere. I da ja tu istinu proživim nije dovoljan samo jedan dan. Ne! Ja je promatram kroz čitavih osam dana, o njoj razmišljam, nju proživljavam. Tako je i sa blagdanom rođenja Isusova i svim drugim velikim svetkovinama.

Završetak Marijanske godine i blagdan Bezgrešnog začeća

I eto sa osminom blagdana Bezgrešnog začeća mi se opraštamo od Marijanske godine. Bog dao Mariji ljepotu, koja je slična Njegovoj ljepoti. Izuzeta je od istočnog i svakog drugog grijeha. Ljudi su sagriješili već u raju zemaljskom. Ali Marija je prvoga časa svoga Začeća bila izuzeta od grijeha. Bila je sva lijepa, sva čista. I ta Marijina ljepota tako je divna, da bi Marija za nju sve dala. Pitamo se čime je Marija zavrijedila tako veliku milost? Ona je to zaslužila svojom velikom poniznošću, svojom poslušnošću, svojim savršenim predanjem u sv. Volju Božju. Njezinim velikodušnim *»Fiat«* postala je Majka svih nas, cijele sv. Crkve. I zato je svi mi moramo žarko ljubiti. Napose mi rodovnici i redovnice. Jer dok redovnica ne ljubi žarkom ljubavi Mariju, dok ne plamti, ne gori od ljubavi k Mariji, nije prava redovnica. Ljubav k Mariji jest barometar koji pokazuje kakva je redovnica. Da li je žarka i revna ili je mlaka i polovična.

Pogledajte u svijet! Nema naroda koji ne časti i ne štuje Mariju. Nema naroda gdje nema osobitih Marijinih svetišta! Recimo samo kod nas: Marija Bistrica, Brezje, Trsat itd. U tim svetištima ljudi se okupljaju da časte i štuju Mariju i da ujedno mole za pomoć. I Marija tu dijeli veće milosti nego obično.

U Lurdu i Fatimi Marija poziva na obraćenje i pokoru

Pogledajte Lurd, Fatimu! Ta dva velika Marijina svetišta. Kolike milosti ona tu dijeli? Ali, da li ima za nas još kakva poruka iz Lurda i Fatime? Ima, ima! Kad se je Bl. Djevica Marija u Lurdu ukazala maloj Bernardici rekla je: *»Pokora, pokora, pokora!«* A kada se ukazala u Fatimi Luciji, Franji i Jacinti, rekla je opet: *»Pokora!«* Dakle, pokora, to je Marijina poruka za nas. I mi trebamo činiti pokoru, da uniđemo u duh pokore. Jer pokoru moramo činiti dok smo živi. Znate, drage sestre, da ste vi savršene i čiste kao anđeli na nebu. Ipak još vam je potrebna pokora? Znate zašto? Dokle god ste u smrtnom tijelu, u vama živi stari čovjek i

vi ga morate svladati! A bez pokore se to ne može izvesti. Sam božanski Spasitelj rekao je svojim učenicima, kad je izliječio opsjednutoga: *»Ovaj se rod izgoni samo molitvom i pokorom!«* (Mk 9, 29). Dakle vidite da je pokora potrebna.

A kako ćete činiti pokoru Kad vam je štogod teško učiniti, nešto moliti ili tomu slično, onda to učinite za pokoru. Jer kada se vi ne znate poniziti, ne znate pitati oproštenje, ne znate odnosno nećete moliti za potrebne stvari, to nije duh pokore! Pa eto kad te kore, pa makar i nisi kriva, lupi zmiju po glavi, ne daj joj da živi. Znate, sestre, i u vama živi stara aždaja i vi je morate ubiti! Ja ću o tome voditi računa da li ste vi bile ponizne! Kad vam je nešto teško pitati u časne Majke, a vi onda baš idite! Pa neka bude za pokoru! Duh pokore je potreban, a naročito u današnje doba.

Ljudi vani ne smiju javno u crkvu da ne izgube službu, a zavidni napasnik u samostanu sije rastresenost i nezadovoljstvo

Gledajte vani - ljudi ne smiju u crkvu! Ako odu u crkvu, odmah je u pitanju služba, odmah je penzija u opasnosti i toliko drugog. Kada ljudi ovako nastupaju prema Bogu, vi trebate nastupiti u duhu pokore i dati Bogu zadovoljštinu. Ja sam već rekao i opet vam velim, da Srce Isusovo ljubi. Pa zato nemojte biti nezahvalne prema njemu. Ja hoću i ja želim da se duhovni život u ovoj kući sasvim promijeni, da sve sestre budu sasvim Isusove.

Među vama, sestre, postoji nekakva napetost, nekakva bojažljivost. Sve trpite, a ne znate zašto! Neka jedna drugoj nešto rekne, već ova odgovara: *»Pustite me, molim, u miru. Imam dosta same sebe!«* I onda dolazi do neljubaznih riječi i misli prema časnoj Majci i prema sestrama! A znate, zašto je to? To vam je đavolska napast. Đavao je zavidan što se Isus ovdje časti, pa zato uvijek ruje i kopa. Sije po kući rastresenost, buku i galamu. I onda uslijed toga svaka trpi, povlači se u sebe, nekako ste bojažljive, plahe. I onda vam se ne da velikodušno početi. Neodlučne ste i polovične. Isusu ste poklonile život, ali nedostaje vam odlučnost, da mu se sasvim predate i povjerite. A kad se vi njemu nećete velikodušno predati i povjeriti, ne može se ni on vama. I zato ostajete uvijek na površini, polovične i neodlučne. Vi trebate posve i potpuno svoje srce otvoriti Isusu, da mu ga sasvim predate i povjerite, onda će i Isus svoje srce predati vama. Inače među vas dolazi nekakvo neugodne raspoloženje i ne možete doći do dubine predanja i intimnosti, nego ostanete na površini i zato ste tako polovične.

Budite zahvalne što se posvećujete u samostanu

Budite dragom Bogu zahvalne da ste ovdje. Vaše je zvanje velika milost Božja. I onda znate što? Okupimo se oko časne Majke, idimo za njom i ona neka nas vodi k Isusu. Ona je naša Majka! Mi ćemo je svi voljeti, ljubiti i poštivati. Što god nam rekne, mi ćemo je slušati. Oko nje ćemo se sakupiti i bit ćemo jedno srce i jedna duša. Ona je za nas zamjenica Božja i što god kaže, sve ćemo učiniti i među nama neće više biti međusobnog trvenja. Mi ćemo nju slušati radi Isusa.

Mi smo se posvetili Bogu! Njemu smo se posvetili, a to znači poklonili mu svoj život i sve svoje sposobnosti! Zato mu se, sestre, predajte. Dajte mu srce, dušu, svoje sposobnosti, sve što imate, čitav svoj život! Jer vi ste ovdje radi Boga! Bog vas je ovamo doveo i on želi posjedovati vas čitave. Zato mu se predajte i recite Mu: *»Tebi, Isuse, dajemo i poklanjamo sve: svoj život, svoju ljubav, svoje srce, sve svoje. Neka sve bude Tvoje!«* I onda činite pokoru. Nastojte unići u duh pokore. Možda vam je teško što god pitati u časne Majke? Recimo, treba vam rubac ili trebaju vam čarape i sad, to se razumije, treba ići časnoj Majci i moliti za sve to! A vama se to neće. Ma volim i bez toga biti, ali pitati ne idem. *»Ne, ne i ne, ne idem!«* Sestro, kada ti dođu takve napasti, a ti idi

odmah časnoj Majci i pitaj za potrebno i to si uzmi za pokoru. Nemojte dopustiti starom zmaju da ispliva na površinu.

Živeći po pravilu, gledajte naprijed

Vaše je zvanje posve duhovno i vi morate po njemu živjeti! I onda nemojte se obazirati na prošli život, na počinjene pogreške. Pustimo ih! Bacite ih u Srce Isusovo! Neka u vatri njegove ljubavi izgore. Priljubite se, sestre, uz sv. Pravila i nastojte ih točno obdržavati. Vježbajte svaki i najmanji propis.

A onda, sestre moje, budite vazda djetinje odane časnoj Majci. Pa kad vam dođu u glavu kojekakve misli proti časnoj Majci - npr. da drugu sestru voli više nego tebe, da s drugom blaže postupa nego s tobom. Pa zato ti to sada kopa po glavi, i sve gledaš, snuješ i misliš, kako bi pokazala svoj prkos, neka vidi da si uvriježena. Sestro, čim osjetiš ovakve misli, odmah idi k časnoj Majci i moli za oproštenje: *»Časna majko! Oprostite, to i to sam mislila, bila sam uvriježena, molim oproštenje i pokoru.«* Tako ćete vježbati pokoru i poniznost. Pa ako budete koji put pogriješile, ne smeta, ne smeta. Nemojte se za to uzrujavati. Nemojte uopće misliti na pogreške. Pazite samo na ono što kaže Isus i sv. Pravilo. I vidjet ćete i odmah osjetiti u sebi drugi život! Npr. nalazite se na rekreaciji. Sve veselo razgovarate, zabavljate se, ali jedna sestra se malo zaboravila, bila je neuljudna. I sada ona ne gubi vrijeme, ne razmišlja puno, nego odmah klekne pred časnu Majku i pita oproštenje. I sada, nakon što je ona pitala u časne Majke oproštenje, tim činom sve je popravila. Tako je i u svakoj drugoj zgodi.

Nastojte shvatiti svoje zvanje pa ćete se duhovno promijeniti

Ja, sestre, želim da vi tako radite. Nadalje, svaka od vas mora nastojati shvatiti svoje zvanje. Vaše je zvanje duhovno. Vi ste se Bogu posvetile i morate sve činiti za Boga! Uvijek jednako, bez obzira da li vas tko nadzire ili ne! Nemojte samo onda kada vas tko gleda raditi marljivo, točno, čisto, a kad vas nitko ne gleda, mahni metlom malo ovamo, malo onamo i posao je gotov. To nije služba Bogu. Već uvijek jednako radite. Jer, ako vas časna Majka uvijek i ne gleda, Isus vas uvijek gleda.

Napokon, ljubite sv. molitvu. Budite kao goruće svijeće koje gore kod Isusa. Molite bilo razmatranjem, bilo uzdasima ili opet usmenom molitvom, ali molite uvijek i kod svakog posla. A kada dođu napasti, ne bojte se! Isus vas brani! Vi ste se njemu posvetile, njegove ste i zato vas brani. A onda, nemojte brinuti glede materijalnih potreba! Zato se brine Isus. Nije vas ovamo doveo ni preuzvišeni gospodin biskup, niti ste same od sebe došle - doveo vas je Isus. A budući da vas je on doveo, on će se i brinuti za vas. Samo se vi njemu predajte sasvim, budite posve njegove i ne brinite se ništa. On je sam rekao: *»Tražite najprije kraljevstvo Božje i njegovu pravdu, a sve ostalo će vam se nadodati«* (Lk 12, 31).

Ja moram vidjeti, da ste se vi promijenile. Da ste posve Isusove, a ne same svoje. U vama mora živjeti Duh Božji, a ne duh vaš. I ne smijete biti okrenute same sebi. Da sve vaše želje, vaše misli - vaši osjećaji budu usmjereni samo na vaš »Ja«. Ne, sestre! Vi morate vašu nutrinu posve isprazniti, uistinu isprazniti, a onda pustiti da Isus taj prostor

ispuni. I kad budete čvrsto povezane s Isusom, biti ćete ujedno i čvrsto povezane sa časnom Majkom, kao što su mladice povezane s korijenom. Budite složne oko nje i neka vas ona vodi k Isusu.

Poštujte časnu Majku i ljubite pokoru

Ne smijete nikada misliti o časnoj Majci: *»Joj, časna Majka mi je to i to učinila, to mi je rekla. Znam ja, ne voli ona mene, uvijek me zapostavlja zbog drugih sestara.«* Ne, sestre, nikada ne dopustite ovakve misli. Pa ako vas je časna Majka i ukorila, uvijek mislite: zaslužila sam, časna Majka ima pravo. I onda pođite do Isusa, pa mu se velikodušno predajte. Isto tako ako dođe povrede ljubavi među sestrama. Ponizite se, molite za oproštenje: *»Sestro, oprostite! Bog vidi moje razloge zašto sam ovako postupila.«* Nemojte onda šutjeti pred sestrom, znate onom umjetnom šutnjom, da sestru izbjegavate i da s njom ne razgovarate po nekoliko dana. Ne, sestre! Naproti, budite vesele, razgovorne, susretljive, prijazne. To neka vam bude također pokora.

Sestre, još jednom naglašavam, ljubite pokoru. Uživite se u duh pokore. Dođe li vam na um: teško mi je slušati časnu Majku. Samo uvijek zapovijeda, tko toliko može slušati, itd. Sestro, eto prilike za pokoru! Slušat ću baš sebi za pokoru, slušat ću... Sve što god časna Majka rekne, slušat ću, kako god rekne, onako ću raditi. Pa bilo ne znam kako teško učinit ću, kako rekne, opet ću onako raditi. Kad mi je nešto teško pitati u časne Majke, pitat ću. Neka mi i to također bude za pokoru.

Sestre, budite iskrene prema časnoj Majci. Polažite joj uvijek računa o svom radu. Časna Majka neka bude upućena u sve što radite, tj. neka znade za svaki vaš posao. I kada pogriješite, same od sebe pođite do nje i recite: *»Časna Majko, pogriješila sam - molim oproštenje i pokoru.«* Neka majka uvijek zna gdje su joj djeca i ujedno što rade djeca.

A onda opet imate jednu veliku poteškoću. I sad to trebalo reći časnoj Majci. Ali eto opet poteškoće: Sada opet ići k časnoj Majci opet joj govoriti, a ona me i onako neće razumjeti. Što ću joj govoriti kad me ona nikada ne razumije. Što ću joj uopće govoriti. Sestro, pođi do časne Majke i sve joj reci što te tišti. Majka je, neka znade. A tebi, ako je teško, neka ti bude za pokoru.

Ili: časna Majka vas šalje raditi s drugom sestrom, koja vam nije baš po ćudi. Uh! Opet s njom moram raditi, kao da nema drugih sestara - baš moram uvijek samo ja. Sestro, idi i neka bude kao pokora. Nemojte izbjegavati pokoru. Prilika imate dosta. Npr. dođe slaba hrana na stol - hvala Bogu - neka bude za pokoru. Dobijte slabu odjeću! Hvala Bogu. Primit ću i rado nositi za pokoru. I tako, sestre, po cijeli dan. Tako ćete se dobro uvježbati činiti pokoru - ubiti u vama staru aždaju.

Pokorom ćete spasiti ne samo svoje duše, već i duše svojih bližnjih, a i toliko grešnika, kojima će dragi Bog oprostiti i dati milost pokore. Tako ćete najviše omiliti Mariji! Jer Mariji je najdraže: Slava Božja i spasenje duša. Dakle, sestre, činite pokoru za grešnike. Ako vam je to ponekad teško, tada pomislite: ja nisam ovdje, da meni bude lijepo, da uživam, nego da spašavam duše. S tim mislima želim da započnete vašu Božićnu pripravu. I da to sve izvedete, tu milost neka vam dadu Isus i Marija. Amen.

Sinko, kćeri, ne boj se, sve će biti dobro. Bojiš se kazni koje ti je možda Bog namijenio? Ja te kazne uzimam na sebe. - Moli da tvoj svećenik bude svet. - Predajem ti svoju djecu. Budi im otac koji ih duhovno i tjelesno vodi pravim putem.

Zapisano 5. 11. 2020.

SLAVLJE MLADE MISE

18. srpnja s početkom u 10.30 proslavljena mlada misa fra Željka Štrpca u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu. Propovijed gvardijana fra Ivana Maletića, govori kuma fra Kristijana Stipanovića, mnp. o. provincijala dr. fra Marka Mrše i zahvala mladomisnika.

U subotu, 18. srpnja 2020., u svetištu Majke Božje Lurdske u Zagrebu, uz koncelebraciju petnaestak svećenika, mladomisničko slavlje proslavio je mladomisnik fra Željko Štrbac. Na samom početku, župnik i gvardijan fra Ivan Maletić pozdravio je sve nazočne te izrazio svoju radost i zadovoljstvo što može biti dionik tako milosnog događaja, koji je važan ne samo za fra Željka

i njegovu obitelj, već i za cijelu župnu i redovničku zajednicu, kao i za Crkvu u našem narodu.

Za vrijeme svete mise pjevao je zbor Fra Ante Antić, a kod oltara su posluživali franjevački bogoslovi. Mladomisnikov propovjednik, fra Ivan Maletić, u homiliji je ocrtao lik i ulogu svećenika, te ukazao na uzvišenost svećeničkog poziva, a našeg mladomisnika fra Željka ohrabrio je i potaknuo na odvažno nasljedovanje Krista i življenje svoga poziva i poslanja. Po završetku svete mise i mladomisničkog slavlja, s nekoliko riječi okupljenima se obratio i mladomisnikov kum fra Kristian Stipanović, župnik i gvardijan u Imotskom. Zatim je uime Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja, riječ i čestitku mladomisniku uputio i sam provincijal fra Marko Mrše.

Na samom kraju, mladomisnik fra Željko zahvalio je najprije Bogu na daru života i svećeništva. Zahvalio je i svojim roditeljima, sestri, rodbini i prijateljima, svima koji su ga kroz njegov životni put pratili svojim molitvama, žrtvom i svojom potporom. Zahvalio je i svim župljanima i dobrim ljudima, časnim sestrama, zboru i svima koji su na bilo koji način pomogli u organizaciji ovoga mladomisničkog slavlja.

Fra Željku od srca čestitamo i molimo da ga na njegovu svećeničkom putu uvijek prati moćni zagovor Blažene Djevice Marije – Gospe Lurdske i sluge božjega o. fra Ante Antića.

Fra Željkova redovnička subraća proslavili su svoje mlade mise: fra Filip Čogelja (Crkva Gospe od Ružarija u Kaštel Starom, 5. srpnja 2020.), fra Slavan Čeko (u crkvi sv. Petra i Pavla u Livnu, 12. srpnja 2020.), fra Ivo Rastočić (u svetištu sv. Ante Padovanskog na Dubravici u Metkoviću 2020. 26. srpnja).

SVEĆENIČKO REĐENJE U CRKVI GOSPE OD ZDRAVLJA U SPLITU

Splitsko-makarski nadbiskup i metropolit mons. Marin Barišić predvodio je, u subotu 27. lipnja u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu, svečano euharistijsko slavlje za vrijeme kojega je za prezbitere zaredio osam đakona. Na naslov Splitsko-makarske nadbiskupije zaređeni su don Ivan Odrljin, don Nikola Šakić, don Mirko Šakić i don Slavko Volarević, a na naslov Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Ivo Rastočić, fra Slaven Čeko, fra Filip Čogelja i fra Željko Štrbac.

»Današnje ređenje nalikuje na ređenja u podzemnim Crkvama. Koronavirus nas je prisilio na ograničen broj ljudi i na skučeni prostor, ali vjerujem da su srca naših ređenika otvoreno i cjelovito predana Gospodinu«, rekao je nadbiskup Barišić uvodeći u misno slavlje, uputivši pozdrave provincijalu Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marku Mrši, generalnom vikaru Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Miroslavu Vidoviću, pastoralnom vikaru Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Nediljku Anti Ančiću, odgojiteljima ređenika, nazočnim svećenicima i bogoslovima, redovnicima, obiteljima ređenika te svim vjernicima koji

su ređenje pratili preko YouTube kanala Splitsko-makarske nadbiskupije.

Govoreći u prigodnoj homiliji o dostojnosti kandidata za prezbiterat, mons. Barišić je istaknuo *»da ljudsko mišljenje o tome nije dovoljno jer mi ne poznajemo srca kandidata u potpunosti«. »Kroz današnje evanđelje Gospodin govori da ne može biti Njegov učenik onaj tko više voli oca ili majku od Njega te nas podučava da je dostojan onaj tko prihvaća svoj križ i ide za Njim. Mi trebamo ljubiti svoje roditelje, ali Gospodin treba biti na prvom mjestu jer je On punina ljubavi«*, nastavio je, dodavši *»da nas Gospodin poznaje te zna kako svojim snagama ne možemo postati dostojni«. »Koliko god molili, postili ili živjeli asketskim načinom života, bez Božje milosti i pomoći nismo sposobni za primanje Njegova dara, nismo ga dostojni«*, ustvrdio je Nadbiskup.

Pojasnio je i *»da Gospodin intervenira u naš život od krštenja po kojem postajemo dionici Njegove muke, smrti i uskrsnuća«*, kazavši: *»Od samoga krštenja nas prati Njegova riječ iz koje izvire naša dostojnost. Gospodin nas posinjuje i čini djecom Božjom, što je očitovanje Njegove ljubavi te znak našega dostojanstva. Potrebno je dopustiti Njegovoj ljubavi da nas zahvati jer nismo gospodari svoga života. Darovani smo ovom svijetu i jedino ako se predamo Njemu, postajemo po Njegovom križu sposobni za život«.*

»Draga mladosti, Gospodin vas želi učiniti znakom svoje ljubavi u ovome svijetu. Kako biste to postali, trebate se otvoriti Njegovoj riječi. Ako se povežete s njom, ona će postati vaša hrana, svjetlo i snaga. Vjerujući Riječi, postajete sposobni za izgradnju Crkve i društva. Ovaj svijet vas treba jer treba Boga. On je onaj koji nadilazi sva bogatstva i bez kojega ostajemo siromašni. Vi ste Njegovi svjedoci, svjedoci najvećeg bogatstva kojeg čovjek može imati. Zbog toga vam želim da grijehu kažete 'zbogom' kako biste bili 's Bogom' te tako postali blagoslov sredinama u kojima ćete djelovati. Neka vam u tome pomogne zagovor Blažene Djevice Marije, majke svih svećenika«, zaključio je.

Nakon homilije uslijedio je središnji čin ređenja, polaganje ruku i posvetna molitva, koji je tumačio vicerektor Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu don Ivan Urlić. U nastavku euharistijskog slavlja mladomisnici su se pridružili Nadbiskupu za stolom Gospodnjim. Nakon popričesne molitve, okupljenima se obratio provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Marko Mrše. Zahvalio je nadbiskupu Barišiću što je predvodio misno slavlje u kojem je za svećenike zaredio četiri redovnička kandidata. Obraćajući se mladomisnicima, rekao je: *»Isus je rekao jednu vrlo znakovitu rečenicu: 'Tko ustraje do konca, taj će se spasiti.' Siguran sam da ste je tijekom teološkog studija iz predmeta Sveto pismo detaljno studirali i dobro upamtili, shvatili i prihvatili. Neka vam ona bude svakodnevno životno opredjeljenje. Ustrajte, braćo, na započetom putu, ostvarite svoju osobnu sreću, zadovoljstvo i mir kroz življenje svećeničkog i redovničkog zvanja koje ste odabrali. Budite podrška i svjedočanstvo drugima i na sličan način će vam, siguran sam, biti uzvraćeno. Biti revan, biti dobar, biti ustrajan u dobru, ne može biti nezamijećeno i sakriveno.«*

Misno slavlje, koje je pjesmom uveličao župni mješoviti zbor pod ravnanjem maestra fra Stipice Grgata, završeno je himnom *Tebe, Boga hvalimo*.

Preuzeto s portala Franjevačkog klerikata provincije Presvetog Otkupitelja

KNJIGE O ASKETICI I MISTICI U OSOBNOJ BIBLIOTECI OCA ANTIĆA

Donosimo popis knjiga asketske i mistične tematike iz osobne biblioteke fra Ante Antića. Ovo činimo zato što mnogi rade godišnje, diplomske, magistarske radove o ocu Antiću, a jedan subrat radi doktorat o temi Antićeve duhovnosti. Napominjemo da je o knjigama iz osobne biblioteke oca Antića 1999. u listu *Dobri otac Antić* pisao dr. fra Domagoj Runje u članku naslovljenom »Čitajmo se s dobrim ocem Antićem«*:* br. 1(109) 18-20; br. 2(110) 14-15 i br. 3(111) 18-20.

ASKETIKA I MISTIKA

AA.VV.*, La direzione spirituale*, Ed. Rivista di vita spirituale, Roma 1950.

AA.VV., *Problemi attuali della direzione spirituale*, 3. izd., P. U. Gregoriana 1957.

ARRIGHINI Angelico, *Le virtù insegnate dai santi*, L.I.C.E., Torino 1938.

BEAUDENOM Leopoldo, *Pratica progressiva della confessione e della direzione spirituale*, [Vol. Primo: *Dalla tiepidezza al fervore*], Marietti, Torino-Rim 1930.

BEAUDENOM Leopoldo, *Pratica progressiva della confessione e della direzione spirituale*, [Vol. Secondo: *Dal fervore alla perfezione*], Marietti, Torino-Rim 1931.

BLOSII Ludovici, *Manuale vitae spiritualis*, Marietti, Torino 1880.

BOCCARDO L., *Confessione e direzione*, [parte seconda: *Il padre spirituale*], Vol. II., 2. izd.,Torino 1927.

BOCCARDO L., *Educazione o corruzione?* Torino 1929.

BOUGAUD Emilio, *S. Margherita Maria Alacoque* [*E L'origine della devozione al Cuor di Gesù*], Marietti, Torino-Roma 1939.

CASPER Joseph, *Gespräche mit Gott*, Volksliturgischer Verlag, Wien 1947.

CATHREIN Vittorio, *L'umiltà cristiana*, Morcelliana, Brescia 1931.

CHAIGNON P., S. J., *La méditation* [ou *Le fidèle sanctifié par la pratique de l`oraison mentale*], 5. Izd., vol. III., Lyon 1895.

CHRYSOGONO A JESU SACRAMENTATO – JOSEPH ANTONIO A PUERO JESU, *Asceticae et mysticae summa*, Marietti, Taurini-Romae 1936.

DA BIEENO Dominico, *Florilegio spirituale Francescano*, Quarrachi 1897.

DARBINS Pascal, *Leben der frommen Laienschwester vom Heiligen Herzen Jesu Marie Lataste*, 2. izd., F. Pustet V., Regensburg 1872.

DARBINS Pascal, *Schriften von Marie Lataste*, Vol. I.-II., F. Pustet V., Regensburg 1872.-1873.

DE GUIBERT Iosephus, S. J., *Theologia spiritualis, Ascetica et mystica*, P. U. Gregoriana, Romae 1937.

DE PROVANE DE LEYNI, *La Mère Marie-Élisabeth Gertrude*, *Le charme du Divin amour* [ou *La vie de l`humble soeur Jeanne-Bénogne Gojoz*], Imprimerie de Paul Jacquin, Besançon 1901.

DE REMIONT A., *Zov milosti, Mali životopis bl. Alix Le Clerc [1576.-1622.]*, Zagreb 1957.

DE SALES François, *Somme Ascétique, La vie chrétienne*, Troisiéme partie……

*Diario spirituale che comprende una scelta di detti e fatti de` santi* [per ciascun giorno dell`anno], Maretti, Torino- Roma 1931.

DI S. M. MADDALENA Gabriele, *Il sacerdote e la spiritualità carmelitana*, Collegio S. Teresa, Roma 1945.

DI S. M. MADDALENA Gabriele, *La contemplazione acquisita*, Vita crtistiana, Firennze 1938.

DI S. M. MADDALENA Gabriele, *La via dell`orazione*, Espozione e commento dell`opera "Cammino di perfezione", di S. Teresa di Gesù, Monastero S. Giuseppe delle Carmelitane scalze, Roma 1955.

DI S. M. MADALENA Gabriele, *Sveta Terezija od Isusa, Učiteljica duhovnog života*, Zagreb 1960. [Strojopisano izdanje].

DI S. M. MADDALENA Gabriele, *Visioni e rivelazioni nella vita spirituale*, Ed. "Vita cristiana,,, Firenze 1941.

FACCIN Dominicus, Ofm., *Exercitia spiritualia*, *Schematice proposta duce ac magistero seraphico doctore divo Bonaventura*, Conv. S. Luciae, Vicetiae [Vicenza] 1932.

FERNANDEZ Josephus, *Theologiae asceticae et mysticae cursus*, Marietti, Rim 1919.

FRASSINETTI Giuseppe, *La divozione illuminata*, Tip. Poliglotta Vaticana, Vaticano 1813.

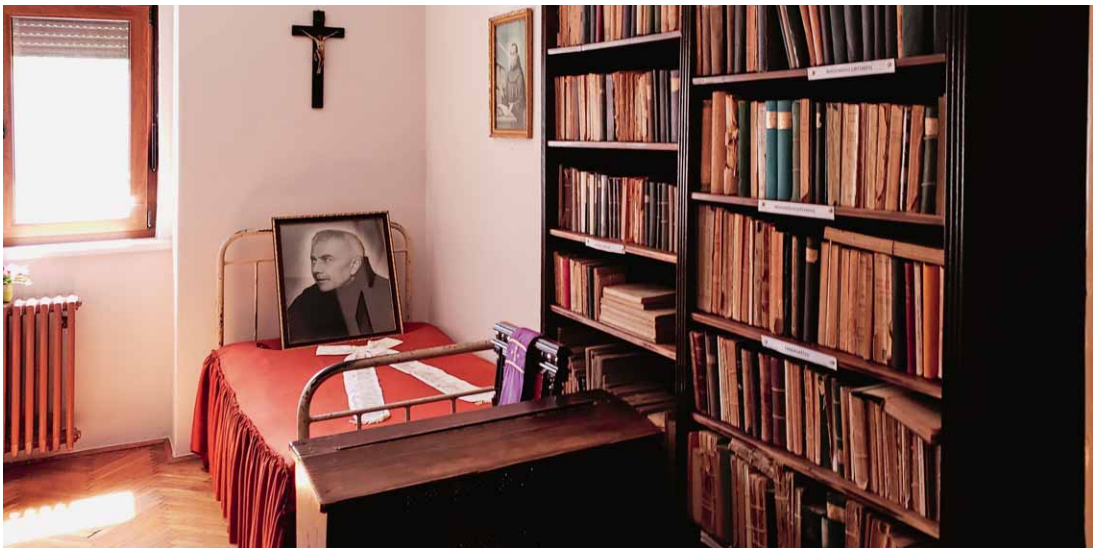

FRASSINETTI Giuseppe, *La monaca in casa*, Tip. Poliglotta Vaticana, Vaticano 1923.

GARRIGOU LAGRANGE R., O. P., *Le tre età della vita interiore*, Vol. I., *La vita interiore*, L.I.C.E., Torino 1949.

GARRIGOU LAGRANGE R., O. P., *Le tre età della vita interiore*, Vol. II., *La purificazione dell`anima dei principianti*, L.I.C.E., Torino 1952.

GARRIGOU LAGRANGE R., O. P., *Le tre età della vita interiore*, Vol. IV.-V., *La via unitiva dei perfetti - Le grazie straordianrie – Epilogo*, Vol IV.-V., L.I.C.E., Torino 1953.

GARRIGOU-LAGRANGE R., O. P., Perfection chrétienne et contemplation selon S. Thomas d`Aquin et S. Jean de la Croix, Vol. I.-II., Ed. De La Vie spirituelle, Saint-Maximin 1923.

GAY Carlo, *Vita e virtù cristianae* [considerate nello stato religioso], Vol. I., II. e III., Gregoriana ed., Padova 1946.

GOURAUD Alcime, *Memento de Vie Religieuse*, P. Lethielleux, Paris 1927.

GUARDINI Romano, *Il Signore* [Meditazioni sulla persona e la vita di N.S. Gesù Cristo], Vita e pensiero, Milano 1962.

GUIBERT J., *Ritiro spirituale*, 4. Izd., Marietti, Torino-Roma 1933.

HAMON …., Meditazioni III [giornaliere], ….[nepotpuno i oštećeno 179-288].

HAMON-BERTOLA M., *Meditazioni e colloqui eucaristici*, vol. I. Lega Italiana Cattolica Editrice [L.I.C.E.], Torino 1924.

HAMON-BERTOLA M., *Meditazioni e colloqui eucaristici*, vol. III. [oštećeno i nepotpuno], Lega Italiana Cattolica Editrice [L.I.C.E.], Torino 1924.

JOHANNES VOM KREUZ Hl., Gedichte, Theatiner Verlag, München 1924.

JÜRGENSMEIER Federico, *Il Corpo Mistico di Cristo*, Morcelliana, Brescia 1941.

KEUSCH Carlo, *La dottrina spirituale di sant`Alfonso Liguori* [Prima versione italiana del dott. Giacomo di Fabio], Vita e pensiero, Milano 1931.

KUJUNDŽIĆ Ivan, *Dvije zbirke nagovora*: [I. Ostanite u ljubavi mojoj II. Novo srce]; Subotica 1961. [ciklostil].

La pia unione del transito di san Giuseppe, Roma 1923.

…… La *vera sposa*, II., …. „„[nepotpuno].

LE GAUDIER Antonii, S.J., *De perfectione vitae spiritualis*, vol.I.-II.-III., popravljeno izd., Marietti, Rim 1934.

LEJUNE P., Conseils pratiques pour la Confession, Lethielleux, Libraire-Éditeur, Paris 1923.

L`ora santa ossia un`ora d`orazione,……

MAHIEU Hiieronymo, *Probatio charitatis seu manductio in vitam spiritualem*, Sumptibus C. Beyaert, Brugis 1934.

MARECHAL Joseph, S. J., Étud*es sur la psychologie des mystiques,* Vol. I., Ed. Charles Beyaert, Bruges – Lib. Félix Alcan, Paris 1924.

MARIA EUGENIO DEL B. G., *Sono figlia della chiesa* [S. Teresa od Isusa], Ancora, Milano 1954.

MARMION Columba, *Sponsa Verbi* [La vierge consacrée au Christ – Conférences spirituelles], Desclée de Brouwer&C [Lille] – L. P. Lethielleux [Paris], Abbaye de Maredosus 1924.

MARMION Columba, *Le Christ dans ses mystères* [Conférences spirituelles], St. Augustin – Desclée – De Brouwer&c, Lille-Paris-Bruges 1926.

MEINARD André-Marie, *Petite somme de Théologie ascétique et Mystiqaue*, Ed. Lethielleux, Paris 1923.

Misli svetaca [osobito sv. Tome i sv. Alfonsa] glede izbora stanja [zvanja] svećeničkoga i redovničkoga, Katolička tiskara, Zadar 1888.

……*Nauka duhovnosti* [prema Ljudevitu Lallemantu]….. [nepotpuno]

PETAZZI Giuseppe, S. J., *Panis angelicus ossaia il sacramento della verginità*, Lib. Ed. Fiorentina, Firenze 1925. ([ili 1943.?]

PIO XII., *La santitatà della vita sacerdotale*, Esortazione a tutto il clero del mondo cattolico, Supplemento all`*Osservatore Romano* del 25-26 settembre 1950, T. Poliglotta Vaticana, Vaticano 1950.

PLUS Raul, *Duhovno vodstvo*, Skripta iz ascetike, Đakovo 1953. [ciklostil].

PLUS Raul, *Ižarivati Krista*, Izdali bogoslovi u Pazinu 1957. [ciklostil.]

PLUS Raul, *Razmatranja za redovnice,* [I. dio: Od Adventa do Presv. Trojstva], Zagreb 1959. [ciklostil].

PLUS Raul, *Razmatranja za redovnice,* [II. dio: Od blagdana Presvetog Trojstva do Adventa], Zagreb 1959. [ciklostil].

PLUS Raul, *Svećenik sutra, danas i uvijek*, Zagreb 1956. [ciklostil].

PORTALUPPI Angelo, *Dottrine spirituali* [Attraverso la Storia della religiosità Cristiana], Morcelliana, Brescia 1929.

QUADRUPANI Carlo Giuseppe, *Vita spirituale*, Marietti, Torino-Roma 1927.

Renault J., *La purezza*, P. Lethielleux. Libraio-Editore, Parigi 1910.

SALES DI San Francesco, *Teotimo*, Vol. I.-II., [a cura di Bergogno M. C.], Ed. Pia società S. Paolo, Alba 1944..

SALES Franz, von, Geistliche Gespräche, 2. izd., Franz-Sales-V., Eichstätt 1951.

SALEŠKI Franjo, sv., *Theotimus*, I. dio, V. J. Pfeffer, München 1926.

SALEŠKI Franjo, sv., *L'amour de Dieu*, sv. I.-II., Lib. Lecoffre, J Gabalda i C., Paris 1953.

S. GIOVANNI DELLA CROCE, *Cantico spirituale*, [Introduzione e versione di p. Gabriele Di s. M. Maddalena],Ed. Lib. Fiorentina, Firenze 1948

S. GIOVANNI DELLA CROCE, *Opere complete*, Vol. I.-II., Genova 1858.

SAN GIOVANNI DELLA CROCE, *Opere*,[uredio Nazareno dell'Addolorata O.C.D.] Roma 1955.

SANI Quntino, S. J., *Il catechismo ascetico* [dell`anima che attende alla perfezione cristiana e religiosa], Lib. Ed. Arcivescovile, Milano 1921.

SAUDERAU Augusto, *I gradi della vita spirituale*, vol. I.-II., Vita e pensiero, Milano 1937.

SCARAMELLI G. Battista, *Il discernimento degli spiriti* [per il retto regolamento delle azioni proprie ed altrui], Roma 1866.

SCHRYVERS G., *I principii della vita sirituale*, Marietti, Torino Roma 1929.

SCHRYVERS G., *Anime fidenti*, Marietti, Torino-Rim 1931.

SCHRYVERS G., *Messaggio di Gesù al suo sacerdote*, Marietti, Torino-Roma 1934.

THIBAUT Raymond (ur.), *L'union a Dieu d`après les lettres de dom Marmion*, Desclée de Brouwer et C., Paris 1934.

THIBAUT Raymond, *La guida dei nervosi e degli scrupulosi*, Desclée & C., Roma 1925.

THERESIA VON JESU, *Weg der Vollkommenheit*, VI. Band der Sämtlichen Schriften, 2. Izd., Kösel Verlag 1956.

THÉRÉSE DE JÉSUS, *Le Château de l'âme ou le livre des demeures*, VIII., Ed. De la Vie Spirituelle, Lib, Desclée et C., Paris 1932.

TONDELLI dott. Marino (ur.), *Piogga di rose*, *Strenna di santa Teresa del Bambino Gesù ai suoi devoti*, Anno II., Roma 1927.

UCELLO Sebastianus, *Epitome morale-asceticum de Sacramenti poenitentiae ministerio*, Marietti, Torino-Rim 1930.

Ura klanjanja, Statuta associationis „S. A", prilog br. 1 Vj. „SS. Eucharistia", 1904.

*V*ALLGORNERA Thoma, *Mystica theologia divi Thomae,*vol.I.-II., 4. Izd., Marietti, Taurini 1924 i 1925.

VERNET Félix, *La spiritualité médiévale,* Librairie Bloud & Gay, Paris 1929.

VILLER Marcel, S.J., *La spiritualité des premiers siècles chrétiens*, Libraire Bloud & Gay, Paris 1930.

ZAHN Joseph, *Einführung in die Christliche Mystik*, 3.-5. izd., F. Schöningh V., Paderborn 1922.

I.M.J.F. Makarska, 6. XII. 1946.

Velecijenjena u Gospodinu i sv. o. Frani, duhovna Kćerce!

Neka Isus i Marija uvijek budu sve Vaše blago i jedino Vaše dobro! Samo za Njih živite, osjećajte, radite!

Hvala Vam na cijenjenom Vašem pismu. Drago mi je i zahvaljujem Bož. Srcu, da imate tako dobrih želja i dobru volju služiti Gospodinu i sva Njemu pripadati. Ustrajte i molite da Vas Isus učini dostojnom svoga svetoga Srca i ljubavi po dioništvu svoje muke, križa, smrti i ujedinjenja. To Vam nevrijedni sluga Gospodnji najviše prosi i želi. U nedjelju obnovite posebno sveti zavjet i sebe prikažite po rukama Bezgrešne Majke potpuno Veličanstvu milosrdne Ljubavi, da ćete unaprijed samo pripadati milosrdnoj ljubavi i biti Njezina žrtva za duše. Više niste svoja već milosrdne Ljubavi. Ona ima sva prava na Vas, na Vaše srce,Vašu ljubav, Vaš život.

(AP III/5, 5-1)

Nastavak na str. 50

DVIJE OBITELJI U SOBI OCA ANTIĆA

Dragi dobri Fra Ante Antiću, hvala za sve u našem obiteljskom životu, mojih roditelja braće i sestara i mojoj obitelji, za sriću, zdravlje i veselje, ljubav prema Isusu, Majci Mariji i svoj braći i sestrama na zemlji... Hvala ti, fra Ante, što me preporučaš u molitvi i prošnji kod dragog Isusa i Marije. I dalje se molim tebi, Srcu Isusovu i Marijinu, sv. Judi Tadeju, za moju obitelj. Tvoji štovatelji... Moli Boga Za nas!

Zapisano 1. 10. 2020.

SVJEDOČANSTVA

Uvod

Donosimo devet različitih svjedočanstava štovateljica i štovatelja časnoga sluge Božjega oca fra Ante Antića u kojima oni iznose svoja duhova i fizička iskustva njegova zagovora pred Bogom, iskustva njihovih molitava i pomoći koje su primili.

Sva ova i sva moguća druga svjedočanstva trebamo shvatiti, prema crkvenom stavu i pristupu ovakvim iskustvima, a to znači kao osobne stavove određenih osoba koje iznose svoja duboka uvjerenja o čudesnoj Božjoj pomoći po zagovoru časnoga sluge Božjega oca fra Ante Antića. Zato ih takvima i trebamo razumjeti i shvatiti.

1. Pismo ostavljeno u pretinac stola u sobi Časnoga sluge Božjega, napisano 17. siječnja 2019.

Dragi Božji slugo, blagopokojni oče Ante Antiću, ja bih želio da me uzmeš pod svoju zaštitu i zagovor te da ostanem tvoje dijete dovijeka. Nadam se da ćeš iz neba pomagati i voditi. Molim za oproštenje što sam se tako ponašao i ponašam se još uvijek prema Gospodinu i prema svojim bližnjima.

Zagovorniče moj, jednu samo imam želju i molbu. Polažem svoje sklopljene ruke u tvoje očinske ruke i molim te, zaklinjem, ne puštaj me. Drži me čvrsto i nadalje i ne daj da me itko ugrabi. Samo Gospodinu, to je moja molba, to je moja sreća ovdje i u vječnosti.

Ovo ti pišem, dobri moj oče, Božji slugo Ante Antiću, jer ne znam kako da ti se drugačije obratim. Nažalost nisam za tebe donedavno niti čuo, što mi je jako žao. Ja sada imam velikih problema, prvo sam sa sobom jer sam jako nervozan i »planem« za sitnicu, za glupost, to mi se prije dešavalo sa supругom a sada najviše sa ovozemaljskom majkom i bližnjima.

Supruga je otišla od mene 17. 6. 2018. i ne znam kako će to sve završiti. Molim Gospodina da se vrši Njegova volja u životima moje obitelji i mene, molim za strpljenje i snagu koju mi samo on može dati. Priznajem, oče Ante Antiću, teško se u toj stvari pomiriti s voljom Božjom. Mnogo toga bih još imao reći, no i ovo je previše.

Svoju dušu stavljam pred tebe, dragi, dragi Božji slugo Ante Antiću kao otvorenu knjigu i molim Gospodina da ti dade da je potpuno upoznaš. Klečeći do tvojih nogu za sve ti zahvaljujem i molim tvoj očinski blagoslov.

Tvoje dijete u Kristu.

2. Kratka nepotpisana i nedatirana preporuka ostavljena u sobi Časnoga sluge Božjega u ožujku 2020.

Bože moj i sve moje!

Predajem ti svoju mamu po prečistim rukama Marijinim, stavi je, Gospodine, pod zaštitu svoje predragocjene krvi, a tebe, Majko Marijo, ponizno molim: Moli za nju, a molim i zagovor fra Ante Antića, svih anđela Božjih i svih svetih Božjih! Isuse, čuj me! Isuse, usliši me! Hvala ti, Isuse! Bog moj i sve moje!

3. Kratki nedatirani zapis ostavljen na grobu Časnoga sluge Božjega 10. lipnja 2020.

Fra Ante, molim te za zagovor i molitvu oko nedoumica koje nosim u srcu i straha. Izmoli mi od Gospodina hrabrost da prihva-

tim poziv koji čujem negdje u sebi. Jako dugo odgađam ulazak u samostan, ali strah je snažno prisutan. Fra Ante, ako se odlučim i postanem redovnik, volio bih da moj život bude što sličniji tvome, a tako i Isusovu.

Molim te, moli se za mene kod Boga, zajedno s našom Gospom. Hvala ti za dosadašnji zagovor i molitvu.

M. Š.

4. Svjedočanstvo poslano na e-adresu župnog ureda 8. kolovoza 2020.

Hvaljen Isus i Marija!

Nisam baš sigurna je li ovo prava adresa na koju moram poslati svjedočanstvo o zagovoru o. Ante Antića, ali Vi ćete sigurno znati bolje od mene. Dokumentaciju za prilog mogu poslati na adresu na koju me uputite.

Bog Vas blagoslovio!

Zagovor o. Ante Antića spasio je moje dijete i mene

19. lipnja začelo se željeno i voljeno četvrto dijete u obitelji P. Drugo dijete nam je na nebu. Trudnoća je potvrđena već u 5. tjednu. Moji prvi problemi nastaju prvim krvarenjem u ranoj trudnoći kada mi je određeno strogo mirovanje zbog hematoma koji je bio iznad posteljice i koji je bio veći od našeg djeteta i posteljice. Dr. N. u S. rekao mi je kako postoji opasnost prijetećeg pobačaja i da mi takav hematom sa sobom odnese i plod. Strah me, ali i moje pouzdanje u Boga i zagovor Ante Antića tada počinju.

Vadim sliku o. Ante Antića i vođena nekim unutarnjim poticajima krećem se uzdati u njegov zagovor kod Boga. Sličicu mi je prije 5 godina poklonila svekrva i otada je stalno nosim u novčaniku. Na njoj se nalazi i molitva za proglašenje svetim o. Ante Antića, nalazi se i molitva za milost za koju sam posebno molila. Nedugo nakon 1. krvarenja, dolazi 2. još obilnije. Pregledom kod liječnice u S. ustanovljeno je kako je prvotni hematom iscurio te kako se stvorio novi na ušću maternice. I dalje se uzdam i molim. 2 tjedna nakon opet novo, 3. krvarenje. 30. rujna sam hospitalizirana u Rodilištu u S. na odjelu patologije trudnoće s dijagnozom rizične trudnoće i prijetećeg pobačaja. Sa mnom na odjel stiže i sličica s o. Antićem. Prvi posjet liječnika, dr. R., koji mi kaže kako sam u stanju u kojem mi ponajviše može pomoći *»čovjek sa sličice«*. Moje pouzdanje biva jače.

Često padam u mislima i vjeri, ali molitve ljudi oko mene i razgovori s fra A. M. me drže da ne klonem. Jednu večer osjećala sam smrtni strah i tjeskobu. Nakon 15 dana svakodnevnog moljenja krunice gubim snagu te se svako 2-4 dana redaju krvarenja na kojima gubim 2-4 dl. krvi. Napuštam molitvu krunice, ali molitvu o. Antiću ne napuštam. Dapače u prvom trenutku kada me uhvati tjeskoba i strah, uzimam nju u ruke i molim se. Već nakon 6. ili 7. krvarenja upozoravaju me liječnici (ponajprije dr. R.) da je razina hemoglobina jako niska i da budem spremna na inducirani porod u cca, 20 tjednu trudnoće kada beba ima malene šanse da preživi.

Te večeri me hvata strah od smrti. Pomolim se o. Antiću i zovnem prijateljicu koja me uputi na čitanje 23. psalma gdje nalazim mir i uspijevam zaspati. Nakon toga novo krvarenje i nakon toga još jedno. Do tada 9 ukupno. Odlučuju mi se dati intravenozno željezo (monofer) kako bi me osnažili i bar malo *»podigli«*; lijek koji ima mnogobrojne nuspojave od kojih se ni jedna na meni nije očitovala. Mene podiže samo molitva.

U jednom trenutku suprugov prijatelj šalje poruku kako 400-tinjak muškaraca (u sklopu programa Exitus koji je i moj suprug pohađao) u cijeloj Hrvatskoj moli za dijete i mene, za naše živote. Prijatelj s multiplom prikazuje misu za nas dvoje iako je tada bolest bila u akutnoj fazi i *»jedva se dovlači«* do crkve. Sve to uz molitvu i pouzdanje u pomoć o. Ante Antića daje mi neizrecivu snagu i sabranost.

10. krvarenje... Ono zadnje. Dogodilo se nakon što je suprugova teta, č.s. K. B., izvadila križić sv. Benedikta, stavila ga na moj

trbuh i zajednički sa mnom molila za djetetov i moj život. To zadnje krvarenje bio je trenutak kada je hematom zauvijek otišao. 10. studenog 2019. izlazim iz bolnice bez hematoma, ali s napomenom da trebam mirovati i do kraja *»čuvati trudnoću«*. U 36. (+3) tjednu krenuo je porod. Sa sobom nosim molitvicu, sličicu i pouzdanje u zagovor o. Ante Antića. 18. veljače 2020. Božjom voljom i zagovorom o. Ante Antića, a žarkom željom i ljubavi svih molitelja i svojih roditelja, na ovaj svijet stigao je živ i zdrav dječak (3.830 kg i 52 cm) A. P. U zahvalnosti za sva dobročinstva koja smo primili Božjom milošću i zagovorom o. Ante Antića želimo da pridonesemo ovim svjedočanstvom proglašenju i uvrštenju u blaženike i svece Katoličke crkve o. Ante Antića. Svemu navedenom u prilog stavljamo i medicinsku dokumentaciju. Mir i dobro.

S.S.P.

5. Svjedočanstvo stiglo na e-adresu Vicepostulature 24. rujna 2020.

Ne znam da li pišem na pravu adresu ali želim podijeliti uslišanu molitvu po zagovoru fra Ante Antića.

U siječnju ove godine u 30. tjednu trudnoće dijagnosticiran mi je višak plodne vode, tzv. polihidraminij. Opseg trbuha bio je kao da trebam roditi a do termina je bilo još 10 tjedana. Hospitalizirana sam i svaka 2 do 3 dana mjerili su mi količinu plodne vode. Odlučila sam moliti za zagovor fra Ante Antića da se količina plodne vode ne povećava, da se smanji i da trudnoća dođe do kraja. Kako su tjedni prolazili, nalaz je bio svaki put sve bolji odnosno za 5 tjedana plodna voda se normalizirala i naš Ivan se rodio u terminu. Uvjerena sam kako nam je baš zagovor oca Antića pomogao u ovoj teškoj i neizvjesnoj situaciji.

Pišem u nadi kako će naš fra Ante Antić što prije biti proglašen blaženim i svetim. Božji blagoslov.

M.

6. Svjedočanstvo stiglo na e-adresu Antićeve mreže 9. listopada 2020.

Baš nedavno dok sam obavljala trodnevnicu Gospi od Zdravlja doživjela sam nešto veličanstveno i moram to podijeliti sa svojim prijateljima i prijateljicama u Kristu. Naime, Otac Ante Antić poseban je franjevac koji i danas nakon mnogih godina svog prelaska s ovoga svijeta u vječnost zrači jednom posebnom mistikom... Prilikom svakog odlaska na svetu misu u svoju matičnu crkvu Majke Božje Lurdske u Zvonimirovu, ne bih mogla zamisliti da ne odem poslije svete pričesti na grob dobrog oca Antića i ne izmolim molitvu za proglašenje blaženim.

Ovaj put je to bilo nešto drugačije... Dok sam molila molitvu na grobu oca Antića, osjetila sam miris najfinijeg cvijeća, miris je bio tako divan i intenzivan, a osjećala sam ga kako izlazi iz kamenog sarkofaga u koje je položeno tijelo našega oca Antića! Osjećala sam se potpuno divno i ganuto jer sam znala da me otac Antić tješi. Zahvalna sam ocu Nebeskom na toj milosti koju mi je dao i zahvalna sam ocu Nebeskom na našem dobrom Ocu Anti Antiću koji, iako još nije proglašen ni blaženim, ima svoje mjesto već odavno u vječnosti na oltaru slave kod dragoga Boga.

N.K.

7. Svjedočanstvo stiglo na e-adresu Antićeve mreže 10. listopada 2020.

Za ovog svećenika sam sasvim slučajno saznala. I neopisiva mi je milost i radost bila kad sam počela moliti se za njegovo proglašenje blaženim. I čitajući o njemu saznam da mu je grob u crkvi u Zagrebu.

Bože, koje li radosti kad sam slučajni posjet Zagrebu iskoristila da odem na svetu misu i posjetiti njegov grob. Ušavši u crkvu... tako mi je srce kucalo kao da sam osjetila njegovu blizinu... I na kraju svete mise pogledom tražeći gdje je njegov grob... Okrenem se... kad iza mene. Kako sam se rasplakala od radosti.

Mislim da je bio svećenik pun ljubavi. Jer u molitvi stalno imam osjećaj kao da me tješi očinskom ljubavlju. Molim za njegovo proglašenje blaženim.

M. P.

8. Svjedočanstvo stiglo e-adresu Antićeve mreže 14. listopada 2020.

Hvaljen Isus i Marija!

Otac Antić imao je sposobnost bilokacije recimo, jednom prilikom je moja mama došla k njemu sva žalosna i izvan sebe jer je mome djedu na malom nožnom prstu počela gangrena... Došla je k ocu Antiću i nije još niti rekla što je muči, on joj je rekao: *»Mirica, ne brini, tvoj tatek neće umrijeti...!«* Nedugo nakon toga dogodilo se nešto mistično, spavaća soba gdje je moja mama spavala sa svojim roditeljima bila je jako osvijetljena i za stolom je sjedio u franjevačkom habitu jedan svećenik, znači to je bilo u kasnoj noći ili rano ujutro... Majka je bila vrlo uplašena i nije se pomakla s kreveta... Nakon toga mome djedu je čudesno otpao bolestan nokat i narastao novi zdrav nokat i kad je išao kod doktora bilo je to pravo iznenađenje. Takav je otac Ante Antić bio onda, takav je i sada... Živ i moli za sve nas koji ga štujemo i molimo mu se za njegov zagovor... Ima toga još, pisat ću vam pomalo o svim iskustvima i uslišanjima i čudesima našeg dobrog oca Ante Antića!

N.K.

Mir i dobro!

9. Svjedočanstvo stiglo na e-adresu Antićeve mreže 14. listopada 2020.

Hvaljen Isus i Marija!

Evo da i ja podijelim jedno malo svjedočanstvo, ali meni je baš puno značilo. Prije nekih 6 godina prvi put sam čula za dragog fra Antu Antića, često bih molila devetnice za proglašenje blaženim, toliko mi se svidjelo kako je ljubio Gospodina, kako je bio ponizan, kako je sav bio Kristov, i sve je upućivao na Krista.

U mom srcu javila se tako velika želja da posjetim grob oca Antića. Muž mi je u to vrijeme bio na brodu i javila sam mu da imam veliku želju kad se vrati s broda da me odveze u Zagreb da posjetimo Antićev grob. Prošlo je nekoliko mjeseci i čim je došao, planirali smo put. Odlučili smo ići krajem četvrtog mjeseca. Ali muž je gledao vremensku prognozu pa je zaključio da bi bilo bolje da idemo za dva dana, jer tjedan iza prognoziraju ružno vrijeme. Nije mi se baš svidjela ideja spakirati se na brzinu jer sam morala sve spremiti i za dijete i pronaći smještaj u Zagrebu. Na kraju smo uspjeli i išli smo tako za dva dana, i to je bilo 16. 4. 2019.

Mjesec dana prije puta nacrtala sam portret fra Ante (inače volim crtati portrete svetaca, možda nisu nešto savršeni, ali su crtani od srca) i nekako imala želju da ga ponesem na grob, ali odustala sam od te ideje jer sam razmišljala, ma vjerojatno će to netko baciti odande, da li se to uopće smije tako ostavljati... nekako je ostala želja da mu to ponesem, i cijelim putem do Zagreba nekako mi je na srcu bila praznina, ma zašto ipak nisam poni-

jela pa ostavila sliku u nekom kutku sa strane gdje se neće vidjeti.

Otputovali smo tog jutra 16. 4. muž, dijete i ja iz Dalmacije za Zagreb. Čim smo našli parking, prvo je bilo poći u crkvu Majke Božje Lurdske na grob. Došli smo tamo jako rano, pomolili se ocu Anti ću. Bila sam jako sretna jer mi se ispunila želja što sam napokon došla gdje me toliko vuklo, a tako mi bilo žao što nisam ponijela sliku. Otišli smo u smještaj koji smo rezervirali u Zagrebu i uvečer sam listala slike na mobitelu koje sam slikala tokom dana, a tu je bila i slika Anti ćeva groba, i tada shvatim da smo došli baš na Antićev rođendan, baš se poklopilo sve da dođemo na njegov rođendan na grob, iako nisam imala pojma kada je datum Anti ćeva rođenja. Tako sam bila sretan što smo eto sasvim slučajno došli baš taj dan i možda je baš iz tog razloga na srcu bila želja ponijeti sliku na grob, iako nisam znala za njegov rođendan.

Zato sam evo odlučila napisati ovo malo svjedočanstvo i poslati sliku koju sam nacrtala. Divan je naš otac Antić i tako puno možemo učiti od njega i slijediti njegov primjer kako ljubiti Gospodina i čovjeka, a posebno učiti se malenosti i skromnosti. Hvala i slava našem Gospodinu!

A. V. D.

Nastavak sa str. 44.

Nećete više drugo misliti, niti se brigati nego za interese milosrdne Ljubavi. Nju ćete gledati u Presv. Euharistiji. Svoju ćete ljubav u tom pokazati da ćete živjeti vazda i zajedno s milosrdnom Ljubavlju a druga djela žete pokazati u apostolatu za duše. Uz zavjet sv. čistoće spojit ćete potpuno i posvemašnje sv. siromaštvo sv. o. Franje, koje ćete vježbati prema svome stanju. Za se samo ono što je nužno. Vaše će načelo biti: potpuna i posvemašnja siromašica za ljubav iz ljubavi prema milosrdnoj Ljubavi po primjeru sv. o. Frane. Kad imam što pojesti i u što se obući zadovoljna sam. Ako hoće moja milosrdna Ljubav da i u tomu trpim, neka bude blagoslovljena! Evo me, neka bude po Njegovoj sv. volji. Treće: Uvijek ćete prakticirati savršenu i potpunu poslušnost prema duhovnom vođi. Ovo je Vaš duhovni put, kojim ćete velikodušno, spremno revno stupati u svijetlu i snazi Duha Svetoga.

S pomoću Božjom sada za Vaše unutarnje i vanjsko vladanje. U Gospodinu Vas molim ne budite više vanjska već sva nutarnja duša. Zabranjujem Vam trošiti vrijeme u suvišne razgovore, posjete, zadržavanja i slično. Sve u Vama ima biti po sv. volji Božjoj, po savjesti, po primjeru milosrdne ljubavi. Vi imate tako lijepih, svetih časova, doživljaja, poziva, a Vi ih mimoilazite. Predajte se sva slobodno milosti i vodstvu Duha Svetoga i velikodušno se odazovite svom nutarnjem glasu, koji Vas zove u unutarnjost na savršeno i potpuno predanje i žrtvu.

Neka vas ne smeta Vaše rastreseno i u nekim prigodama površno lakomisleno ponašanje kao i neki Vaši ispadi, koji se ne dadu ili teško mogu spojiti s tako krasnim pogledima, željama, pobudama, težnjama kod sv. pričesti, duhovnog štiva i ostalih duhovnih vježbi. Znate što je, što fali? Duhovni ekvilibrij. potpuno svladavanje sebe i postojana vjernost milosti. Zato unaprijed slušajte i sačuvajte svu vjernost, svu ljubav, svu slobodu za Božanskog Zaručnika - svoju milosrdnu ljubav.

(AP III/5, 5-2)

Nastavak na str. 58

Piše: s. Marija Asumpta Strukar

ANTIĆEVA PISMIMA REDOVNICAMA (1)

Spisi oca fra Ante Antića, svrstani pod naslovom *Antićeva pisma* i sačuvani u Vicepostulaturi, otvaraju široke horizonte duha i srca te uvode u ljepotu susreta s ljudima i evanđeoskim vječnim vrednotama.

Fizička udaljenost oca Antića od onih koji su bili potrebni njegovih savjeta i duhovne pomoći, ne samo da nije zatvorila dotok prijateljskih misli i iskrenih želja, nego je otvorila potpuno nove, vidljive mogućnosti priopćavanja i otkrila čiste izvore milosti, koji su potekli od uzajamnoga povjerenja, iskrenosti i ustrajne založenosti.

Vicepostulatura je ova pisma prikupljala od samog osnutka (1969.), a još uvijek ih pojedinci dostavljaju.

Dragocjena duhovna baština

Fra Antina pisma upućena različitim osobama uvijek željnima sigurne riječi i vodstva, dragocjena su baština i izvor neprocjenjivoga duhovnog blaga koje je Sluga Božji darovao ne samo pojedincima i zajednicama, nego ona ujedno otkrivaju i njegov duhovni lik u toj izvanrednoj vrsti apostolata. Njegova riječ, u sačuvanim pismima, još uvijek je i sjeme i klica i plod za duše željne ljepote bistrih izvora i Vječnoga Sunca. Tko iskreno posegne za tim pismima, tko ponizno i čisto zaroni u te izvore, a korak svoje duše usmjeri k tim zasijanim brazdama, sigurno će doživjeti ljepotu vječnih vrjednota i čistih vrhunaca milosti, na kojima je on sam boravio i prema kojima je s ljubavlju i dobrotom upućivao mnoge.

Svi izvornici prikupljenih pisama nalaze se u Vicepostulaturi. Uglavnom su cjeloviti, osim maloga broja onih koja su zbog dugog stajanja i pisanja na nekvalitetnom papiru požutjela, pomalo istrošena, a poneka i teško čitljiva.

Pisma su sistematizirana u tri skupine, označene rimskim brojevima:

I. Pisma svećenicima;

II. Pisma redovnicama;

III. Pisma laicima.

U pojedinoj skupini naslovnici su poredani po abecednom redu. Pojedina osoba označena je arapskim brojem, a svako pismo također. Po tom se sistemu citiraju pisma i stavljaju oznake, npr. (Antićevo pismo) AP I/26, 5; AP II/30, 15; AP III/22, 8.

Za potvrdu autentičnosti pisama, u Vicepostulaturi je na 174 stranice načinjen tablični kronološki prikaz svih pisama s potrebnim oznakama: imenom i prezimenom naslovnika, nadnevkom i mjestom odakle je upućeno, brojem stranica i naznakom je li pisano rukom ili na stroju.

Pregled istraživanja koje je provedeno do 1993. godine.

	Pisma upućena	Broj osoba	Broj pisama	Broj stranica
I.	Svećenicima	50	792	1.438
II.	Redovnicama	49	988	1.683
III.	Laicima	42	485	848
	UKUPNO:	141	2.265	3.969

Koliko je doista fra Ante napisao pisama, vrlo je teško odrediti, jer uz kasnije dostavljena pisma Vicepostulaturi još su mnogi koji ih čuvaju kao najdragocjenije relikvije i trajne, uvijek vrijedne smjernice za život. Svi oni koji su imali tu sreću da im je on

osobno pisao, kao i oni kojima je ta duhovna hrana bila ponuđena na bilo koji drugi način, s pravom potvrđuju da su to »*pisma koja te mogu učiniti mudrim za spasenje po vjeri u Krista Isusa*« (2 Tim 3, 15).

Osim samo maloga broja pisama tipkanih na stroju, upućenih pojedinim zajednicama, fra Ante je sva pisma pisao rukom, vrlo uredno, pregledno, s točno označenim mjestom i nadnevkom pisanja. Vrlo je rijetko izostavljen datum.

Prvo sačuvano pismo redovnicama

Prvo pismo fra Ante Antića, koje čuva Vicepostulatura s nadnevkom 7. svibnja 1926., upućeno je redovnicama - klarisama u Splitu. Uključujući i godinu prije svoje smrti (1964.), neumorno piše i traži od njih isto što i Isus:

»Tražite najprije kraljevstvo nebesko u vašoj duši i sve ćete ostalo dobiti od Gospodina« (AP II/47,1).

Uz to im naglašava:

»Volja je Božja da se posvetimo, da se upriličimo Spasitelju Isusu i da postanemo prava djeca Božja po svetoj milosti. Da ovo ostvarimo, potrebno je u sebi svladati grijeh, tijelo i zla nagnuća te slijediti krepost i život Božanskog Učitelja« (AP II/47, 2).

Da to redovnice postignu, on moli, pokoru čini, ali i od onih koje vodi traži suradnju i pomoć. Tako piše:

»Draga kćeri, ako je volja Božja moli Njegovu ljubav i milosrđe da ispunim postavljeni cilj i da Mu dovedem sve duše bilo molitvom, bilo trpljenjem bilo duhovnom poukom. Ništa drugo ne želim nego Njegovu ljubav s kojom Ga želim proslaviti, od svega se očistiti, duše posvetiti i Njega svima dati« (AP II/45, 28).

Škola posvećenja

Fra Ante ne piše pisma zato da se poveže i sprijatelji s ljudima, nego da poveže ljude s Bogom i usmjeri ih k evanđeoskim vrijednostima i vječnom cilju. Sadržaj pisama otvorena su vrata u uzvišenu i divnu školu posvećenja. No u svemu se vrlo vješto »skriva« i jasno pokazuje da je on samo posrednik za susret s Najvećim Prijateljem – Isusom:

»Vas najviše tražim i molim Duha Svetoga, da rasvijetli svaku moju riječ, svaku moju siromašnu pouku i u Vama svojom milošću oživi, blagoslovi sav moj rad. Ako Duh Sveti ne vodi Vaše srce, Vaše korake, ne vrijede ništa sve moje riječi i pisanje. Duh je Sveti prvi i jedini Vaš vođa, učitelj i sve Vaše, zato budite ponizni, poučljivi, poslušni na svaki dah, poticaj Duha Svetoga« (AP II/15, 7).

Antićeva pisma zadivljuju svojom jednostavnošću, a uvijek odišu dubokim poštovanjem, zahvalnošću, ljubavlju, brigom, zauzetošću za konkretne probleme:

»Vaše je zvanje: biti sveta. To od Vas traži Gospodin, Njegova Majka, Vaš sveti otac Dominik, Vaša sveta pravila. To traži i za to moli i Vaš nevrijedni duhovni otac. U tom smislu, tom nakanom Vi ćete položiti svete vječne zavjete i biti sveta. To je vaš odgovor na sve ono što Vam je Gospodin učinio« (AP II/12, 1).

Ocu Antiću ništa ljudskoga nije strano ni beznačajno. No, Bog je uvijek jedini cilj. Nekad je upravo iznenađujuće kako se zauzima za »sitnice«, ali on zna da dotična osoba i preko njih mora k Bogu. Zato i kad hvali i kad opominje sve čini zbog Isusa, jer Isus se raduje ili Isus nije zadovoljan. Fra Ante je samo onaj koji ne dozvoljava da čovjek ide drugim putem osim puta svetosti.

U pismima se očituje njegovo potpuno predanje i sjedinjenje s voljom Božjom. On je samo onaj koji volju Božju prenosi pojedinoj duši. Zato nerijetko piše sestrama:

»Molite Duha Svetoga da Vam pišem što je za duhovni napredak Vaše duše« (AP II/43, 17).

Njegova pisma uvijek odišu sigurnim vodstvom. Pa kad doživi da netko ne prihvaća volju Božju, on bez ustručavanja naređu-

je. No i tu se osjeća da je ponizni izvršitelj volje Božje:

»Ono što mi daje o Vama spoznati Gospodin, reći ću Vam kao otac« (AP II/43, 26).

Tako fra Antina pisma postadoše prava škola posvećenja za sva vremena. Neumoran je kad treba duši otkriti blago za koje se isplati sve žrtvovati pa i čitav život uložiti:

»Sve što Vas snalazi i što trpite, sve prikažite i na moju nakanu. Puno se molite i puno se žrtvujte za nakane duhovnog oca, da Vam uvijek pokazuje svetu volju Božju i vodi po Duhu Svetome; da mu Isus dade svoju nebesku mudrost, čistoću i poniznost! Duhovni otac svaki Vas dan nosi na oltar i prikazuje vas Svevišnjemu i moli za Vašu svetost« (AP II/11, 14).

On se sam žrtvuje, moli, upućuje i piše, a sve iskreno želeći da svima otkrije »*koliku nadu pruža njegov poziv, koliko bogatstvo slave krije njegova baština među svetima*« (Ef 1, 17-18).

U tom smislu piše jednoj sestri:

»Cilj našega života jest slava Božja. U svim našim djelima, riječima i mislima imamo svagdje tražiti samo slavu Oca Nebeskoga. Toj slavi ima biti posvećen sav naš život, sva naša djela, trpljenja i vježbe. Nigda nemojte izgubiti s vida ovu najvažniju svrhu svega našeg života. Bog je naše sve. On je to po svojoj naravi Božanskoj, ali treba da i mi našom slobodnom voljom odaberemo, učinimo i pokažemo, da je Bog naše sve« (AP II/47, 2).

Fra Ante u Isusovoj sjeni

Dvije stvarnosti: s jedne strane da je Bog naše sve, a s druge da je predanost u volju Božju sigurni put k svetosti, o. Antić gotovo ni u jednom pismu ne zaboravlja naglasiti, pa ni onda kad je netko od onih kojima piše pod križem bolesti ili bilo koje druge nevolje. I takve - često vrlo teške situacije - koristi da dušu uputi da zahvaljuje Gospodinu, da se preda volji Božjoj. Svjestan da uspinjanje na brdo savršenosti nosi sa sobom odricanje, križ i borbe, on otkriva sredstva, potiče na ustrajnost, pobožnost, djela ljubavi, vršenje kreposti i primanje svetih sakramenata. Napose naglašava poniznost i zaborav sebe, stavljajući uvijek za uzor Božansko Srce Isusovo i Bezgrešno Srce Marijino.

U svim njegovim pismima jasno se vidi njegova osobna duboka vjera i trajna povezanost s Bogom. U tu Božju prisutnost fra Ante je sav uronjen. Iz nje živi, radi, govori i piše. Iz nje crpi snagu za svaki trenutak, ona mu je trajni poticaj da bude ponizan. Tako se fra Ante uvijek nalazi u Isusovoj sjeni, duboko svjestan: »*On mora rasti, a ja se umanjivati*« (Iv 3, 30). Tu svoju malenost on svjesno, duboko i iskreno doživljava, ali ona mu ne priječi da i mnogo učenijima od sebe u pismima otkriva stanje duše, te revan za Božju slavu upućuje da naslovnik popravi život. Na oca Antića mogu se doslovno primijeniti riječi sv. Pavla: »*I ja, kada dođoh k vama, braćo, da vam navijestim svjedočanstvo Božje, ne dođoh s visokim govorom ili s mudrošću, jer ne držah zgodnim među vama išta drugo znati osim Isusa Krista, i to raspetoga*« (1 Kor 2, 1-3).

Tu Raspetu Ljubav fra Ante stavlja u svojim pismima kao uzor i cilj. Kristov vapaj s križa »*Žedan sam*« (Iv 19,28) odjekuje u njegovoj duši, pa ne žali ni vremena ni truda za duga pisma, da dušama za kojima Krist žeđa otkrije vrhunce svetosti na koje se u isto vrijeme i sam sasvim sigurno uspinje. Zato njegova pisma odišu zovom: »*O svi vi koji ste žedni, dođite na vodu. Ako novaca i nemate, dođite*« (Iz 55, 1).

Prema tim vječnim izvorima ustrajno vodi one koji su mu povjereni i nudi vodu života. Piše im programe, odluke, opominje i usmjeruje na život sabranosti i jednostavnosti. Vodi ih putem kreposti, čisti im duše po molitvi, sakramentima i upućuje sigurnim putovima. U tom smislu piše:

»Da dostignete savršenu dob Kristovu i budete mu slični i postanete jedno s njime i po njemu jedno s Ocem i Duhom Svetim, molim Vas, živite sakramentalnim životom, molitve-

nim životom, životom svetog križa i muke Kristove, životom Marijinim. Budite kristocentrični, a ne egocentrični« (AP II/21, 1).

Izvanredna vrsta apostolata

U mnogim svojim pismima, otac Antić je razvio čitav duhovni nauk, pa sav obuzet silnom revnošću za vjerni hod na zacrtanom putu svetosti, često završava pismo naredbom:

»Slušat ću duhovnog vođu. Njegovu ću riječ smatrati kao Božju riječ« (AP III/29, 19).

Nekom tko ne poznaje dobro fra Antu Antića, to bi se moglo učiniti i preuzetnim. No, baš Antićeva pisma otkrivaju da se je njegova duša potpuno oslonila na Boga, a to je baš najsigurniji temelj njegova posvećenog života i posebnoga apostolskog djelovanja. To i sam svjedoči:

»Ja bih želio da mojim perom ravna, upravlja Isus, Duh Sveti i da Vam ništa ne rečem nego ono što Duh Sveti hoće da Vam svjetujem i odredim. Ako Vam išta nadodam, a što nije sveta volja Božja i što Vi već u svojoj duši niste osjetili, niste potaknuti, molim Vas u Gospodinu, slobodno mi i iskreno recite i nemojte to ni primiti ni prihvatiti« (AP III/5, 19).

Iako je napisao nekoliko tisuća pisama različitim osobama, svako od njih predstavlja fra Antu Antića potpuno okrenuta određenoj osobi i konkretnoj situaciji. No, nikad niti dotična osoba, niti okolnosti ne utječu na njega da odstupa od jasno zacrtanog puta do potpunog sjedinjenja s Bogom.

»Duhovni otac mora vršiti volju Božju. On hoće, on želi, on moli i to neprestano, da svaki put kad Vi dođete, nađete Duha Svetoga u njemu i da se sva ispunite Duhom Svetim i da donesete Njegove plodove u kući, u školi, u gradu, na poslu - svagdje. On je zapisao svoju odluku i moli Gospodina da savršeno ispuni svoju žrtvu koju Mu je prikazao za Vas« (AP II/21, 2).

U njegovoj duši i na stranicama njegovih pisama sasvim se konkretno ističe Božja riječ: »*Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač?*« (Rim 8, 35). Po snazi koju Bog daje, a za koju je on uvijek ponizno molio, mogao je i u najtežim prilikama progonstva i u vrijeme rata tješiti i upućivati na bitno:

»Ne gubite vjere ni pouzdanja. Sve je za naše dobro. Samo da se okoristimo ovim kušnjama i pohodom Božjim« (AP I/40, 2).

On nije u svojim pismima nijekao teškoće koje stvarno zahvaćaju neku dušu, zajednicu ili čak narod. Sve je on to vidio, kao čovjek teško doživljavao, ali u isto vrijeme otkrivao je Božju dobrotu koja nas i na taj način želi privući na pravi put života i svetosti. Zato je i u teškim vremenima rata pomalo tužno znao konstatirati:

»Mnogi od nas još nećemo da razumijemo ovaj pohod Božji i još ostajemo i gluhi i slijepi. Oh, kad bi naša vjera bila življa, jača, dublja. Zato treba moliti i žrtvovati« (AP I/49, 30).

Duhovna obnova u svim prilikama života

Izlaz iz različitih kriza pojedinca, raznih redovničkih zajednica, domovine ili naroda, fra Ante vidi u dubokoj duhovnoj obnovi i okrenutosti Bogu. Zato su stranice njegovih pisama odraz najuzvišenijeg ideala: »*Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš Nebeski*« (Mt 5, 48). Ne propušta ni jednu priliku da u svojim pismima podsjeti na posebne blagdane i vrijeme u crkvenoj godini i na značajnije događaje u Crkvi, redovničkoj zajednici ili pojedinoj obitelji. S puno ljudskosti, pažnje, dobrote i ljubavi sjeća se imendana, rođendana, raznih obljetnica i jubileja.

Ni u bolesti ne zapušta svoju braću i sestre, nego ih hrabri, potiče i bez straha upućuje. Tako jednom svom redovničkom bratu piše:

»Čuvaj se kako propisuju liječnici i ozbiljno se pripravi za smrt. Očisti svoje srce od svake sklonosti k grijehu, k zemaljskim sklonostima. Neka je čisto i uredno u ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. Potpuno se predaj zajedno s Isusom... Primi bolest i smrt sa svim teškoćama, mukama i bolima kao zadovoljštinu za svoje grijehe i za potrebe Provincije« (AP I/21, 7).

Jednu bolesnu redovnicu, ne samo da tješi, nego je očinskom skrbi i ljubavlju upućuje na konkretnu pripravu za prijelaz u vječni život:

»Časna Sestro! Mir, pouzdanje i jedinstvo sa svetom voljom Božjom neka uvijek vlada i pobjeđuje u Vašoj duši. Zahvalite Gospodinu na svemu što Vam daje. (...)

Najbolje ćete se pripraviti na smrt čistoćom srca, ocijepljenjem od svega što Bog nije, poniznošću i podlaganjem potpunim svetoj volji Božjoj. U svemu se sjedinjujte s Božanskim Srcem Isusovim i Prečistim Srcem Marijinim. Neka Vam je srce čisto i puno ljubavi prema bližnjemu. Svakom oprostite poput Isusa na Križu i smatrajte velikom milošću Božjom da trpite za Nj, s Njime i u Njemu.

Pošto ne možete duže moliti, a Vi češće duhovne uzdahe, duhovne pričesti i sjedinjivajte se sa svetom voljom Božjom. Čuvajte mir, pouzdanje i predanje. Ja ću Vas preporučivati u sv. Misi i svetoj molitvi. Neka Vam bude Isus dobar i milostiv!

Ne bojte se! Poći ćete Isusu na pir, na vječnu gozbu, gdje Vas čeka Nebeska Majka i sveti Anđeli« (AP II/37, 4).

Otac Antić ima »mjeru« za svakoga osobno, pa je i u svojim zahtjevima prema pojedincima direktan i jasan, znajući sasvim sigurno što želi postići i u čemu se sastoji konkretna duhovna obnova baš za tu osobu. Tako jednoj redovnici piše:

»Čuvajte mir i najviše nastojte oko zaborava sebe. Ne više Vi nego Isus. Nema više sestre Karmele nigdje, na nijednom mjestu, na nijednoj dužnosti - nema je, to je Isus koji moli, radi, sluša, vrši poslove, raduje se dužnosti. Sestre Karmele više nema, ona pada, umanjuje se, u njoj raste Isus, pokazuje se Isus, odrazuje se Isus. Kad god niste ovakva, po milosti Božjoj ja sam s Vama kao duhovni otac i korit ću Vas, opomenut ću Vas, da se popravite i budete Isus« (AP II/40, 5).

U tom istom smislu drugoj sestri poglavarici piše:

»Draga časna Majko! Ja bih želio, a to i molim, da Vam Isus udijeli neka u Vama ne kuca Vaše srce nego Srce Isusovo. Neka se može reći: Srce časne majke Beate - Srce Isusovo! Volja časne majke Beate - sveta volja Božja! Život časne majke Beate - život Kristov!« (AP II/26, 31).

Sva navedena i mnoga njima slična pisma otkrivaju i najintimniji dio njegove duše. Ono što je drugima za duhovnu obnovu savjetovao, on sam uvelike je već živio. U tome je i tajna zašto se pod kraj svoga života na završetku pojedinih pisama potpisivao:

»Isus = fra Ante«, ili: »fra Ante = Isus!« (AP II/6, 44; AP II/30, 26; AP II/34, 16).

Da, mnoge stranice Antićevih pisama svjedoče: nema više fra Ante nigdje, ni na jednom mjestu. U njemu više ne kuca njego-

vo srce, nego kuca Isusovo Srce. To je Isus koji ljubi, piše, moli, trpi, radi, sluša i oprašta. Doista, nema ga više. Fra Ante=Isus.

O sebi, a ipak za druge

Fra Ante nije mnogo pisao o sebi. Ipak sačuvana su i neka pisma takvoga sadržaja. Najstarije takvo pismo koje čuva Vicepostulatura napisao je 12. VIII. 1919. godine iz Imotskog, gdje se našao zbog bolesti. (Tada je imao 26 godina.) Pismo je upućeno ocu provincijalu koga mladi fra Ante obavještava o svojoj bolesti, hvaleći oca gvardijana i samostansku braću za brižnu ljubav koju mu iskazaše. Među ostalim o sebi piše:

»I ovo je za me jedan dokaz dobrote i ljubavi Božje, kao i jedan poziv, da drugo ne želim u ovoj bolesti nego da mi dragi Bog dade po ustrpljivosti potpunu odanost u svoju svetu volju. Uostalom, ja sam zadovoljan i miran«(Antićevi osobni dokumenti, br. 21/a).

Zadnjih godina svoga života, u pojedinim pismima, posebno redovnicama, piše o sebi vrlo konkretno. O darovima koje mu je Bog udijelio, o svojim željama, potrebama nastojanjima, pripremama na smrt. Očituje svoju duboku skrušenost, grešnost, nedostojnost i potrebu za Božjim milosrđem. Svjestan svoga slabog zdravstvenog stanja, piše:

»Moje zdravlje varira. (...) Stavio sam sve u ruke Nebeske Majke i neka Ona sa mnom učini po svom Bezgrešnom srcu. Zahvalimo se Gospodinu i poklonimo se odredbama Njegove svete volje onim mirom, onom podložnošću kao što se je Isus pokorio u svetom Utjelovljenju« (AP II/43, 10).

Prema Kristovoj riječi: *»Nema veće ljubavi od ove: položiti vlastiti život za svoje prijatelje«* (Iv 15, 13), otac Antić u tim pismima iznosi svoje najdublje osjećaje prema Bogu, svoje želje, čežnje, kajanja i odluke. Pa kad u takvom pismu iznese čitavo stanje svoje duše u najdubljoj poniznosti i iskrenosti, kada taj najdublji dio svoga života otkrije, jednostavno završava:

»Neka Vam ovaj list bude dar Isusov i posebno rasvjetljenje, poticaj« (AP II/6, 33).

Uvijek ostaje beskrajno zahvalan za svako dobro djelo njemu učinjeno. Posebno naglašava svoj boravak na Vrhovcu kod Sestara svetog križa.

»Na Vrhovcu mi je bilo veoma veoma lijepo, korisno i dobro u svakom pogledu. Nigdje se nisam tako osjećao kao na Vrhovcu. U svakom pogledu, bilo duhovno bilo tjelesno, zdravstveno, bilo je odlično, tako da se bolje nije moglo ni poželjeti. Časna Nadstojnica bila je kao prava majka pažljiva i revna za svako moje dobro. Časne sestre koje su me dvorile bile su iznimno uslužne i sve mi činile, žrtvovale da mi bude sa svake strane korisno, lijepo i ugodno. Nikada neću zaboraviti one dane na Vrhovcu. Sve časne sestre bile su prave sestre u svakom pogledu.

Ja se svaki dan sjećam u svetoj molitvi Vrhovca. Niti Vas i svih časnih sestara na Rebru ne zaboravljam. Vas i sve sestre harno pozdravljam, na svemu zahvaljujem i Vas i sve časne sestre blagoslivljam« (AP II/ 30, 6).

Premda i sam već bolestan, posjećuje bolesne sestre i nadahnjuje se njihovom strpljivošću i predanošću u volju Božju. Tako Sestrama svetog križa piše:

»Kad sam zadnji put bio u Vašoj bolnici, živo sam osjetio da će Vama i cijeloj Vašoj svetoj Družbi biti Gospodin milosrdan radi onih bolesnih Sestara, koje pomalo izgaraju kao goruće svijeće pred Gospodinom čekajući u ustrpljivosti i molitvi, u vjeri i podlaganju svetoj volji Božjoj dolazak Božanskog Zaručnika Isusa« (AP II/30, 2).

Poput Isusa koji tješi svoje apostole: *»Idem da vam pripravim mjesto«* (Iv 14,2), i fra Ante zna tješiti one koje je držao svojom duhovnom djecom:

»Kćeri moja, molit ću za Vas, trpjet ću za Vas, bit ću sjedinjen s Gospodinom za Vas, da dobijete najobilnije milosti za svoju svetost. To Vam je moja iskrena, očinska zahvala za sve ono što ste vi spremno velikodušno žrtvovali za zdravlje svoga duhovnog oca. Neka Vam naplati Darovatelj i Nagraditelj najbolji od koga je svako dobro« (AP II/30, 14).

»Ako me Gospod uzme k sebi i dalje ću za Vas moliti kod Njegova veličanstva, da dostignete onaj ideal, koji Vam se je Gospodin udostojao pokazati preko nevrijednog duhovnog oca. Želim Vas dočekati u nebeskoj slavi i prikazati Presvetom Trojstvu« (AP II/43, 10).

Čežnja za stanovima Božjim

Kroz mnoga pisma redovnicama, kao zlatna nit provlači se i njegova čežnja za mističnim životom. Nije ovdje mjesto za izlaganje koliko je on taj život doista živio, no da je mnoge redovnice vodio putovima sve do mističnog sjedinjenja, vrlo je očito u mnogim pismima, a izraženo je to i u njegovim poticajima na molitvu uz tu nakanu. Tako piše:

»Drago dijete, svaki dan moli djetinjim srcem, djetinjom dušom, evanđeoskom čistoćom i jednostavnošću: Duše Sveti Bože, ulij mom duhovnom ocu svoju prisutnost! Uvedi ga u ‹sveti Stan›, da sa sv. Majkom Tebe savršeno sluša, ljubi i slijedi. Dijete moje, ako to isprosite ocu i Vi ćete to dobiti i još više i obilatije« (AP II/40, 5).

Ta usmjerenost prema vječnosti i duboka čežnja za boravkom u Božjim vječnim stanovima, posebno je izražena u nekoliko njegovih pisama iz posljednjih godina života. U njima piše u množini te, savjetujući određenu osobu, uključuje i sebe:

»Podložimo se u svemu Njegovoj volji. Neka nas On vodi i sjedinjuje, da nismo više mi nego On, koji u nama živi« (AP II/6, 35).

Fra Antin zanos izražen u mnogim pismima postajao je iz dana u dan sve žarči i veći. Pa dok se sam uspinjao na najviše vrhunce svetosti i mističnog sjedinjenja s Bogom, nikad nije prestao i druge poticati i pomagati s najvećom strpljivošću, ljubavlju i ustrajnošću. Tom božanskom ljubavlju prožeta su sva njegova pisma. Ne prestaje pisati ni kad se čini da je pojedinu osobu doveo do cilja koji mu je Bog za tu dušu zacrtao. Ipak, ta su pisma bitno drukčija. Ona su jednostavno molitva, zahvalno blagoslivljanje Boga za primljene milosti; slavljenje Euharistijskog Isusa, Presvetoga Trojstva i izrazi najdublje čežnje za konačnim susretom s Kristom u vječnim Božjim stanovima.

»Draga Majko! Dok smo još ovo kratko vrijeme na ovome svijetu, molimo se, trudimo se, da uđemo u ‘nebesku pivnicu’ gdje uvađa Gospodin duše i preobrazuje ih u nova stvorenja. Duša ne može postići ovu preobrazbu nikada sama po sebi. On nas mora tu uvesti i u nama svoje čudo proizvesti. Za tu milost spreman sam trpjeti sve muke, trpljenja i boli, patnje samo da me Gospodin učini dostojnim toga dara« (AP II/24, 159).

Posljednja pisma - odraz svetosti

Iz zadnjih godina fra Antina života (od početka 1964. do trećeg mjeseca 1965.) Vicepostulatura posjeduje 139 pisama upućenih redovnicama. Pet mjeseci prije svoje smrti (2. X. 1964. - AP II/6, 42) on piše pismo koje jasno ocrtava puninu njegove duše, obasjane ljepotom milosti i već mirno zagledane prema drugoj obali - vječnosti:

»Neka Presveto Trojstvo primi sve naše misli, osjećaje, čuvstva, srce, volju, duh i sve njegovo i stavi svoj božanski pečat da sve u nama izrazuje Njegovu ljubav, Njegovu volju i nosi Njegovu sliku. U našoj molitvi neka Isus moli u Duhu Svetomu. Neka Vječni Otac uvijek u nama gleda svoga Božanskog Sina i radi Njega neka nas obdari svojom ulivenom prisutnošću. Tu svetu nazočnost želim dobiti i za se i za Vas.

Molim se posebno svaki dan da mi Presveto Trojstvo bude milostivo. To ja ne zaslužujem, ali radi Njegove ljubavi, radi Njegove slave, radi duša koje bih želio sve više i više unaprijediti u jedinstvu s dragim Bogom, ponizno, skrušeno, predano molim za tu veliku milost. U traženju tih i sličnih milosti dragi mi je Bog udijelio taj dar, da nigda nisam želio takovih milosti radi utjehe, radi ugodnosti ili druge lične sklonosti. Po daru Duha Svetoga uvijek sam te milosti prosio, za njima čeznuo, njih posebno molio samo da Boga još više, savršenije ljubim,

kreposnije, svetije živim i brže stignem savršenoj kreposti i postanem čitav Božji.

Sada znate što morate moliti i kako i zašto. Želio bih, da kada duše dođu k meni ne nađu mene nego dragog Boga i On ih okupira, ispunja, uči i posvećuje i sobom ih sjedinjuje, tako da svaka doživi Duhovski događaj.

Hvala dragom Bogu za sve dobro i za svaku milost. Blagoslivlja Vas u Duhu Svetomu duhovni otac Isus = fra Ante.«

Glasnici neprolaznih vrednota

Veliki teolozi, vrsni stručnjaci i nadaleko poznati pisci i umnici svijeta imali bi pune ruke posla kad bi htjeli iznijeti sve ono što se skriva u jednostavnim fra Antinim pismima, na nekoliko tisuća stranica njegovom rukom ispisanih.

Njegova pisma nisu samo nijemi svjedoci prošlosti, premda im je vanjština obilježena vidljivim znakovima prolaznosti. Ona su glasnici neprolaznih vrednota i trajni zov na vrhunce evanđeoske savršenosti i vječne ljepote.

Čovjeku današnjice, kao i u ono vrijeme kad su ta pisma pisana, po svom dragocjenom i uvijek vrijednom sadržaju, ostaju siguran duhovni pokretač, snažan zov i poticaj za uvijek nove iskorake do predanja Bogu u vjeri, ufanju i ljubavi na zacrtanim stazama svetosti.

Nastavak sa str. 50

Niste kroz ovo vrijeme uvijek sačuvali mir, pouzdanje i odcijepljenost od svega što nije sv. volja Božja. Puno ste govorili. Bili ste znatiželjni, nestrpljivi, naprasiti i u nekim momentima i nagli u svojem sudu i mišljenju. Niste bili vazda taktični i pomnjivi. Prošlo je više pogleda, opomena milosti, a vi ste preko njih prošli s manje pomnje i velikodušnosti. Tek poslije ste se ponizivali i kajali. Bilo je i pravdanja, koje nije bilo u skladu s Vašim duhovnim putem i Vašom unutarnjošću. Bilo je i propuštanja, za koje Vas je savjest prekoravala. Niste gorljivost u duhovnim vježbama sačuvala. Praštali ste sebi više puta neke manje stvari što nije bilo drago Gospodinu. Više ne smijete takvi biti - sve dajmo milosrdnoj Ljubavi! Za ove pogreške učinite jedan sat klanjanja i pohodite tri bolesnika savjetujući ih, da prime sv. sakrament i podlože se sv. volji Božjoj. Za Imakulatu ako možete podajte kojoj siromašici ili siromašnoj obitelji kakvu pomoć.

Vježba za Advent:

1. Misao vodilja: Dolazak milosrdne Ljubavi pun je otajstvenosti, poništenja, sniženja do naše najveće bijede. Nama postaje u svemu sličan osim u grijehu. Sve je moje milosrdna Ljubav. Za Nju unaprijed živim, gledam, osjećam, radim, žrtvujem se. Proživljavam sve Njegove težnje, misli i osjećaje.
2. Dnevne vježbe: Ne živim više ja nego milosrdna Ljubav u meni. Moj rad, govor i vladanje odraz je Njegov. Apostolat za milosrdnu Ljubav izjeda me i sili me na sve veća djela odricanja, ponizivanja, zatajivanja, posluha, siromaštva, žrtve, nutarnje i vanjske čistoće. U svemu svom nastupu, držanju, općenju bilo s kime uvijek: svrhunaravna, duhovna, djevičanska, u milosrdnoj ljubavi.

(AP III/5, 5-3)

Nastavak na str. 61

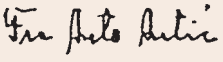

HUMANITARNA UDRUGA »FRA ANTE ANTIĆ«

U samostanu Majke Božje Lurdske osnovana je humanitarna udruga »Fra Ante Antić«.

Kao glavni cilj udruga želi pomagati potrebitima. Prije svega pružanje privremenog smještaja oboljelim osobama, ali i druge humanitarne akcije.

Uz to udruga želi još jače promicati glas svetosti, posebno preko medija, zatim širenje već postojeće Antićeve mreže i izdavanje prigodnih tiskanih izdanja.

Svakog prvog četvrtka uz već uhodanu misu i molitvu na grobu nakon mise, udruga organizira pobožnost na grobu oca Antića, za one koji još mogu ostati. Svakog 16. u mjesecu, na Antićev zemaljski rođendan, organizira se cjelodnevno klanjanje pred Presvetim. U druge obične četvrtke, prije mise krunica uz Antićeve tekstove.

ZAMOLBA ZA SLIČICE OCA ANTIĆA

Iz daleke Argentine stigao je e-mail u kojem gospodin po imenu Esteban Nicholas Pacheco [4400 Salta capital Argentina - sur ampliacion de Santa Ana 2 manzana, 751 lote 3 familia Garcia] moli za sličice s relikvijama časnoga sluge Božjega oca Antića.

»Moje je ime Esteban i živim u Argentini. Javljam se s pitanjem i molbom da li je moguće dobiti sličicu s relikvijama sluge Božjega Oca Ante Antića.«

Objasnili smo zainteresiranome da se relikvije ne mogu praviti prije beatifikacije, ali smo mu poslali sličice sa životopisom i molitvom za beatifikaciju časnoga sluge Božjega oca fra Ante Antića na španjolskom jeziku.

Nastavak sa str. 58.

3. Pokora: U ničemu sebi udovoljavati. Sve raditi iz ljubavi milosrdne Ljubavi. Sobom u svemu strogo i u duhu pokore, križa, s drugim blaga, susretljiva, uslužna. Ne ispričavati se niti se pravdati pa bilo s kime radije popustiti i trpjeti.
4. Posebni ispit savjesti vodite kako se po ovoj vježbi spremam za dolazak milosrdne Ljubavi.
5. Pobožna čuvstva: Preko dana i preko noći, ako se probudim, hranit ću svoju pamet, srce i dušu svetim mislima, osjećajima na ovo uzvišeno i duboko otajstvo misleći na Bl. Dj. Mariju i sv. Josipa.
6. Moj apostolat: U mojoj vanjštini i nutarnjosti voditi će me evanđeoska jednostavnost, čednost i skromnost. U mojoj nutarnjosti senza pretensione: u vanjštini senza affetazione. Sva moja vanjština ima biti apostolat moje milosrdne Ljubavi. Kroz ovaj Advent poučit ću koju osobu u sv. liturgiji. Pružit ću »Život s Crkvom« i nagovarat ću je da prati sv. liturgiju i život s njome. Dovest ću koju osobu na sv. sakramente za Božić. Ako ima koji divlji brak u zajednici sv. Josipa, sv. Ante i sv. Duša u čistilištu poraditi ću da se učini sv. sakramenat.

(AP III/5, 5-4)

Fra Ante Antić

Fra Mirko Klarić

Velim, 26. travnja 1950. <> Šibenik, 26. svibnja 2020.

Fra Mirko je rođen 26. travnja 1950. god. u Velimu (Župa Stankovci) od oca Luke i majke Boje r. Troskot. Prva četiri razreda osnovne škole pohađao je u Crljeniku (1957.-1961.), a druga četiri u Stankovcima (1961. – 1965.)

Nakon završetka osnovne škole 1965. godine primljen je u Franjevačko sjemenište u Sinju gdje je pohađao Franjevačku klasičnu gimnaziju. Prva dva razreda pohađao je od 1965. do 1967. nakon čega je 2. srpnja 1967. stupio u novicijat na Visovcu, gdje je 13. srpnja 1968. položio prve jednostavne redovničke zavjete. Treći razred gimnazije pohađao je 1968./69., a četvrti 1970./71.

Filozofsko-teološki studij pohađao je od 1971. do 1973. u Dubrovniku i Makarskoj, potom od 1973. do 1975. također u Makarskoj, a od 1975. do 1977. na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Zagrebu. U listopadu 1976. godine na spomenutom fakultetu diplomirao je teologiju izradivši diplomski rad o temi *Povijesni Isus i Krist vjere*.

Svečane zavjete položio je u Makarskoj 8. prosinca 1973. godine. Za đakona ga je 7. srpnja 1975. godine u Kijevu zaredio ondašnji šibenski biskup mons. Josip Arnerić, a za svećenika godinu dana kasnije u Stankovcima 4. srpnja 1976. Mladu misu slavio je 12. srpnja 1976. godine.

Prva služba koja mu je kao mladomisniku bila povjerena bila je služba pomoćnika magistra novaka na Visovcu, na kojoj je ostao nešto više od godinu dana (1. kolovoza 1976. – 1. rujna 1977.) i kroz to vrijeme vršio je službu samostanskog vikara na Visovcu.

Uprava Provincije 1. rujna 1977. godine fra Mirka poslala je u Rim na studij pedagogije na Papinskom franjevačkom učilištu Antonianum, gdje je ostao do 26. lipnja 1979. godine, postigavši akademski stupanj licencijata, uz pisani rad o temi *L'intuizione pedagogica di S. Francesco* (Pedagoška intuicija svetog Franje).

Nakon položenog licencijata iz pedagogije nije ušao u odgojiteljske vode, nego mu je uprava Provincije povjerila službu katehete studenata u župi Gospe od Zdravlja u Splitu gdje je ostao oko godinu dana (1. kolovoza 1979. – 19. kolovoza 1980.). Nakon toga premješten je u župu svetog Ilije u Metkoviću u kojoj je dvije godine vršio službu katehete i župnog vikara (19. kolovoza 1980. – 17. kolovoza 1982.). Nakon toga je imenovan župnim vikarom u Drnišu i na toj je službi ostao šest godina (18. kolovoza 1982. – 19. kolovoza 1988.). Župnik župe Lišane postao je 20. kolovoza 1988. i na njoj ostao do 17. kolovoza 2000. godine. Na toj službi zatekao ga je osloboditeljski Domovinski rat

kroz koji je dijelio prognaničku sudbinu svoga naroda. Bio je definitor Provincije (1994. – 1997.).

Za vrijeme službe župnika župe svetog Nikole Tavelića u Lišanima Ostrovičkim od 23. listopada 1996. do 12. kolovoza 1997. godine vršio je službu župnog upravitelja Župe Perušić. Službu župnika župe sv. Jure na Unešiću preuzeo je 18. kolovoza 2000., na kojoj ostaje nešto manje od godinu dana, točnije do 25. srpnja 2001. godine. Nakon službe župnika na Unešiću, dakle od 2001. godine, ostatak svoga pastoralnog djelovanja i pastoralnih službi do kraja života proveo je u šibenskom okružju. Tako je dvije godine vršio službu župnog vikara u župi Gospe van Grada u Šibeniku (25. srpnja 2001. – 11. rujna 2002.), a nakon toga u istoj župi godinu dana bio je ispovjednik (11. rujna 2002. – 5. kolovoza 2003.).

Šest godina je vršio službu župnika Dubrave kod Šibenika (5. kolovoza 2003. – 16. listopada 2009.). Šibenik – samostan sv. Lovre – vikar i ekonom samostana (21.2.2008. – 2009.). Deset godina je bio župnik Župe Šibenik Meterize (16. listopada 2009. – 16. srpnja 2019.). U samostanu svetog Ante Padovanskog u Šibeniku (Šubićevac) tri godine vršio je službu samostanskog vikara (21. kolovoza 2016. – do ljeta 2019.).

Od ljeta 2019. godine bio je ispovjednik na Šubićevcu. Te se godine povukao iz pastoralne službe zbog zdravstvenih poteškoća koje nisu prestajale nego su s vremenom bivale sve teže.

Fra Mirko je preminuo nakon teške bolesti, okrijepljen svetim sakramentima, u samostanu sv. Ante Padovanskog u Šibeniku (Šubićevac) u utorak 26. svibnja 2020., u 71. godini života, 53. redovništva i 44. svećeništva.

Fra Mirko je ispraćen na posljednji počinak u petak 29. svibnja 2020. u Šibeniku na gradskom groblju Kvanj. Misu zadušnicu na gradskom groblju Kvanj predvodio je mons. Tomislav Rogić, biskup šibenski. Koncelebrirao je fra Marko Mrše, provincijski ministar Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, mons. Ante Ivas, biskup u miru, fra Mario Radman, gvardijan Samostana sv. Ante na Šubićevcu, i još osamdeset svećenika. Pjevanje na misi animirali su bogoslovi Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja.

Nakon mise na šibenskom groblju Kvanj bili su sprovodni obredi koje je predvodio gvardijan fra Mario, a od fra Mirka su se oprostili franjevci i svećenici, rodbina, bogoslovi, novaci, postulanti, časne sestre te brojni vjernici iz njegove rodne župe Stankovci i župa u kojima je fra Mirko djelovao.

Od fra Mirka su se oprostili: dr. fra Marko Mrše, provincijski ministar; fra Petar Klarić, gvardijan franjevačkog samostana u Karinu, uime župnika, sestara i vjernika rodne župe Stankovci; gospođa Mirjana Kundid uime župe sv. Jeronima Meterize-Šibenik; fra Mario Radman, gvardijan samostana sv. Ante na Đubićevcu u Šibeniku.

Sućut su izrazili don Gašpar Dodić, župnik župe Pag, obitelji Hajdić, Pleadin i Mrčela.

Tekst i fotografije fra Jerko Kolovrat,
Podaci preuzeti s Portala Franjevačke provincije Presvetog Okupitelja

Fra Petar Gulić

Gljev, 15. rujna 1956. <> Sinj, 14. lipnja 2020.

Fra Petar je svoj životni put započeo 15. rujna 1956. god. u Gljevu (župa Gala-Gljev). Roditelji su mu pok. Luka i Mara r. Maleš. Osnovnu školu pohađao je i završio od 1963. do 1971. Prvih šest razreda u Gljevu (1963. – 1969.), a 7. i 8. razred kao predsjemeništarac u Vrlici (1969. – 1971.). Četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje stjecao je u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji kao sjemeništarac u Franjevačkom sjemeništu u Sinju (1971./72. – 1975./76.).

Novicijat je započeo na Visovcu 10. srpnja 1976. godine, prekinuvši ga nakon trinaest dana zbog odlaska na petnaestomjesečno odsluženje vojnog roka u Pirotu (23. srpnja 1976. – 18. listopada 1977.). Desetak dana nakon povratka iz vojske nastavio je novicijat (27. listopada 1977.), a godinu dana kasnije (14. listopada 1978.) polaže prve jednostavne redovničke zavjete.

Petogodišnji filozofsko-teološki studij pohađao je na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj (1978. – 1982.) te jednu, završnu godinu na KBF-u u Zagrebu (1982. – 1983). Tijekom studija u listopadu 1981. godine u Rimu je u ruke tadašnjeg generalnog ministra Johna Vaughna položio svečane zavjete.

Za đakona ga je, 27. lipnja 1982. godine u Imotskom, zaredio ondašnji splitsko-makarski nadbiskup mons. Frane Franić, a za svećenika šibenski biskup mons. Josip Arnerić u Sinju 10. srpnja 1983. Mladu misu slavio je 31. srpnja 1983. godine u rodnom Gljevu.

Trideset sedam godina svećeničkog života, od 1983. do 2020. proveo je djelujući u pastoralnim službama u domovini i inozemstvu. Najprije kao župni vikar, zatim dušobrižnik i voditelj misije u Njemačkoj i župnik. Prva služba koja mu je kao mladomisniku bila povjerena bila je služba župnog vikara u Podbablju na kojoj je ostao tri godine (1983. – 1986.). Potom je četrnaest godina vršio pastoralnu službu u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Münchenu, najprije osam godina kao dušobrižnik (1986. – 1994.), a zatim šest godina kao voditelj spomenute misije (1994. – 2000.).

U domovinu Hrvatsku vratio se 2000. godine, preuzevši službu župnika župe svetog Nikole u Baškoj Vodi, gdje ostaje devet godina (2000. – 2009.), a nakon toga sedam godina je župnik župe svetog Ilije u Metkoviću (2009. -2016.). Tri godine je proveo u Turjacima kao župnik župe svetog Ante Padovanskog (2016. – 2019.), a od ljeta prošle godine do svoje smrti u nedjelju 14. lipnja ove godine vršio je službu župnog vikara u župi Čudotvorne Gospe Sinjske i službu samostanskog ekonoma.

Utorak, 16. lipnja 2020. u Svetištu Gospe Sinjske, obilježio je posljednji ispraćaj fra Petra Gulića koji je nakon kratke i teške bolesti, preminuo u 64. godini života, 44. redovništva i 37. svećeništva. Na fra Petrovom ispraćaju okupilo se više od 140 franjevaca i druge braće svećenika, 70-ak časnih sestara, postulanata, sjemeništaraca, novaka, bogoslova te župljana brojnih župa u kojima je fra Petar djelovao.

Misnom slavlju za pokojnika predsjedao je mons. Marin Barišić, splitsko – makarski nadbiskup i metropolit, a u koncelebraciji su bili: fra Marko Mrše, provincijski ministar Franjevačke provincije Presvetog Otkupite-

lja, fra Ante Čovo, gvardijan i upravitelj Svetišta Gospe Sinjske, mons. Miroslav Vidović, generalni vikar Splitsko–makarske nadbiskupije, don Stipe Ljubas, dekan Cetinskog dekanata, te još 121 svećenik.

Nakon misnog slavlja uime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja oproštajno slovo je izrekao fra Marko Mrše, provincijski ministar. Uime samostana Gospe Sinjske i vjernika okružja samostana od fra Petra se oprostio fra Ante Čovo, gvardijan. Uime kolega od fra Petra se oprostio fra Ante Vučković, profesor na KBF-u u Splitu.

Sprovodne obrede na groblju sv. Franje u Sinju predmolio je fra Ante Čovo, a pjevao je fra Toni Šimunović Erpušina. Bogoslovi i franjevci iz samostana u Sinju ponijeli su tijelo pok. fra Petra do fratarske grobnice.

Sućut su izrazili fra Andrija Bilokapić, provincijski ministar Franjevačke provincije sv. Jeronima; vlč. dr. Tomislav Markić, nacionalni ravnatelj Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, i fra *Petar Klapež, župnik,* uime braće fratara, časnih sestara i vjernika Hrvatske katoličke župe München.

Tekst i fotografije fra Stipe Buljan,

Podaci preuzeti s Portala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

Fra Milan Ujević

Krivodol, 18. rujna 1937. <> Knin, 28. rujna 2020.

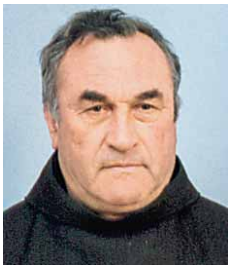

Nakon kratke i teške bolesti, okrijepljen svetim sakramentima, u bolnici u Kninu u ponedjeljak 28. rujna 2020. u 84. godini života, 67. redovništva i 57. svećeništva preminuo je fra Milan Ujević.

Fra Milan Ujević rođen je 18. rujna 1937. god. u mjestu Krivodolu, koje pripada župi Poljica, od oca Stjepana i majke Jele r. Kujundžić. Osnovnu školu pohađao je u rodnom Krivodolu, u sjemenište je došao 1949. u Makarsku gdje je pohađao Franjevačku klasičnu gimnaziju dvije godine a nastavio u Sinju, da bi nakon završenog novicijata nastavio gimnaziju opet u Makarskoj gdje je maturirao 1957. U novicijat je stupio 13. kolovoza 1954. na Visovcu, gdje je položio i prve redovničke zavjete 14. kolovoza 1955. godine.

Filozofsko-teološki studij studirao je na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj od 1959. do 1964. Svečane zavjete položio je 24. travnja 1961. u Makarskoj. Za

đakona je zaređen 15. prosinca 1963. u Makarskoj, a za svećenika 30. ožujka 1964. također u Makarskoj. Mladu misu slavio je u rodnoj župi Poljica Imotska 5. travnja 1964. godine.

Vršio je sljedeće službe: Promina (1964. – 1966.) – župni pomoćnik, Perušić (1966. – 1973.) – župnik, Visovac (1973. – 1979.) – gvardijan, Zlopolje (1979. – 1982.) – župnik, Konjevrate (1982. – 1991.) – župnik, Kadina Glavica (1991. – 2012.) – župnik, Ogorje – Zlopolje (1993.) – Bio je član ekonomsko-građevinskog vijeća (1973. – 1976.) i definitor (1976. – 1979.).

Posebnu ljubav pokazivao je prema arheološkim ostacima koje je revno sakupljao tijekom svoje župničke službe među kojima su i neki jako vrijedni, o čemu svjedoči knjiga Marko Menđušić - Drago Marguš, *Fra Milan Ujević - U nebo zagledan, k zemlji prignut, čuvar arheoloških starina*.

Braća franjevci, rodbina i brojni vjernici oprostili su od fra Milana u crkvi sv. Frane u Imotskom u četvrtak 1. listopada 2020. u 15 sati, misom zadušnicom kojoj je predsjedao mons. Marinko Mlakić, generalni vikar Šibenske biskupije, u zajedništvu sa provincijskim ministrom dr. fra Markom Mršom i još 66 svećenika.

Mons. Mlakić naglasio je *»Fra Milan, koji je većinu svoga svećeničkog života proveo živeći i radeći na župama Šibenske, moje, biskupije bio je revan Božji radnik.«* Na kraju propovijedi mons. Mlakić je izaključio kako su ljudi danas kao ovce bez pastira i pozvao:

»Neka nam svećenički i redovnički život fra Milana bude poticaj, a njemu neka dobri Bog udijeli vječni pokoj. Amen!«

Na kraju mise od fra Milana se oprostio provincijski ministar dr. fra Marko Mrše, koji je nakon pozdrava svih nazočnih u zahvali istaknuo*: »Hvala vam svima na vašoj prisutnosti i zajedništvu povodom ispraćaja brata našega fra Milana, a na poseban način hvala vam na zajedništvu u molitvi i slavlju euharistije za pokoj njegove plemenite, prije svega vjerničke, a onda redovničke, odnosno franjevačke duše.«* U oproštaju je također pozvao na molitvu za nova zvanja: *»'Bože, daj nam svećeničkih i redovničkih zvanja!' Siguran sam da bi i fra Milan zajedno s nama ovu molitvu ponovio.«* Oproštaj je zaključio riječima: *»Neka te dobri Bog, Krist Gospodin, nagradi vječnim životom i gledanjem Njegove slave u vječnosti. Počivao u miru Božjem!«*

Od fra Milana su se još oprostili fra Damir Ćiro Čikara, župnik u Drnišu, i fra Kristian Stipanović, gvardijan u Imotskom.

Nakon oproštajnih govora slijedio je sprovodni obred na groblju Gospe od Anđela u Imotskom koji je predvodio imotski gvardijan fra Kristijan Stipanović.

Pismene izraze sućuti izrazili su: mons. Tomislav Rogić, šibenski biskup, mons. Milan Stipić, imenovani vladika križevački, i gosp. Božidar Darko Šošić.

Tekst i fotografije fra Stipe Buljan,

Podaci preuzeti s Portala Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja

LIKOVI HRVATSKIH SVETACA I BLAŽENIKA NA ZAGREBAČKIM FONTANAMA

Glas Koncila, br. 45(2420.), 8. 11. 2020., str, 29.)

Udruga »Kristov stol« - Misijska europska inicijativa i Grad Zagreb i ove su godine uz blagdan Svih Svetih i Dušni dan na zagrebačkim fontanama organizirale projekciju slika s likovima hrvatskih svetaca, blaženika i slugu Božjih. Osim njih ondje su bili i likovi sv. Ivana Pavla II. i sv. Majke Terezije koje na neki smatramo i hrvatskim zaštitnicima i svetcima. »Tom projekcijom u velikoj noći uoči blagdana Svih svetih vjerujemo da ti svetci blagoslivljaju naš grad«, rekla je predsjednica udruge »Kristov stol« Drina Ćavar. Uoči Dušnog dana projiciraju likove sluga Božjih koji su pokopani u zagrebačkim crkvama i na Mirogoju, a to su Marica Stanković, fra Vendelin Vošnjak,, fra Aleksa Benigar, **fra Ante Antić**, kardinal Franjo Kuharić, kardinal Franjo Šeper i biskup Josip Lang. (KS)

MILODARI U FOND VICEPOSTULATURE, PRETPLATE NA LIST I HONORARI OD 1. 4. DO 31. 10. 2020.

Gospoda Barka i Vlado Bunoza, A. Einsteinweg 38/1, D-72622 Nürtingen <> 50 €; gđa Nada Dražić-Balov, Humboldtstr. 20, D - 41061 Mönchengladbach <> 40 € (milodar i pretplata); gospoda Mara i Zlatko Gongola, Lektrščica 7, HR - 10040 Zagreb <> 250 kn (milodar i pretplata); gosp. Goran Hill i obitelj, Fijanova 10b, HR - 10000 Zagreb <> 500 kn za VP i 500 kn za Humanitarnu udrugu »Fra Ante Antić«; gđa Vinka Ivasović, Ivana Barišina, HR - 21216 Kaštel Stari <> 100 kn (milodar i pretplata); fra Petar Klarić, Samostan Gospe od Anđela, HR - 23452 Karin <> 3000 (honorar); gđa Ana Marija Laboš, Andrije Hebranga 20, HR - 10000 Zagreb <> 100 kn (milodar i pretplata); gđa Iva Majić, Sv. Spasa 5, HR - 21000 Split <> 100 kn (pretplata i milodar); gđa Ana Odak, Put vile 9, HR - 22321 Siverić <> 50 kn (pretplata); gđa Katica Osredečki, Kušlanova 25, HR - 10000 Zagreb <> 300 kn (milodar); gđa Irena Pudar, Medveščak 51, HR - 10000 Zagreb <> 400 kn (milodar); gđa Anica Šarić, Perunika 21, Retkovec, HR - 10040 Zagreb <> 100 kn (pretplata i milodar); fra Ivan Vidović, Župa Imena Isusova Miljevci, Dr. Franje Tuđmana 20, Drinovci, HR - 22320 Drniš <> 1000 kn (milodar); fra Marinko Vukman, Schwanthalerstr. 96/98, D - 80336 München <> 50 € (milodar); gosp. Joško Vukorepa, Vukorepe 43, HR - 22000 Šibenik <> 50 kn (pretplata); gđa Marija Zeba, Zagrebačkog odreda 17, HR - 10361 Sesvetski Kraljevac <> 20 €; Župa Murter (vlč. Ivan Katić), Podvrtaje 3, HR - 22243 Murter <> 1000 kn (milodar).

<> <> <>

Zahvaljujemo također onima kojima se zbog nedostatka njihove točne adrese nismo zahvalili tijekom prošlih godina: 2016. - gđi Pavki Draganović <> 20 €; 2016. - gospodi Slavki i Nediljki Božić <> 20 €; 2018. - gđi Mariji Šibenk <> 50 € i 2019. i gđi Ani Matanić <> 50 €.

OD SRCA ZAHVALJUJEMO SVIMA!

MILODARE, NOVČANE PRILOGE I PRETPLATE ZA LIST SLATI NA RAČUN:
HPB – HRVATSKA POŠTANSKA BANKA 2390001-1100028072
IBAN HR 22 23900011100028072 SWIFT HPBZHR2X

IZDANJA VICEPOSTULATURE O OCU ANTIĆU

S. M. ASUMPTA STRUKAR, ***Milosrđa djelitelj***, Vicepostulatura DOA, Zagreb 2019. <> 60 kn.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, ***Na svetost pozvane***, Pisma redovnicama (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2015. <> 60 kn.

SERVANT OF GOD FATHER ANTE ANTIĆ, ***I am a Priest of Christ***, Letters to Priests (Prepared by Sister Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2011. <> 80 kn.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, ***Svećenik sam Kristov***, Pisma svećenicima (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2010. <> 80 kn.

VICKO KAPITANOVIĆ, ***Kristu suobličen***, *Život i vrline fra Ante Antića* (1893.-1965.), Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu i Vicepostulatura DOA, Split-Zagreb 2004. <> 100 kn.

FRA MATEJ KUHAR – CUCCARI, ***Dobri i vjerni sluga***, *Život i duhovni rast sluge Božjega fra Ante Antića* (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1998. <> 20 kn.

Posvećeni život i sluga Božji o. fra Ante Antić, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1996. <> 30 kn.

Antićeva duhovna baština u duhovnoj obnovi Hrvatske, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1994. <> 30 kn.

MONS. ŽIVKO KUSTIĆ, ***Tješitelj čudotvorni***, *Životni put fra Ante Antića* (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1989. <> 15 kn.

Kupnjom knjiga pomažete rad Vicepostulature.

SLIČICE I PROSPEKT O OCU ANTIĆU

DVOLISNE SLIČICE SA ŽIVOTOPISOM I MOLITVOM ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM ČASNOGA SLUGE BOŽJEGA OCA FRA ANTE ANTIĆA MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPNE SU NA ČEŠKOM, ENGLESKOM, HRVATSKOM, NJEMAČKOM, ŠPANJOLSKOM I TALIJANSKOM JEZIKU.

DESETOSTRANIČNI PREKLOPNI PROSPEKT O OCU FRA ANTI ANTIĆU MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPAN JE NA HRVATSKOM, ENGLESKOM I NJEMAČKOM JEZIKU.

ANTIĆEVE NEDJELJE, ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE I ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE

POZIVAMO SVU BRAĆU ŽUPNIKE I GVARDIJANE,

KAO I ČASNE SESTRE, KOJI U SVOJIM ŽUPAMA
ILI SAMOSTANSKIM CRKVAMA ŽELE IMATI ANTIĆEVE NEDJELJE,
VIŠEDNEVNE ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE ILI
ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE DA NAM SE JAVE RADI DOGOVORA